

EVALUERING AV TALENTUTVIKLINGS- PROGRAMMET UNGE MUSIKERE VED DE STATLIGE MUSIKK- UTDANNINGSINSTITUSJONENE 2007-2008

En evalueringsundersøkelse blant elever, foreldre,
lokale lærere, lokale rektorer og lærere ved høyere
musikkutdanningsinstitusjoner.

Björg J. Bjøntegaard
1. november 2008

NORGESMUSIKKHØGSKOLE
Norwegian Academy of Music

INNHold

1. INNLEDNING	3
1.1 Bakgrunn for undersøkelsen	3
1.2 Informasjonskilder	6
1.3 Metode	7
1.4 Informasjonsinnsamling	9
2. ELEVENES evaluering av programmet	12
2.1 Bakgrunnsopplysninger	12
2.2 Informasjon	15
2.3 Organisering	17
2.4 Faglig innhold og utbytte	20
2.5 Elevenes forhold til to-lærer systemet	28
2.6 Trivsel	29
2.7 Anbefaling	32
3. FORELDRENES evaluering av programmet	35
3.1 Bakgrunnsopplysninger	35
3.2 Informasjon	38
3.3 Organisering	38
3.4 Kontakten mellom foreldre og programledelse	40
3.5 Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel og tilfredshet med programmet	42
3.6 Anbefaling – forslag til forbedringer	45
4. LOKALE LÆRERES evaluering av programmet	49
4.1 Bakgrunnsopplysninger	49
4.2 Kontakten mellom lokal lærer og lærere ved høyere utdanningsinstitusjon	52
4.3 Forslag til videreutvikling av samarbeidet mellom lokal skole og høyere utdanningsinstitusjon	55
5. LOKALE REKTORER/AVDELINGSLEDERES evaluering av programmet	57
5.1 Bakgrunnsopplysninger	57
5.2 Kontakten mellom lokale skole og høyere utdanningsinstitusjon i talentutviklingsarbeidet	59
5.3 Forslag til videreutvikling av samarbeidet mellom lokal skole og høyere utdanningsinstitusjon	62
6. LÆRERE VED HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJONERS evaluering av programmet	64
6.1 Bakgrunnsopplysninger	64
6.2 Undervisningsorganisering	67
6.3 Faglig utvikling	68
6.4 Kontakten mellom lærere ved høyere utdanningsinstitusjon og lokal lærer	72
6.5 Forslag til forbedringer i programmet	74
7. SAMMENLIGNENDE OPPSUMMERING	76
7.1 Bakgrunnsopplysninger	76

7.2	Informasjon	76
7.3	Organisering	77
7.4	Faglig innhold, faglig utbytte og faglig utvikling	77
7.5	Kontakten mellom høyere utdanningsinstitusjon og foreldre, lokale lærere og lokal skole	78
7.6	Trivsel	79
7.7	anbefaling og forslag til forbedringer	79
8.	KILDER	81
9.	VEDLEGG	81

1. INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

1.1.1 Programbeskrivelse

Talentutviklingsprogrammet unge musikere er et tilbud til spesielt talentfulle ungdommer som har sin ukentlige instrumentalundervisning i lokale musikk- og kulturskoler, videregående skole eller privat musikkundervisning. Programmet har vært tilbudt siden 2004 og skal være et supplement til den ordinære undervisningen elevene følger lokalt på sitt instrument. Programmet ble opprettet etter at en arbeidsgruppe nedsatt av Kirke,- utdannings- og forskningsdepartementet i 1999 (Boysen-utvalget) la frem en innstilling om den faglige organiseringen av musikkutdanningen i Norge. Ett av forslagene fra utvalget var å etablere et eget talentutviklingsprogram i regi av de statlige musikkutdanningsinstitusjonene. Dette skulle være et nasjonalt program som skulle drives av de seks utdanningsinstitusjonene som gir utøvende musikkutdanning, i et samarbeid med musikkskoler og videregående skoler. Innstillingen ble fulgt opp i *St.meld. nr.18 (2001-2002) Kvalitetsreformen Om høyere kunstutdanning*, der regjeringen meldte at denvil ta initiativ til at det etableres et forsøksprosjekt mellom Norges musikkhøgskole og de tidligere konservatoriene og musikkskoler og videregående opplæring med sikte på at de høyere lærestedene får et visst ansvar for å ivareta talenter i aldersgruppen under 19 år. Stortinget sluttet seg til dette.

I beskrivelsen av programmet i innstillingen fra Boysen-utvalget står bl.a.:

Talentutviklingsprogrammet skal sikre best mulig ivaretagelse av spesielt talentfulle ungdommer i aldersgruppen 13 – 19 år. Programmet skal omfatte hele landet og skal iverksettes i et samarbeid mellom Norges musikkhøgskole, og konservatorieutdanningene ved høgskolene i Tromsø, Stavanger og Agder, Universitetet i Bergen og NTNU. Programmet skal i prinsippet kunne omfatte alle instrumenter og sjangere. Det er en forutsetning at undervisningstilbudet for den enkelte elev som normalordning skal gis i et samarbeid med elevens kultur- og musikkskole eller videregående skole. (s. 6)

Universitets- og høgskolerådet foreslo overfor departementet (27. januar 2003) at Nasjonalt råd for utøvende musikkutdanning (NRUM) skulle få et overordnet ansvar for prosjektet. Det ble derfor opprettet en arbeidsgruppe for å utrede saken videre. Innstillingen fra denne arbeidsgruppen, oppnevnt 3. juli 2003, er grunnlaget for programmet slik det drives i dag.

Programmet har to ulike hovedtilbud: Et *lørdagsskoletilbud* for aldersgruppen 13-19 år og et *unge musikere* tilbud for elever i aldersgruppen 16-19 år.

Tilbudene skal sikre ivaretagelse av de fremste talentene. Det presiseres spesielt at aldersgrensen oppad – 19 år, må overholdes. Tilbudet skal ikke være en mulighet for "ekstrakvalifisering" til opptak ved høyere utdanningsinstitusjon for 19-åringer som har avsluttet videregående skole. Derimot kan den nedre aldersgrensen på 13 år oppfattes som veiledende.

Alt opptak til *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* skal gjøres på grunnlag av opptaksprøver.

For *lørdagstilbudet* søker eleven til programmet gjennom sin lokale skole. Den enkelte utdanningsinstitusjon har ansvar for å tilrettelegge opptaksprøver tilpasset sin region. Opptak

til dette tilbudet gjøres normalt for en periode på to år, med mulighet for fornyet opptak for nye to-års perioder.

For opptak til *unge musikere*, som er et omfattende tilbud med ukentlig undervisning, skjer opptaket sentralt ved den enkelte institusjon, fortrinnsvis i forbindelse med de årlige, ordinære opptaksprøvene. Her gjøres opptak for ett til tre år.

1.1.2 Høyere utdanningsinstitusjoner som deltar i Talentutviklingsprogrammet unge musikere

NMH og musikkonservatoriene har ansvar for hvert sitt geografiske område:

Institusjon	Geografisk ansvarsområde
Norges musikkhøgskole (NMH)	Østfold Akershus Oslo Vestfold Telemark Buskerud Hedmark Oppland
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for musikk	Nord-Trøndelag Sør-Trøndelag Møre og Romsdal
Universitetet i Bergen (UiB), Grieg-akademiet	Sogn og fjordane Hordaland
Høgskolen i Tromsø (HiTø), avdeling for kunstfag	Finnmark Troms Nordland
Universitetet i Stavanger (UiS), institutt for musikk og dans	Rogaland
Universitetet i Agder (UiA), musikkonservatoriet,	Vest-Agder Aust-Agder

Fordelingen av midler til institusjonene gjøres gjennom en fordelingsnøkkel som er beregnet ut fra folketallet i de geografiske nedslagsområdene for den enkelte institusjon. Det gir følgende prosentvise fordeling:

Institusjon	Prosentvis fordeling
Norges musikkhøgskole (NMH)	43 %
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)	13 %
Universitetet i Bergen (UiB)	11 %
Høgskolen i Tromsø (HiTø)	9,5 %
Universitetet i Stavanger (UiS)	8 %
Universitetet i Agder (UiA)	8 %
Fellespott	7,5 %
Totalt	100 %

Norges musikkhøgskole har det forvaltningsmessige ansvaret for programmet og budsjettmidlene. NMH har også ansvaret for ulike typer koordineringsfunksjoner, som forholdet til eksterne parter som Norsk kulturskoleråd, koordinering av felles møter etc.

1.1.3 Undervisningstilbud

Lørdagsskoletilbudet er, som nevnt, et tilbud til elever i alderen 13-19 år. Tilbudet omfatter undervisning hver tredje uke, dvs. 6 ganger i høstsemesteret og 7 ganger i vårsemesteret. Hver elev får da et tilbud som omfatter hovedinstrumentundervisning, ensemblespill, gehør- og teoriundervisning og ofte en tematime. Tilbudet gis i nært samarbeid med elevens lokale musikk/kulturskole, videregående skole eller privatlærer og er et tillegg til elevens ordinære undervisning. Ensemblevirksomheten, der elevene får anledning til å møte andre på samme nivå til samspill og nye utfordringer, er en vesentlig del av tilbudet. Det er også åpning for å benytte andre dager enn lørdag til undervisningen - eller å ha samlinger som strekker seg over flere dager, for eksempel en hel helg.

I praksis betyr dette at elevene i utgangspunktet skal få følgende tilbud på lørdagene:

Individuell undervisning	1 time à 60 min.
Interpretasjonsundervisning ("klasse")	2 timer à 45 min.
Musikkteori/hørelære	1 time à 45 min.
Kammermusikk i grupper	3 timer à 45 min.

Ved klassetimer skal det være akkompagnatør til stede.

Unge musikere er et tilbud til elever i aldersgruppen 16-19 år. Dette tilbudet er rettet mot et mindre antall elever enn lørdagsskoletilbudet og forutsetter ikke samarbeid med lokale kulturskoler. Tilbudet gjelder elever i videregående skole som ikke går på musikklinje. Disse elevene får et tilbud som omfatter ukentlig instrumentalundervisning, ensemblespill og gehør/teori-undervisning. Elevene kan involveres i samspill og andre undervisningsaktiviteter sammen med institusjonens ordinære studenter.

I praksis betyr dette at disse elevene i utgangspunktet får følgende ukentlige tilbud pr. undervisningsår:

Individuell undervisning	1 time à 60 min.
Akkompagnement	15 min.
Kammermusikk	1 time à 45 min.

Det meste av øvrig undervisning organiseres sammen med ordinær undervisning.

Pr. juni 2008 er det på landsbasis 109 elever i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere*, i aldersgruppen 13-19 år.

1.2 INFORMASJONSKILDER

Programmet har vært et tilbud til talentfulle elever i 4 år og det er på tide å foreta en evaluering av programmet.

Vi valgte følgende informantgrupper som informasjonskilder til undersøkelsen:

- Elever i programmet
- Foreldre som har barn i programmet
- Lokale lærere med elever i programmet
- Lokale rektorer eller avdelingsledere med elever i programmet
- Høyere utdanningsinstitusjons lærere med elever i programmet

Koordinatorerne ved de seks utdanningsinstitusjonene ble bedt om å innhente e-postadresser til alle informantgruppene.

Mange av elevene i programmet er under 18 år. Disse elevene måtte ha tillatelse fra foreldre/foresatte for å kunne være med i denne undersøkelsen.

Tabellen nedenfor gir en oversikt fra hver enkelt institusjon over totalt antall elever i programmet, antall elever under 18 år i programmet og elever som er aktuelle informanter i undersøkelsen ved at de er over 18 år eller har fått tillatelse fra foreldre eller foresatte.

Tallmaterialet i den siste rubrikken brukes videre i undersøkelsen.

Høyere utdanningsinstitusjon	Alle elever	Elever under 18 år	Elever som er over 18 eller har fått tillatelse fra foreldre til å besvare undersøkelsen
Norges musikkhøgskole (NMH)	57	34	37
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU)	13	4	9
Universitetet i Bergen (UiB)	11	3	9
Høgskolen i Tromsø (HiTø)	9	4	7
Universitetet i Stavanger (UiS)	10	7	7
Universitetet i Agder (UiA)	9	7	5
Totalt	109	59	74

Tabellen nedenfor gir en oversikt over de aktuelle informantene i undersøkelsen innenfor alle informantgrupper. Siden dette er en nettbasert spørreundersøkelse var vi avhengige av å kjenne til informantenes e-postadresse ved utsending av spørreskjema. Tabellen viser antall personer som har oppgitt e-post adresse. Disse personene utgjør populasjonen i undersøkelsen. I parentes gis totalt antall innenfor hver gruppe inkludert personer uten oppgitt e-post adresse.

Høyere utdanningsinstitusjon	Elever som er aktuelle informanter	Foreldre	Lokale lærere	Lokale rektorer	Lærere ved høyere utdanningsinstitusjon
Norges musikkhøgskole (NMH)	37	53	48 (49)	41 (47)	33 (35)
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU)	9	7 (13)	10(12)	9	15
Universitetet i Bergen (UiB)	9	12	7	6	11
Høgskolen i Tromsø (HiTø)	7	11	3 (7)	2 (5)	10
Universitetet i Stavanger (UiS)	7	6 (10)	8 (10)	4 (5)	5 (6)
Universitetet i Agder (UiA)	5	9	7 (8)	2 (4)	8 (9)
Totalt	74	88	83	64	82

74 elever, 88 foreldre, 83 lokale lærere, 64 lokale rektorer og 82 lærere ved høyere utdanningsinstitusjon utgjør populasjonen i undersøkelsen. For å sikre anonymitet hos alle informantgrupper vil det ikke bli informert om institusjonstilhørighet i behandlingen av materialet.

1.3 METODE

1.3.1 Valg av spørreskjema som metode

Denne evalueringsundersøkelsen er en beskrivelse av de ulike informantgruppenes opplevelse av *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* ut fra deres ulike roller i programmet.

Vi ønsket å nå flest mulig av de som hadde vært involvert i programmet i 2007-2008, dvs. over 300 personer. Med en slik målsetting og vissheten om at antall informanter ville være stort, vurderte vi spørreskjema til å være den beste metoden for denne undersøkelsen. På grunn av spørsmålenes karakter sendte vi en forespørsel til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS om tillatelse til å gjennomføre undersøkelsen. Skriftlig tillatelse ble gitt 23. juli 2008 og vårt forslag til behandling av personopplysninger i undersøkelsen ble godkjent. Opplysninger om prosjektet ble 23. juli 2008 lagt ut i en offentlig database. Alle data skal tilintetgjøres når undersøkelsen er avsluttet.

Siden mange av elevene i undersøkelsen var under 18 år, måtte tillatelse om deres deltagelse innhentes fra foreldrene.

Alle elevene i programmet fikk tilsendt et brev med forespørsel om de ville være med i undersøkelsen. Dette brevet ble også sendt i kopi til foreldre med barn under 18 år med en samtykkeerklæring som disse foreldrene skulle fylle ut. Etter tilbakemelding fra foreldrene, ble spørreskjemaet tilsendt alle elever over 18 år som ikke hadde meldt at de ikke ville være med og elever under 18 år som hadde fått tillatelse fra sine foreldre/foresatte.

De øvrige informantgruppene fikk tilsendt spørreskjema tilpasset sine grupper.

1.3.2 Utforming av spørreskjema

Spørsmål til elever i programmet

Bakgrunnsdata

Fødselsår, instrument, utdanningsinstitusjon som elev i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere*, antall år i programmet, lokal kulturskole/videregående skole, antall år i lokal kulturskole/videregående skole, på hvilken måte eleven har mottatt informasjon om programmet, hvorfor eleven er i programmet

Opptaksprøven

- o Tilfredshet med informasjon om opptaksprøven
- o Tilfredshet med organiseringen av opptaksprøven
- o Tilfredshet med atmosfæren på opptaksprøven

Faglig utbytte:

- o Oversikt over aktiviteter i programmet som eleven har fulgt: hovedinstrumentundervisning, klassesstime, teoritime, tematimer, samspill, akkompagnement, band, orkester, annet
- o Elevenes vurdering av det faglige nivået på undervisningen på hovedinstrument, klassesstime, ensemble/orkester, teori
- o Faglig utbytte av de ulike aktivitetene eleven har fulgt med avkryssing på en skala fra 1-5
- o Elevens utbytte av undervisningen sett i forhold til forventningene
- o Elevens opplevelse av å forholde seg til to instrumentallærere på samme instrument
- o Oversikt over elevens deltakelse på konserter i regi av programmet i studieåret 2007- 2008

Sosialt utbytte

- o Elevens opplevelse av den sosiale atmosfæren på samlingene
- o I hvilken grad eleven opplever å være en del av et sosialt fellesskap

- o Elevens opplevelse av den sosiale atmosfæren på de ulike timene: hovedinstrumenttime, klassesstime, teoritime, tematimer, samspilltime, akkompagnement, band, orkester, annet
- o I hvilken grad eleven har funnet samspillpartnere gjennom programmet

Organisering

- o Når undervisningen har funnet sted - som lørdager, ukedager, både lørdager og ukedager etc.
- o Elevens tilfredshet med informasjon fra administrator/faglig ansvarlig om den praktiske organiseringen forut for samlingene
- o Elevens tilfredshet med organiseringen av en dag i programmets regi

Spørsmål til foreldre med barn som er med i programmet

Bakgrunns data

- o Elevens alder
- o Elevens instrument
- o Navn på høyere musikkutdanningsinstitusjon
- o Elevens kulturskole

Erfaringer med programmet

- o Tilfredshet med informasjonen om samlingene
- o Tilfredshet med fordelingen av samlinger utover året
- o Tilfredshet med kontakten mellom foreldre og *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* gjennom koordinator og faglig ansvarlig
- o Eventuelt ønske om at foreldre skal trekkes tettere inn i programmet og på hvilken måte
- o Vurdering av hvilken betydning man tror samarbeid mellom lokal lærer og lærer i programmet kan ha for elevens musikkfaglige utvikling
- o Om eleven må følges til samlingene
- o Foreldrenes opplevelse av eget barns tilfredshet med programmet
- o Forslag til forbedringer i programmet

Spørsmål til lokale lærere med elever i programmet

Bakgrunnsdata

- o Lokal kulturskole/videregående skole, instrument, antall elever i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* i 2007-2008, antall elever tidligere år, høyere utdanningsinstitusjon som er samarbeidspartner

Lokal lærers kontakt med programmet gjennom sine elever

- o I hvilken grad læreren har blitt invitert til samlinger
- o I hvilken grad læreren har vært til stede på samlinger
- o I hvilken grad læreren har vært i kontakt med elevens hovedinstrumentlærer i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* i et samarbeid om eleven
- o Hvis nei: I hvilken grad læreren hadde ønsket et samarbeid med lærer i programmet
- o Lokal lærers vurdering av hvordan eleven takler utfordringene ved å ha to lærere på samme instrument
- o Vurdering av hvilken betydning man tror samarbeid mellom lokal lærer og lærer i programmet kan ha for elevens musikkfaglige utvikling

Spørsmål til lokale rektorer eller avdelingsledere med elever i programmet

Bakgrunnsdata

- o Navn på kulturskole
- o Navn på høyere musikkutdanningsinstitusjon
- o Antall elever i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* i 2007-2008
- o Antall elever i programmet tidligere år
- o Om den lokale skolens ledelse har vært invitert til samlinger ved høyere musikkutdanningsinstitusjon

- o Om ledelsen har vært tilstede ved disse samlingene
- o Hvis nei - om ledelsen hadde ønsket at det skulle organiseres samlinger for lokal skoles ledelse
- o Vurdering av hvilken betydning ledelsen tror samarbeid mellom lokal lærer og lærer i programmet kan ha for elevens musikkfaglige utvikling
- o Hvilken betydning det har for den enkelte skole å ha elever i programmet
- o Forslag til videreutvikling av samarbeid mellom skole og høyere musikkutdanningsinstitusjon

Spørsmål til lærere ved høyere musikkutdanningsinstitusjon som underviser i programmet

Bakgrunnsdata

- o Lærers tittel og tilknytning til utdanningsinstitusjon, lærers rolle i programmet, hvor lenge lærer har undervist i programmet

Erfaring med organiseringen

- o Hvor mange elever læreren underviser i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere*
- o Antall timer undervisning i programmet i 2007-2008
- o Når læreren underviser disse elevene – lørdager? andre dager?
- o Vurdering av undervisningstimetall i fagområdet

Elever

- o Vurdering av elevenes faglige nivå sett ut fra programmets målsetting om å være et program for spesielt talentfulle ungdommer
- o Vurdering av elevenes faglige utvikling
- o Vurdering av hvilken betydning man tror samarbeid mellom lokal lærer og lærer i programmet kan ha for elevens musikkfaglige utvikling

Forholdet til lokal lærer

- o I hvilken grad det har vært kontakt mellom lokal lærer og lærer i programmet – og hvor mye
- o Hvis kontakt - i hvilken grad hadde det vært ønskelig med mer kontakt mellom lærerne

1.4 INFORMASJONSINNSAMLING

Spørreskjema ble sendt ut elektronisk 24. juni 2008 med svarfrist 1.august 2008. På grunn av sommerferien ble svarfristen forlenget til 15.august.

1.4.1 Svarprosent

Tabellen nedenfor viser hvor mange som har svart innenfor de ulike informantgruppene.

Informantgrupper	Populasjon – tilsendt skjema	Informanter	Svarprosent
Elever	74	49	66 %
Foreldre	88	46	52 %
Lokale lærere	83	27	33 %
Lokale rektorer/avdelingsledere	64	18	28 %
Lærere ved høyere utdanningsinstitusjon	82	34	41 %

Svarprosenten kunne med fordel vært høyere i alle grupper, men bør likevel vurderes som tilfredsstillende blant elever og foreldre, spesielt tatt i betraktning at mange av elevene er under 18 år. Svarprosenten i de øvrige gruppene er lav, spesielt blant lokale rektorer og lokale lærere. Flere av de lokale rektorene/avdelingslederne gir uttrykk for at de er lite involvert i den enkelte elevs engasjement i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* og dermed finner det lite relevant å svare på denne undersøkelsen.

1.4.2 Analysevalg

Valg av statistisk metode i en slik undersøkelse avhenger av variabeltype og hvordan dataene er fordelt på variabelen. I denne undersøkelsen er dataene både på nominal og ordinalnivå. Data på nominalnivå er like eller ulike, for eksempel data som fødselsår, instrument, utdanningsinstitusjon. Data på ordinalnivå har, i tillegg til å være like eller ulike, også egenskaper som sier noe om rangering og størrelse, for eksempel data der informantene blir bedt om å rangere etter en femdelt skala. I rapporten blir dataene presentert i prosent, men antall er til enhver tid presentert ved siden av prosentverdiene da antall er de eneste *eksakte* verdiene i undersøkelsen. Siden prosentverdier alltid vil være unøyaktige, har jeg valgt å bruke *hele* prosent for å lette oversikten og lesbarheten i tabellene. Unøyaktigheten som ligger i å unngå desimaler vil ha liten betydning for tolkning av materialet. Siden bruk av prosent er unøyaktig, bruker jeg ofte termer fra dagligtalen i min beskrivelse av materialet, som 1/2, 2/3, nesten alle, da disse termene har en innebygd forståelse av omtrentlighet.

Det er en rekke fritekstkommentarer i dette materialet. Fritekstkommentarene er kun uttrykk for én informants uttrykte mening. Likevel er denne type kommentarer verdifulle og kan, spesielt hvis flere har gitt uttrykk for samme meninger, være retningsgivende for det videre arbeidet med materialet. Alle fritekstkommentarer er anonymisert der det er mulighet for å finne frem til enkeltperson eller institusjon

1.4.3 Reliabilitet og validitet

Reliabiliteten handler om hvor pålitelig informasjonen er og bestemmes av nøyaktigheten i de ulike operasjonene i prosessen.

En spørreskjemaundersøkelse har noen svakheter som kan være vesentlige. Man er helt prisgitt det antall personer som velger å svare på spørreskjemaet, og det er sjelden mulig å kontrollere om informantene har forstått spørsmålet slik det er tenkt og om svarene gjenspeiler informantens egentlige syn. Dette er spesielt tydelig i en undersøkelse som er nettbasert, der det kan være vanskelig å gå tilbake for å kontrollere egne svar. Dessuten kan en nettbasert undersøkelse gjøres helt anonymt, slik det er gjort i dette tilfelle, og da har man ingen muligheter for å sjekke unøyaktigheter eller sende purring til enkeltpersoner. I enkelte av spørsmålene ønsket vi at informantene skulle krysse av på en femdelt skala fra for eksempel *lite utbytte* – 1 til *svært stort utbytte* - 5. Disse gradsbegrepene er ikke absolutte og kan forstås på ulike måter. En opplevelse hos en informant kan bli uttrykt som *lite utbytte*, med avkryssing på alternativ 1, mens en annen informant kan vurdere samme hendelse til en avkryssing på alternativ 2, avhengig av tolkning av vurderingsskalaen. Dette kan virke inn på reliabiliteten, og svarene bør derfor tolkes som en tendens og ikke som absolutte svar. Jeg velger derfor å tolke den femdelte skalaen på følgende måte: Avkryssing på 1 og 2 tolker jeg som lite fornøyd, lite utbytte etc. Avkryssing på 4 og 5 tolker jeg som godt fornøyd, godt utbytte etc.

Uansett tror jeg likevel at den generelle fordelingen av svarene tilsier at det er liten grunn til å stille spørsmål ved reliabiliteten i denne undersøkelsen.

Man kan også stille spørsmål til undersøkelsens validitet. Validitet dreier seg om kunnskapens gyldighet, om metoden måler det den blir antatt å skulle måle, og om resultatene gir svar på de spørsmålene man stiller. Reliabiliteten er en nødvendig, men ikke tilstrekkelig, forutsetning for validiteten. En måling kan ikke være valid om den ikke reliabel. Det hjelper derfor lite at en metode er reliabel hvis den ikke måler det man vil si noe om. Validiteten betegner altså dataenes relevans for problemstillingen. Fritekstkommentarene som er knyttet til de mest utfordrende spørsmålene, burde kunne styrke undersøkelsens validitet. Derfor behandler jeg også fritekstkommentarene relativt grundig ved å systematisere dem i rapporten.

1.4.4 Utforming av evalueringsrapporten

Evalueringene fra de ulike informantgruppene presenteres i hvert sitt hovedkapittel. Hvert hovedkapittel er inndelt i underkapitler. Som innledning til hvert underkapittel gis en oppsummering av hovedtendensene i resultatene i tabellene og fritekstkommentarene i underkapitlet. I enkelte tabeller settes også inn naturlige sammenligningskolonner fra andre informantgrupper. Fritekstkommentarene er forsøkt sortert i grupper og inndelt under temaoverskrifter for å lette oversikten for leser. Rapporten avsluttes med et kapittel der resultatene fra de ulike informantgruppene blir sammenlignet. Alle fritekstkommentarer er anonymisert.

2. ELEVENES evaluering av programmet

2.1 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Oppsummering

Svarprosenten er god- 66 % (49 elever). De fleste av disse elevene er 17-20 år og spiller orkesterinstrumenter. Deretter følger etter antall elever: jazzinstrumenter, klaver og sang, gitar, orgel og fele. Ca. halvparten av elevene er tilknyttet Norges musikkhøgskole. 8 elever er tilknyttet NTNU. De øvrige elevene er jevnt fordelt på de andre høyskolene og universitetene som er med i programmet. Ca. halvparten av elevene har vært i programmet i 1 år, de øvrige i 2- 4 år.

Over halvparten av elevene går på videregående skole, 1/3 på kulturskole, og nesten alle elevene hadde hatt instrumentalundervisning i 5 år eller mer før de ble tatt opp i programmet.

Elevene søkte i hovedsak programmet fordi de hadde lyst til å bli flinkere til å spille, de ønsket større spillemessige utfordringer og 2/3 av informantene har planer om å søke opptak til høyere musikkutdanning.

2.1.1 Antall elever og alder på elevene

Antall elever – tilsendt skjema	Antall elever - deltatt	Svarprosent
74	49	66 %

49 elever deltok i evalueringen, dvs. 66 % av antall inviterte

Aldersfordelingen er som følger:

Fødselsår/alder	Antall elever	Prosentvis fordeling
1988-1989 (19-20 år)	21	43 %
1990-1991 (17-18 år)	15	31 %
1992-1993 (15-16 år)	8	18 %
1994-1995 (13-14 år)	5	10 %
1996-1998 (10-12 år)	0	
Total	49	

Det er kun 5 elever under 15 år.

Kjønnsfordelingen er 53 % jenter (26 elever) og 47 % gutter (23 elever).

2.1.2 Instrumentfordeling

Elevene som har deltatt i evalueringen spiller følgende instrumenter:

Instrument	Antall elever	Prosentvis fordeling
Strykerinstrumenter		
Fiolin	8	16 %
Bratsj	2	4 %
Cello	3	8 %
Treblåsinstrumenter		
Fløyte	4	8 %
Klarinett	1	2 %
Saksofon	4	8 %
Messinginstrumenter		
Trompet	3	6 %
Horn	1	2 %
Tuba	1	2 %
Slagverk		
Slagverk	3	6 %
Jazzinstrumenter		
Elgitar	2	4 %
Elbass	2	4 %
Jazzsang	1	2 %
Trommesett	1	2 %
Folkemusikkinstrumenter		
Fele/hardingfele	1	2 %
Andre instrumenter		
Klaver	4	8 %
Sang	4	8 %
Gitar	2	4 %
Orgel	1	2 %
Total	49	

Tabellen viser at 62 % av informantene (31 elever) tilhører gruppen orkesterinstrumenter, mens 12 % spiller jazz-instrumenter.

2.1.3 Fordeling av elever på utdanningsinstitusjonene som er med i Talentutviklingsprogrammet unge musikere

Utdanningsinstitusjon	Antall elever	Prosentvis fordeling	Fordeling av ressurser i henhold til statuttene se s. 4 i rapporten
Norges musikkhøgskole (NMH)	23	47 %	43 %
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU)	8	16 %	13 %
Universitetet i Bergen (UiB)	5	10 %	11 %
Høgskolen i Tromsø (HiTø)	5	10 %	9,5 %
Universitetet i Stavanger (UiS)	4	8 %	8 %
Universitetet i Agder (UiA)	4	8 %	8 %
Total	49		

NMH har ca. halvparten av deltagerne i undersøkelsen. Kolonnen til høyre viser at fordelingen av elever som er med i undersøkelsen tilsvarer ganske godt den prosentvise fordelingen av elever i programmet pr. institusjon, sett i forhold til tildelt ressurs.

2.1.4 Antall år den enkelte elev har vært tilknyttet programmet

Antall år	Antall elever	Prosentvis fordeling
1 år	23	47 %
2 år	13	27 %
3 år	7	14 %
4 år	6	12 %
Total	49	

Undersøkelsen viser at gjennomstrømmingen i programmet er god, siden bare ¼ av elevene har vært i programmet så lenge som 3 eller 4 år. Dette står også i forhold til aldersfordelingen i programmet (se 2.1.1).

2.1.5 Tilknytting til lokal skole

Skoleslag	Antall elever	Prosentvis fordeling
Videregående skole	26	53 %
Kulturskole	16	33 %
Annet	7	14 %
Total	49	

De elevene som har krysset av for Annet er i hovedsak tilknyttet privatlærer eller privat musikk-skole.

2.1.6 Antall år med instrumentalundervisning

Antall år	Antall elever	Prosentvis fordeling
5 år eller mer	41	84 %
4 år	3	6 %
3 år	3	6 %
2 år	2	4 %
1 år	0	
Total	49	

2.1.7 Bakgrunn for å søke opptak til programmet

Spørsmål: Hvorfor søkte du til programmet? (Her kan du krysse av for flere alternativer)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lyst til å bli flinkere til å spille	46	94 %
Ønske om større spillemessige utfordringer	34	69 %
Lyst til å søke opptak til høyere musikkutdanning	32	65 %
Ønske om å finne nye samspillpartnere	19	39 %
Kjenner noen som går i programmet	8	16 %
Annet	4	8 %

Lyst til å bli flinkere til å spille, ønske om større spillemessige utfordringer og lyst til å søke opptak til høyere musikkutdanning fremstår som hovedgrunnene til at elevene søkte opptak til programmet. Elever som krysset av for Annet, nevner bl.a. at de hadde ønsker om å spille med en konkret lærer som de vet underviser i programmet og at de så mulighetene for å få impulser fra nye lærere.

2.2 INFORMASJON

Oppsummering

De fleste elevene har fått informasjon om programmet gjennom lokal kulturskole og videregående skole eller fra lokal lærer. Kun 5 elever har hentet informasjon gjennom programmets nettside.

Alle elever som søker til programmet blir invitert til opptaksprøve. De fleste elevene var godt fornøyd med både informasjonen de fikk om opptaksprøvene i forkant og organiseringen av prøvene. Nesten alle syntes juryene hadde vært meget hyggelige. Flere kommenterer at de følte seg velkomne og godt tatt imot og at god og detaljert organisering gjorde opptaksprøven til en fin opplevelse.

De fleste elevene er også godt fornøyd med informasjonen som ble sendt ut i forkant av hver samling. Noen gir imidlertid uttrykk for at informasjonen enkelte ganger kom litt sent.

Spørsmål:

På hvilken måte fikk du informasjon om Talentutviklingsprogrammet unge musikere?

(Her kan du krysse av for flere alternativer)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Fra lokal kulturskole eller videregående skole	23	47 %
Fra lokal lærer	22	45 %
Fra andre som går på programmet	11	22 %
Fra programmets nettside	5	10 %
Annet	11	22 %

Spørsmål:

Hvor fornøyd var du med informasjonen du fikk om opptaksprøven til programmet?

(Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	1	2 %
2	1	2 %
3	7	14 %
4	17	35 %
Svært godt fornøyd 5	18	37 %
Vet ikke	5	10 %
Total	49	

Spørsmål:

Hvor fornøyd var du med organiseringen av opptaksprøven? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	0	
2	1	2 %
3	8	16 %
4	16	33 %
Svært godt fornøyd 5	23	47 %
Vet ikke	1	2 %
Total	49	

Spørsmål:

Hvor hyggelig synes du juryen var på opptaksprøven? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite hyggelig og 5 er svært hyggelig)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite hyggelig	1	0
	2	4 %
	3	2 %
	4	16 %
Svært hyggelig	5	78 %
Vet ikke	0	
Total	49	

Kommentarer*Positive*

- Positivt at det var reservert øvingsrom for oppvarming før opptaksprøvene.
- Gikk fint... Kom jo videre:)
- Ingen problemer, bra jeg fikk oppvarmingsrom på forhånd og all informasjon skrevet ned: klokkeslett, sted etc. og at det foregikk manuelt på stedet. Fin jury.
- Jeg følte meg veldig velkommen når jeg kom og fikk god hjelp til å finne frem i skolebygget
- Kjempemyggelig å spille for juryen! Det var ikke skummelt i det hele tatt.
- Var veldig greit. Kort og hyggelig.
- Betryggende
- Hyggelig jury. Lærerikt.
- Følte meg veldig godt tatt i mot.
- Det var fint/greit!
- Det var en flott opplevelse.
- Veldig greie folk i
- Hadde stort forarbeid. Var veldig spent.

Positive og rådgivende

- Jeg har krysset av på "svært hyggelig" fordi jeg følte at juryen hørte godt etter og stilte fornuftige spørsmål. Jeg synes kanskje det var litt uklart på forhånd hva som ble forventet på opptaksprøven (sånn i forhold til lengde på stykkene og om man skulle kunne de utenat).
- Jeg prøvespilte på to instrumenter, piano og fiolin. Det var en påkjennning å spille begge instrumentene etter hverandre. En pause mellom hadde vært fint.
- Ledelsen i Unge Musikere i legger for stor vekt på å ikke "røpe" noe etter min mening. De sier de er redde for å gi for positive tilbakemeldinger under prøvespillet sånn at kandidatene skal tro at de nærmest er kommet inn, for å kanskje skuffe dem med at de ikke er tatt opp. Dette mener jeg er tull, fordi de fokuserer mer på å holde steinansikter enn å gjøre situasjonen så trygg og komfortabel som mulig for kandidaten. Jeg hadde i alle fall ikke tatt det for gitt at jeg var kommet inn selv om stemningen var positiv under mitt prøvespill.
- Da jeg var med på den aller første runden med opptaksprøver, var situasjonen svært rotete. Sikkert bedre nå.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har du vært med informasjonen fra administrator/faglig ansvarlig forut for den enkelte samling? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd	1	6 %
	2	2 %
	3	10 %
	4	23 %
Svært godt fornøyd	5	56 %
Vet ikke	1	2 %
Total	48	

Kommentarer

Positive

- Vår koordinator har vore veldig flink med å sende ut informasjon før kvar samling, problemet har vel heller vore at ikkje alle elevane har vore like flinke til å lese/svare på mailane.
- Får info via sms og e-post, og det fungerer greit.
- Godt organisert
- Får flybilletter og timeplaner, o.l. tilsendt på mail i god tid på forhånd. Det meste er alltid i orden.
- Ellers er jeg veldig fornøyd. Alt er godt planlagt og vi får alle viktige beskjeder god tid i forveien!

Positive og rådgivende

- Organiseringen har fungert fint. Bra med påminnelsene om neste samling via mail.
- Informasjonen som kommer ut forut for den enkelte samling har vært oversiktlig og bra. Når det er lærere som ikke kommer til timen samme morgen så er det fint å få beskjed om, men har forståelse for det, og det hender ikke ofte og er vanskelig å forutse.
- Veldig godt organisert fra koordinators side!!!

Negative

- Dårlig timeplaner! Vanskelig å forstå, lite oversiktlige. Mye rombytte og usikkerhet.

Negative og rådgivende

- Informasjonen kommer som regel for sent
- Programmet for helgene kom litt seint. Kunne godt kommet litt tidligere
- Programmet for samlingen kommer alt for sent.

2.3 ORGANISERING

Oppsummering

Halvparten av elevene hadde all undervisning i programmet på lørdager, 1/3 både på lørdag og en ukedag.

Ca. 2/3 av elevene var godt fornøyd med den organiseringen de ble tilbudt for undervisning i programmet.

Evalueringen viser at ca. halvparten av elevene hadde *hovedinstrumentundervisningen* lagt til ukedager og ikke til lørdag. De fleste elevene er fornøyd med plasseringen av hovedinstrumenttimene, selv om de fikk mye mer reising på denne måten. Flere setter pris på fleksible tidspunkter for hovedinstrumenttimene. Dette gjelder spesielt de som hadde undervisning på ukedagene og måtte ta seg fri fra skolen pga. dette. Noen gir imidlertid også uttrykk for at det hadde vært bedre å ha en fast hovedinstrumenttime på samlingene. Da ville det vært lettere å planlegge uken. Elevene sier at det kan være vanskelig å holde orden på timene, både for elev og lærer, hvis fleksibiliteten blir for stor.

Mange elever var godt fornøyd med tilbud hver tredje lørdag, mens de som hadde ukentlige undervisningsavtaler var godt fornøyd med dette.

Enkelte gir uttrykk for at programmet på lørdag kunne bli for tettpakket, mens andre savnet en strammere organisering.

2.3.1 Undervisningstidspunkt

Spørsmål:

Når har undervisningen i programmet funnet sted?

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lørdager	24	49 %
Ukedager-formiddag	1	2 %
Ukedager-ettermiddag	3	6 %
Både lørdager og ukedager	16	33 %
Både lørdag og søndag	5	10 %
Total	49	

Bare halvparten av elevene hadde undervisningen i programmet konsentrert kun til lørdager.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har du vært med tidspunktene for undervisningen i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	0	
2	4	8 %
3	14	29 %
4	15	31 %
Svært godt fornøyd 5	16	33 %
Vet ikke	0	
Total	49	

2/3 av elevene er godt fornøyd med tidspunktene for undervisning i programmet.

Spørsmål:

Når har du fått undervisning på *hovedinstrument* i programmet?

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lørdager	17	35 %
Ukedager-formiddag	8	17 %
Ukedager-ettermiddag	18	38 %
Både lørdager og ukedager	13	27 %
Både lørdag og søndag	8	17 %
Total	48	

Hovedinstrumentundervisningen skiller seg ut fra den øvrige undervisningen i programmet ved at bare ca. 1/3 av elevene hadde *all* hovedinstrumentundervisning lagt til lørdag.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har du vært med tidspunktet for dine hovedinstrumenttimer? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	1	2 %
2	1	2 %
3	5	10 %
4	10	21 %
Svært godt fornøyd 5	30	63 %
Vet ikke	1	2 %
Total	48	

Man kan merke seg at 84 % av elevene (40 elever) var meget godt fornøyd med tidspunktet for hovedinstrumenttimene, selv om de ikke var lagt til samme tidspunkt som det øvrige programmet.

Kommentarer*Positive*

- Har vært veldig fleksibelt, og det har vært glimrende!
- Eg har avtalt tidspunkt for hovedinstrumenttimar frå gang til gang, og har på denne måten fått eit tidspunkt som til ei kvar tid har passa for både meg og min lærar. Han har vore veldig fleksibel og generøs med timar.
- Svært fleksibelt, svært høyt nivå de siste tre år.
- Må ta fri fra skolen. Men det er allikevel ikke så ille, for i helgene er jeg ofte opptatt.
- Vi legger opp timer ganske fritt. Lengre timer i helger og mindre i uken. Fungerer kjempe!
- Det er bra med bruk av ulike dager på grunn av fraværproblemer på skolen.
- Hovedinstrumenttimene bør være tidligere på dagen.
- Vi har hatt samlinger både i helg og på hverdager.
- Bra
- Jeg har selv vært med på å bestemme tidspunktet for undervisningen.
- Har fått timer utenfor programmet med instrumentallæreren, så har han tatt igjen de lørdagene jeg ikke har fått undervisning.

Negative

- Har vært et lite problem å komme i tide i forhold til reiseavstand.
- Eneste er at det kanskje ble litt få helger i vårhalvåret.
- Litt tidlig å stå opp...
- Litt utydelig av og til, det ble av og til rotete, noe som førte til at vi f.eks ikke fikk den undervisningstiden vi var ment å ha. Dette kan være litt kjedelig for de som reiser langt for å være med på samlingene.
- Det er ingen tidspunkt. Det lille som er(var) med fiolinundervisning var litt på lørdager (lite) og mye formiddag/ettermiddag i ukedagene om det i det hele tatt ble noe av. På bratsj har jeg ikke hatt en eneste time på lørdagene: det gjør at jeg får lite ut av en dag på unge musikerer. I alle fall hvis det hverken er klassesstime eller teori (noe jeg ikke har hatt på lenge)
- OK

Negative og rådgivende

- Hadde vært best å ha det på samlingene (lørdager). Dessuten er det dumt når læreren ikke kan i perioder og samler opp timer slik at jeg får dobbelttimer. Da blir utbyttet dårligere.
- Vi har ikke en fast tid hver gang, det kunne jeg ønske vi hadde.

2.4 FAGLIG INNHOLD OG UTBYTTE

Oppsummering

De fleste elevene (80 %) er generelt godt fornøyd med undervisningstilbudet i programmet. Elevene setter stor pris på å ha fått et tilbud med mulighet for hovedinstrumentundervisning, med mulighet for å kunne spille på konsert, spille sammen med andre og høre på andres spill. En elev gir spesielt uttrykk for at programmet har gjort han til en bedre musiker. Flere gir uttrykk for at det faglige og pedagogiske nivået på lærerne er veldig bra.

Nesten alle elevene er godt fornøyd med det faglige utbyttet av hovedinstrumentundervisningen. I tillegg til hovedinstrumenttimene, blir tematimene trukket frem som svært utbytterike.

Nesten alle elevene har også hatt musikkteori, og noe over halvparten er godt fornøyd med det faglige utbyttet av disse timene. Flere gir uttrykk for at deltakelse på teoritimene gjorde at de besto opptaksprøven til høyere musikkutdanning. Noen gir uttrykk for at de kunne mye fra før av det som ble gjennomgått, mens andre sier at de gjerne kunne hatt flere og lengre timer tilpasset deres nivå.

Alle elever som har hatt et akkompagnementstilbud i programmet er godt fornøyd med det faglige utbyttet. Samspill, kammermusikk og band er tilbud som også får god evaluering av de fleste elevene, og flere har funnet faste samspillpartnere i programmet. Enkelte elever hadde imidlertid ønsket et bedre utbygd og mer variert kammermusikktilbud. Utfordringen er spesielt stor innenfor de instrumentgrupper der det er en eller få elever.

Nesten alle elevene (48 à 49) har benyttet seg av mulighetene for å spille på interne konserter. De fleste elevene er godt fornøyd med det faglige utbyttet av konsertene. Det foreslås i kommentarene at konsertene bør gjøres obligatoriske for alle elevene slik at alle skal være sikret tilhørere på konsertene. Det foreslås også å arrangere konserter utenfor institusjonen.

2.4.1 Undervisningstilbud

Spørsmål:

Hvilke undervisningstilbud har du fulgt i programmet ved din utdanningsinstitusjon?

(Kryss av for aktuelle tilbud)

Undervisningstilbud	Antall elever	Prosentvis fordeling
Hovedinstrumentundervisning	46	94 %
Musikkteoritimer	43	88 %
Konserter	39	80 %
Samspill	31	63 %
Tematimer	26	53 %
Kammermusikkgrupper	24	49 %
Akkompagnement	18	37 %
Orkester	11	22 %
Band	7	14 %
Annet	6	12 %

Man kan her merke seg at bare 37 % av elevene (18 elever) har hatt et akkompagnementstilbud i programmet, selv om 62 % (31 elever) spiller orkesterinstrumenter der arbeid med akkompagnatør forventes å være en del av programtilbudet. Annet- omfatter bl.a. klasses timer, fremføringspraksis, interpretasjonstimer m.m.

Kommentarer

Positive

- Bra tilbud. Greit med en ekstra trompetlærer, og gøy å lære litt ekstra teori. Fint å få spille på flere konserter.
- Jeg synes det er et fantastisk opplegg, og setter pris på å få spilt på solostykker med

pianoakkompagnement på konserter, og å få spilt kammermusikk med jevnaldrende som også er flinke.

- Jeg er veldig fornøyd med tilbudet! Det er en fantastisk mulighet og jeg er veldig glad i å være der og føler meg heldig som har fått plass!
- Jeg synes at interpretasjoner er veldig viktige. Det å høre på andres spill og meninger er utrolig lærerikt. Kammermusikk er kjempegøy!
- Vi lærer om samspill. Deltagelse i andre genrer enn klassisk var spennende og utfordrende.
- Teoriundervisningen viste seg å bli svært nyttig i forhold til opptaksprøvene ved kandidatstudiene på NMH, selv om undervisningen i starten av semesteret inneholdt hørelæretemaer som vi ikke fikk på gehørdelen av opptaksprøven.
- Tematimene har vært veldig interessante, og ofte ganske opplysende.
- Instrumentalundervisningen har jeg også vært veldig fornøyd med, da dette gjorde at jeg kom inn på kirkemusikk ved NMH.
- Som jazz-elev var det ingen mangler i tilbudet. Samspillundervisning og individuell instrumentalundervisning er alt som trengs. Synes lærerne var veldig gode!
- Er veldig fornøyd med seminarene og undervisningen. Har spesielt vært fornøyd med et seminar der vi fikk åpen kritikk!
- TUP-programmet er rikt på tilbud og jeg synes dette har vært svært positivt.
- Fornøyd med teoriundervisningen, huskonsertene og akkompagnement. Det er også bra at undervisningen ikke er hver lørdag.
- Fine tilbud, som gir flere utfordringer enn de jeg får gjennom skolen min.
- Synes egentlig alt var kjempebra!

Positive og rådgivende:

- Sidan eg har vore fulltidselev i programmet har eg fått veldig mykje ut av hovudinstrumentundervisninga, då eg fekk time med læraren min kvar veke. Eg var så heldig og finne ein fast duopartner ganske tidlig i programmet, men ein kunne kanskje ha lagt meir vekt på at elevane får ei samspelsgruppe som dei er fortruleg med over lengre tid. Kun på denne måten kan ein utvikle gode kammermusikalske evner.
- Rett og slett kjempebra!!! Synes allikevel at elever kan få lov til å påvirke repertoarvalg mer med tanke på kammergrupper.
- Tematimene er supre! (ofte) men kanskje tenke mer på å ha foredragsholdere som har erfaring med å snakke til litt yngre lyttere. Noen ganger er målgruppen litt misforstått. Som sagt: mer teori for de som er over ungdomsskole, men under VK2(VG3), altså VG1 og VG2 - vi trenger kunnskap og trygghet tidligere for en eventuell teoretisk opptaksprøve ved musikkstudier. Selv om man går musikklinje er det ikke mye man får ut av det nye og grusomme faget musikk fordypning - vi trenger all den hjelp vi kan få mot opptaksprøven - tidligere!
- Tematimer var veldig bra. Et større orkester/symfoniorkester kunne gjort tilbudet enda mer attraktivt.
- Det er bra, men kunne kanskje ha vært flere individuelle og kammermusikk timer. Flere konserter, og kanskje flere prosjekter.

Negative og rådgivende:

- Det var lite kammermusikk
- Dumt at jeg måtte bytte instrumentallærer midt i året. Det er også dumt at læreren ofte ikke kan på lørdager. Det gjør at jeg må reise inn til Oslo oftere.
- Fornøyd med spillelæreren. Savner klasses timer. Orkesteret har vært lite effektivt. Jeg skulle ønske vi kunne ha lengre fellesøvelser og mer spennende/"viktige" konserter for orkesteret.
- Dessuten hadde det vært fint om lørdagene var mer "fylt opp" når jeg er der. Jeg kan selvsagt øve i pausene, men det kan jeg gjøre hjemme også.
- Når det gjeld teoriundervisning, meiner eg at det er for lite med ein time kvar 3. veke. Innanfor denne eine timen skal vi innoft alt frå satslære og hørelære til musikkhistorie, og då får vi veldig lite fokus på kvart av emna. Dessutan vil eg seie at det er nesten umulig å utvikle hørelæreferdighetar med så sjeldne timar.
- Dårlig organisert hovudinstrumenttimer både som fiolinist og bratsjist.....
- Samspilltilbudet for strykere bør skjerpes.....
- Det har vært vanskelig å få til et godt nok tilbud til meg som eneste blåser når det gjelder kammermusikkgrupper. I perioder har det funket veldig fint da jeg kunne spille med strykere, men her er jo også repertoaret begrenset, og på noen tidspunkt fikk jeg ikke et så godt tilbud

samspillmessig.

- De timene vi hadde med musikkteori har også vært litt variert når det gjelder hvor mye utbytte jeg har fått, på grunn av at gruppa er på svært forskjellig stadium. Enkelte har hatt undervisning i musikkteori i mange år, mens andre aldri har hatt det før.
- Ønsker svært gjerne ved en eller flere anledninger å kunne få spille i orkester, som en del av programmet.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har du vært med innholdet i programmet som tilbys på samlingene?

(Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	1	2 %
2	1	2 %
3	7	14 %
4	22	45 %
Svært godt fornøyd 5	17	35 %
Vet ikke	1	2 %
Total	49	

Kommentarer

Positive

- Programmet bruker å være bra. Gøy å spille med akkompagnement.
- Innholdet er midt i blinken.
- Innholdet passer bra.

Positive og rådgivende

- Ved kvar samling har det blitt arrangert mesterklasse med ein av lærarane på huset, eller ein sjelden gang med ein "meister" utanfrå. Så lenge den som har holdt mesterklassen har klart å konsentrere seg om det musikalske, har dette vore eit veldig inspirerende og viktig tilbud i programmet, for alle instrumentgrupper. Men nokre gonger har mesterklassene blitt litt for spesialiserte mot det enkelte instrument det er snakk om, slik at det har blitt kjedelig/lite aktuelt for dei elevane som spelar andre instrument. Elles vil eg oppmode om oftare å invitere folk utanfrå til å halde mesterklasser, då dette kan vere ein viktig impuls og inspirasjon som elevane, samtidig som det gir oss høve til å "vise oss fram" for lærarar frå andre deler av landet, eller til og med utanlands. Dette meiner eg er svært viktig med tanke på kontakt med andre utdanningsinstitusjonar. Eg skjønar at institusjonane kanskje gjerne vil "halde på" sine potensielle studentar, men eg meiner at elevens beste alltid må stå først.
- Bra innhold! Av og til litt kort tid på samlingene. Vil ofte holde på lengre, spesielt siden jeg har en ganske lang reise for å komme dit.
- Et variert innhold er bra.
- Helt OK
- Bra innhold! Jeg har lært veldig mye, spesielt gjennom tematimene vi har hatt.
- Jeg er veldig fornøyd med innholdet i programmet, men for meg er dagen veldig tettpakket, og det blir ikke så mye tid til samspill i smågrupper. Jeg har fått det til flere ganger, men har da måttet ta tid fra andre ting, F.eks. teoritimer og hovedinstrumenttimer. Det synes jeg er litt dumt.
- Innholdet i programmet er som regel bra, i alle fall om jeg får tilbud om kammermusikk på samlingen. Vi har som regel interpretasjoner, dette er veldig flott, men jeg føler at på grunn av at majoriteten er strykere hender det en del ganger at jeg ikke får så mye igjen for å sitte å høre på disse interpretasjonene, særlig når det undervises i tekniske ting.

Negative

- Innholdet i programmet er bra på papiret - men for enkelte kan det bli litt tynt. Som sagt: ingen klassesetimer, ingen hovedinstrumenttimer, ingen teori. Hvorfor skal jeg møte opp når dagen kun vil innholde tematime i 45 min og orkester i 1,5 time minus en hel del fordi vi aldri kommer igang og fordi vi ofte blir sluppet før tiden. Jeg tror dette er mye av grunnen til dårlig oppmøte. Folk prioriterer andre ting fremfor å dra på..... å gjøre ingenting.
- Jeg har vært lite til stede fordi jeg har reist. Har ikke deltatt på så masse. Har heller ikke fått beskjed om alle konserter og samlinger...

- Jeg var ikke med på noen samlinger ettersom jeg var den eneste rytmiske studenten i programmet i

Negative og rådgivende

- Savnet kanskje noen jazz-tematimer!
- For lite orkester og kammermusikk
- Teoritimene begynte alltid på nytt når nye studenter kom i program og var derfor ikke effektive.

2.4.2 Faglig utbytte av undervisningstilbudet

Elevene fikk spørsmål om å vurdere sitt faglige utbytte av følgende aktiviteter:

Akkompagnement
Band
Hovedinstrument
Kammermusikk
Konsert
Musikkteori
Orkester
Samspill
Tematimer
Annet

Spørsmål:

Hvordan vil du vurdere ditt eget faglige utbytte av aktivitetene du har fulgt i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite utbytte og 5 er svært stort utbytte)

Aktivitetene kommenteres her i alfabetisk rekkefølge.

Akkompagnement

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	0	
2	0	
3	3	8 %
4	9	23 %
Svært stort utbytte 5	10	25 %
Vet ikke	0	
Har ikke hatt akkompagnement	18	45 %
Total	40	

Av 22 elever som har hatt et akkompagnementstilbud, er 19 elever (86 %) meget godt fornøyd med utbytte av denne aktiviteten.

Kommentarer

Positive:

- Får egentlig mest ut av kompetimene - komper for ved NMH er GEEENIAL
- Jeg fikk bra akkompagnement og øving til konsertene, har hatt kjempebra lærer.

Band

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	0	
2	1	3 %
3	0	
4	1	3 %
Svært stort utbytte 5	6	16 %
Vet ikke	0	
Har ikke hatt band	30	79 %
Total	38	

Av 8 elever som har fulgt bandaktiviteter i programmet, har 7 av disse (88 %) hatt stort utbytte av aktiviteten.

Hovedinstrument

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	0	
2	1	2 %
3	2	4 %
4	14	29 %
Svært stort utbytte 5	31	63 %
Vet ikke	0	
Har ikke hatt hovedinstrument	1	2 %
Total	49	

Nesten alle elevene (92 % - 45 elever) er meget godt fornøyd med det faglige utbytte av undervisningen.

Kommentarer

Positive

- Fløytelæreren min var den samme, men fikk flere, lengre og lærerike timer! Var morsomt!
- Meget stort! Utviklet meg utrolig mye som gitarist.

Negative og rådgivende

- Manglende kontinuitet i fiolinundervisningen (pga. lærerbytte) har muligens ført til mindre faglig utbytte.

Kammermusikk

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	0	
2	3	7 %
3	6	15 %
4	7	17 %
Svært stort utbytte 5	8	20 %
Vet ikke	0	
Har ikke hatt kammermusikk	17	42 %
Total	41	

24 elever har hatt kammermusikk i programmet. 15 av disse (63 %) er godt fornøyd med utbytte av kammermusikk.

Konsert

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte	1	0
	2	2
	3	8
	4	15
Svært stort utbytte	5	18
Vet ikke		0
Har ikke deltatt på konserter		3
Total	46	7 %

Kommentarer

Positive

- Ellers må eg seie at konsertmulighetane eg har fått i programmet har vore gull verdt. Det var vore svært viktig å ha eit visst antall framføringsmuligheter i løpet av året der ein kan framføre noko av det ein har jobba med. Vi har også fått mulighet til å arrangere generalprøver med publikum før viktige konsertar eller konkurransar.

Tilleggsspørsmål:

Hvor mange ganger har du deltatt på konsert i regi av programmet i studieåret 2007-2008?

Antall ganger	Antall elever	Prosentvis fordeling
1 gang	4	8 %
2	11	23 %
3	13	27 %
4	7	15 %
5	6	13 %
6	3	6 %
7	1	2 %
8	0	
9 ganger	2	4 %
10 eller flere ganger	1	2 %
Total	48	

Konsertaktiviteten i programmet har vært relativt høy.

Musikkteori

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte	1	2
	2	3
	3	11
	4	16
Svært stort utbytte	5	12
Vet ikke		1
Har ikke hatt musikkteori		3
Total	48	6 %

Kommentarer

Positive

- Hadde god nytte av teoritimene og treffe andre musikere.

- Jeg har lært mest av teori om kvint sirkelen og andre ting.

Positive og rådgivende

- Teorien kunne ha vært enda vanskeligere. Jeg kunne mye fra før.
- Veldig flinke lærere. Kunne hatt flere teoritimer. Har lært veldig mye på timene. Lengre time kanskje?

Orkester

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	1	3 %
2	0	
3	2	5 %
4	2	5 %
Svært stort utbytte 5	7	19 %
Vet ikke	0	
Har ikke hatt orkester	25	68 %
Total	37	

Av de 12 elevene som har hatt orkestertilbud i programmet, er 9 elever (75 %) godt fornøyd med utbytte av dette tilbudet.

Kommentar

- Vi har spilt i orkester mye av det jeg har spilt før som Mozart/Bach, så jeg har ikke lært så veldig mye fra orkester, men det har vært gøy

Samspill

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	0	
2	3	7 %
3	3	7 %
4	14	31 %
Svært stort utbytte 5	15	33 %
Vet ikke	2	4 %
Har ikke hatt samspill	8	18 %
Total	45	

37 elever har hatt et samspilltilbud i programmet. 29 av disse (78 %) hatt stort faglig utbytte av aktiviteten.

Spørsmål:

Har du funnet samspillpartnere gjennom programmet?

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Ja	31	63 %
Nei	18	37 %
Total	49	

Kommentarer

Positive

- Eg fann som sagt ein fast duopartner (pianist) allereie første året på Unge Musikere. Fram til idag har vi opptrudd saman ved mange ulike anledningar, I haust vann viog fekk med dette konsertoppdrag ved Saman har vi oppnådd mykje meir enn vi kunne ha gjort kvar for oss, og arbeidet med å forberede program for ein heil konsert (slik som bl.a.) har vore svært interessant og viktig for vår utvikling som musikarar.

- Jeg har spilt sammen med andre i kvintett og i orkester. I året 2008 fikk jeg prøve meg i duo, og vi har meldt oss på UMM i år.
- Startet band, og vi har hatt spilleoppdrag utenom Unge Musikere.
- Gøy å spille med andre. De er veldig flinke, og lærerne er flinke til å sette sammen grupper med fint repertoar.

Positiv og rådgivende

- Morsomt å spille sammen - men det blir som oftest et samarbeid mellom en til stryker - kanskje lærerne kunne samarbeidet litt og blandet instrumentene litt - om det er interesse for det. Men kanskje ikke gjort så stort nummer ut av det. Spille på en konsert sammen med en i en annen instrumentgruppe. Da knyttes det bånd mellom de ulike gjengene - mens overdreven bruk av dette er også dumt fordi mange kanskje ønsker å spesialisere seg.
- De er veldig flinke. Er glad for at jeg spiller med de. De kunne byttet på gruppene av og til, f.eks. etter en konsert
- Jeg er veldig fornøyd! Hadde vært gøy hvis det var mer samspill og kammermusikk!

Negative

- Forskjellig nivå på samspill var et problem
- Samspillgruppen jeg er i fungerer dårlig. Vet at noen klasses timer har et flott opplegg, men klasses timene jeg er i har for tiden null samspill, og ikke planlagt opplegg fra lærerens side.

Tematimer

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite utbytte 1	2	5 %
2	1	2 %
3	7	17 %
4	10	24 %
Svært stort utbytte 5	8	20 %
Vet ikke	0	
Har ikke hatt tematimer	13	32 %
Total	41	

Av de 28 elevene som har hatt et slikt tilbud, har 18 elever (64 %) hatt stort utbytte av timene.

Kommentarer

Negative og rådgivende

- Noe som også skal sies som jeg har glemt litt er å kanskje finne litt nye foredragsholdere. For oss som har vært her lenge (eller - jeg har jo bare vært med i 2 år) er det kjedelig å komme til tematime også har man hørt akkurat det samme før! Kanskje noen nye - yngre - som forstår hvordan vi har det - og som kanskje er i den fasen der de er ferdig med utdanning og er på leting etter jobb - så de kan prate litt om den prosessen.

Annet

7 elever har krysset av for Annet. Disse elevene har hatt aktiviteter som turnévirkosomhet, vært publikum på konserter, hatt klasses timer, hatt besøk av nye lærere. 6 av elevene er godt fornøyd med utbytte av disse aktivitetene

Kommentarer til alle aktivitetene

Positive

- Ganske godt faglig utbytte
- Jeg mener at opplegget på UM har gjort meg til en bedre musiker, og inspirerer meg til fortsatt innsats. Jeg har fått en god lærer på mitt hovedinstrument, og verdifull erfaring fra spill med klaver og kammergrupper.
- Det faglige og pedagogiske nivået på lærerne har vært veldig bra og jeg har fått mye faglig utbytte på det ene året.

- Gøy med alenetimer i gehør!
- Utrolig bra!
- Jeg mener selv jeg har vokst i utviklingen musikalsk.
- Spennende og interessant
- Har vært veldig godt. Gode lærere

Positive og rådgivende

- Det faglige utbyttet har vært enormt. Spesielt innenfor hovedinstrumentet og teori. For å få virkelig utbytte av det å spille konsert, synes jeg det hadde vært lurt om de hadde vært obligatoriske, slik at man virkelig får føle hvordan det er å spille foran et litt større publikum enn det som oftest har vært. Kanskje også flytte litt på konsertlokalene. Ha en konsert i ny og ne utenfor lokaler.

Negative

- Som sagt - får ingenting ut av klassesetimerne fordi vi ikke har noen...
- Eg har gått glipp av mange songtimar pga songlærer har vori borte. Det siste halvåret hadde eg faktisk berre ein time... Har heller ikkje hatt teori, klassesetimar eller samspel. Dette er nok fordi det nesten ikkje var nokon elevlar i min musikksjanger der. Så dessverre har eg hatt eit svært dårleg fagleg utbytte. Men eg har trivest godt pga så hyggelege folk som arbeider med TUP og pga songlæraren min er ei flott dame:)

2.5 ELEVENES FORHOLD TIL TO- LÆRER SYSTEMET

Oppsummering

De fleste elevene som har hatt to lærere på hovedinstrument, en lokal lærer og en lærer i høyere utdanning, synes dette har fungert godt. Elevene ser det positive i å få belyst ulike aspekter ved instrumentet fra to personer. Man blir gjennom to- lærer systemet tvunget til å ta noen egne valg. Noen elever gir uttrykk for at det hadde vært en fordel om de to lærerne hadde samarbeidet noe mer om teknikk og repertoar. Noen ser også problemer i at to lærere arbeider med samme stykke og mener det ville vært best om man arbeidet med ulikt repertoar hos de to lærerne.

Hvordan synes du det har vært å ha to instrumentallærere på samme instrument?

(Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite positivt og 5 er svært positivt)

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Lite positivt	1	0
	2	1
	3	3
	4	9
Svært positivt	5	22
Vet ikke		2
Har ikke hatt to lærere		12
Total	49	

75 % av elevene (37 elever) har hatt to lærere på samme instrument, en lokal lærer og en lærer ved høyere utdanningsinstitusjon. 31 av disse (84 %) synes det har vært positivt å ha to instrumentallærere på samme instrument.

Kommentarer

Positive

- Hadde vel lært mesteparten av det min første lærer hadde å fortelle meg, så det var greit å få litt påfyll.

- Jeg synes det er svært positivt fordi to lærere aldri er helt like, slik at man får belyst flere aspekter ved sitt instrument. Man får tatt med seg det beste fra begge. Selv om jeg føler at jeg får aller best utbytte av timer med den ene læreren, er også den andre et verdifullt tilskudd som kan mye på mange områder som kanskje den andre ikke gjør så mye ut av.
- Bedre med to enn med ingen.
- Det er bra å få høre ting fra to synsvinkler! Da utvikler du kunnskap og utvikler deg mye raskere og du får egne meninger om forming av musikken!
- Det er viktig med tosidig kontakt mellom lærerne.
- Veldig bra å ha to instrumentallærere på samme instrument! Får da høre ulike måter man kan spille/interpretare stykkene man jobber med. Bra å få 2 sett meninger om spillinga mi, og forskjellige inputer fra de forskjellige lærerne.
- Det er en fordel for meg med ulike innfallsvinkler. Har bare hatt utbytte av forskjellig vektlegging.
- Jeg har hatt to forskjellige lærere med helt ulike undervisningsteorier. Har vært mest fornøyd med læreren på, og valgte da etter hvert å ta sang som privatist på vgs.
- Du får to forskjellige tolkninger av et musikkstykke. Det er veldig sunt. Du lærer alltid noe nytt. De to lærerne mine utfyller hverandre.
- Jeg synes det er flott!
- Viktig med flere synsvinkler

Positive og rådgivende

- Det første året hadde eg to lærarar på same tid, ein ved den lokale kulturskulen og ein ved Eg hadde nok hatt meir utbytte av dette viss dei to lærarane hadde samarbeida meir om repertoar og teknikk. Viss dei hadde kommunisert meir ang. mi musikalske og tekniske utvikling ville eg nok ha opplevd det som eit meir homogent og målretta tilbod.
- Når man kommer til et visst nivå er det å ha to lærere ei flott utfordring, fordi man blir nødt til å ta noen valg selv, og reflektere mer over dem. Ellers har det også vært litt vanskelig med kommunikasjon, men så lenge jeg gjør avtaler med begge lærerne og informerer dem, så går det fint.
- Jeg har hatt gode erfaringer med dette, og det tror jeg utelukkende er fordi mine to lærere har samarbeidet veldig godt, slik at jeg slipper å øve "dobbelt opp", men at de tar seg av ulike sider ved spillingen.
- Noen løser det å ha to lærere ved å jobbe med forskjellige stykker hos hver lærer, fordi de mener så ulike ting om hvordan man skal spille dem, og da er det vanskelig å velge hvem man skal følge. Andre ganger er det bare flott, fordi de forskjellige lærerne kanskje spesialiserer seg på ulike områder, og man får flere gode råd.

Negative

- Vært vanskelig å holde på med detaljer på samme stykke med begge to.
- Hadde vært bedre å ha bare en lærer.
- Har nesten ikke hatt noe spilletimer så det er vanskelig og gi noen kommentar
- Hadde tre forskjellige lærere.
- Synes det var litt dumt å ha to lærere på unge musikere. De var supre begge to, men ble litt forvirret til tider.

2.6 TRIVSEL

Oppsummering

De fleste elevene sier de har trivdes godt på samlingene og på undervisningstimene. Spesielt kan man merke seg hovedinstrumenttimene, der tilnærmet alle sier de har trivdes på timene. I de øvrige timene er det noe spredning, men av de som har vært til stede på de forskjellige timene er minst 2/3 godt fornøyd med trivselen. I kommentarene nevnes at elevene har vært flinke til å ta vare på hverandre og at miljøet har vært positivt. Noen gir uttrykk for at det hadde vært lettere å bli kjent med hverandre hvis samlingene hadde vært litt oftere. Samtidig nevnes også behovet for å gjøre en ekstra sosial innsats blant elever som spiller instrumenter som ikke hører naturlig hjemme i en instrumentgruppe og som dermed kan ha problemer med å bli inkludert. Det etterlyses derfor sosiale tiltak på tvers av instrumentgruppene.

Spørsmål:

Hvor godt har du trivdes på samlingene? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er dårlig og 5 er svært godt)

Alternativer		Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	0	
	2	2	4 %
	3	4	8 %
	4	13	27 %
Svært godt	5	27	56 %
Vet ikke		2	4 %
Total		48	

Trivselen på samlingene har vært høy.

Elevene fikk også spørsmål om trivsel på de enkelte undervisningstimene. Timene er satt opp i alfabetisk rekkefølge.

Spørsmål:

Hvor godt har du trivdes på de enkelte undervisningstimene? (Kryss av for alle aktuelle timer på en skala fra 1-5 der 1 er meget dårlig og 5 er svært positivt)

Akkompagnement

Alternativer		Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	0	
	2	0	
	3	1	2 %
	4	9	21 %
Svært godt	5	12	29 %
Vet ikke		1	2 %
Har ikke hatt akkompagnement		19	45 %
Total		42	

Trivselen på akkompagnementstimene har vært god.

Band

Alternativer		Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	0	
	2	0	
	3	1	3 %
	4	1	3 %
Svært godt	5	6	15 %
Vet ikke		1	3 %
Har ikke hatt band		31	78 %
Total		40	

Trivselen på bandtimene har vært god.

Hovedinstrument

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	0
	2	0
	3	0
	4	10
Svært godt	5	38
Vet ikke		0
Har ikke hatt hovedinstrument	1	2 %
Total	49	

Trivselen på hovedinstrumenttimene har vært god.

Klassetime

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	0
	2	0
	3	6
	4	9
Svært godt	5	15
Vet ikke		0
Vet ikke		0
Har ikke hatt klasstime	13	30 %
Total	43	

Trivselen på klasstimene har vært ganske god.

Musikkteori

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	0
	2	1
	3	10
	4	11
Svært godt	5	21
Vet ikke		1
Har ikke hatt musikkteori	5	10 %
Total	49	

Trivselen på musikkteoritimene har vært varierende.

Orkester

Alternativer	Antall elever	Prosentvis fordeling
Meget dårlig	1	1
	2	0
	3	2
	4	2
Svært godt	5	7
Vet ikke		1
Har ikke hatt orkester	25	66 %
Total	38	

Trivselen på orkestertimene har vært ganske god.

Samspill

Alternativer	Antall elever	Svarprosent
Meget dårlig	1	0
	2	1
	3	5
	4	10
Svært godt	5	20
Vet ikke	2	4
Har ikke hatt samspill	8	17
Total	46	

Trivselen på samspilltimene har vært ganske god.

Tematimer

Alternativer	Antall elever	Svarprosent
Meget dårlig	1	2
	2	5
	3	9
	4	11
Svært godt	5	32
Vet ikke	2	5
Har ikke hatt tematimer	16	36
Total	44	

Trivselen på tematimene har vært varierende.

Generelle kommentarer knyttet til trivsel

Positive

- I Unge Musikere vedhar vi hatt eit veldig godt miljø fram til no. Det har ikkje vore teikn til innbyrdes konkurranse i det heile, derimot har folk teke vare på kvarandre, støtta kvarandre og hjelpt kvarandre fram. Eg trur dette har vore avgjerande i korleis eg har opplevd samlingane med Unge Musikere.
- Gøy å være sammen med musikanter på egen alder og samme nivå.
- Jeg trives godt der.
- Det har ikke vært noe å utsette på trivselen.
- Veldig bra miljø!
- God trivsel, både fra medelever og lærere.
- Fint å treffe andre musikere med like stor interesse som jeg har.
- Har vært bra
- Samlingene og undervisningene har vært hyggelige, og jeg har trivdes godt
- Alle lærerne er veldig hyggelige, og det gjør trivselen god.
- Har vært veldig bra
- Har lært mye av lærerne
- Medelevene er greie, lærerne er greie. Jeg lærer alltid noe nytt. Lærerne har masse energi, og det smitter. Jeg er sjeldent ikke fornøyd med timene. Jeg trives veldig godt og vil gjerne fortsette.

Positive og rådgivende

- Det hadde vært lettere å bli kjent med de andre på programmet hvis det hadde vært oftere! når det er tre-fire uker mellom samlingene er det vanskelig å knytte sosiale nettverk! men ellers er programmet fantastisk!
- På teoritimene føler jeg at det ikke blir tatt så mye hensyn til dem som ikke har hatt så mye teori tidligere. Improvisasjonstimerne har også vært litt skumle siden jeg ikke er vant med det. Ellers har alt vært kjempehyggelig.
- Tiltak for å gjøre det litt mer sosialt samlende på tvers av instrumenter kunne vært bedre.

- Har trivdes godt, men klassesetimen har det vært lite utbytte av
- Vi har veldig godt miljø i klassisk gruppa, savner mer kontakt med jazzgruppa, både faglig og særlig sosialt.

Negative

- Det har vori litt vanskeleg å koma i kontakt med andre TUP- elevar. Særleg for meg som ikkje hadde nokon klassesetimar, samspel eller teori. Då vert det naturlegvis slik, desverre.

Negative og rådgivende

- Ekstremt dårlig organisering for sosialt samvær. Det blir veldig delt i instrumenter stryk, gitar, blås slagverk etc. Det skulle vært mer bånd mellom oss enn konkurranseinstinkt mot hverandre. Mange ser på den andre som konkurrent fremfor som en venn eller spillepartner - vi trenger mer fokus på samspill - over instrumentgruppene og sosialt samvær. Dårlig miljø.

2.7 ANBEFALING

Oppsummering

Alle elevene (minus1 elev) vil anbefale *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* for andre elever som spiller et instrument. Elevene sier ganske samstemt at programmet gir hver enkelt en glimrende mulighet til å utvikle seg som musiker med hjelp av lærere på meget høyt nivå innenfor alle undervisningsområder i programmet.

Den sosiale delen er også viktig, med samvær med elever som deler felles interesser. Elevene får variert undervisning innenfor ulike områder og blir dermed godt forberedt på utfordringene innenfor høyere utdanning. I tillegg bemerkes at lærerne og de som organiserer er veldig hyggelige! Selv om alle elevene anbefaler programmet videre, blir det også bemerket at institusjonene må være sikre på at de kan gi elever innenfor de sjangre der tilbudet utlyses, et godt faglig tilbud innenfor alle programmets hovedområder.

Spørsmål:

Vil du anbefale programmet for andre elever som spiller et instrument?

Alternativer	Antall	Prosentvis fordeling
Ja	48	98 %
Nei	1	2 %
Total	49	

Kommentarer

Positive

- Er en glimrende mulighet til å utvikle seg som musiker!
- For elevar som er komt opp på eit visst nivå og som tenkjer på ei musikkutdanning, er dette programmet eit godt tilbod. Det viktigaste for meg har vore samver, samspel og impulsar for likesinna, og det å få undervisning av lærarar på høgskulenivå. Også mesterklasse- og konserttilbod har vore viktig.
- Man utvikler seg masse, rett og slett!
- På TUP får man en ekstra lærer, så man blir flinkere til å spille. Man får spille sammen med andre. Man lærer teori. Man hører andre på samme alder og nivå, og det er jo inspirerende.
- Lærerikt og spennende.
- Jeg vil anbefale TUP Unge Musikere til andre som spiller et instrument fordi man får en til lærer på instrumentet, man får spille solo med klaver og erfaring med samspill og teori. Det er også veldig hyggelige folk der, både lærerne og de som organiserer.
- Fordi programmet er bra!
- Dette er et fantastisk tilbud og du får lærere i toppklasse! Du får venner som interesserer seg i

det samme som deg! du blir inspirert og får lyst til å satse mer!

- Det er en mulighet til å få privattimer hos flinke instrumentallærere. Jeg har utviklet meg masse på hovedinstrument!
- Programmet er svært lærerikt, interessant og profesjonelt.
- Det er et kjempefint tilbud med kjempeflinke lærere på høyt spilenivå.
- Bare fordi at undervisning innenfor forskjellige temaer og med forskjellige lærere gir deg et større perspektiv når det kommer til f. eks. øvingsmetoder, teorilæring og konsertforberedelser.
- I tillegg får man undervisning av de beste innenfor norsk musikkliv, og det er jo alltid et pluss.
- Blir rett og slett mye bedre musiker av programmet.
- Lærte masse. Fikk mye utfordringer. Møtte jevnaldrende som deler samme interesser og som er like gira på å spille. De er også super-talentfulle. Får viktige kontakter.
- Det er en flott måte å utvikle seg på.
- Gode kunnskaper og muligheten til å treffe andre på samme nivå.
- Det er et godt tilbud for unge musikere som ønsker å utvikle seg
- Bra instrumentlærer
- Bra akkompagnatør
- Øving til konsertene og støtte til å delta på mesterklassene har vært veldig bra.
- Du lærer utrolig mye, og du blir kjent med flere som vil det samme som deg selv. Det er rett og slett gøy!
- Har allerede anbefalt for flere på min tidligere skole som nå har fått plass og vil gå der fra høsten av.
- Synes man det er gøy og spille, og kan tenke seg å satse, er dette tilbudet sannsynligvis midt i blinken!
- Lærer mye. Viktig å treffe andre elever på samme nivå som en selv. Bra lærere. Får større utfordringer enn "hjemme".
- Dette er en kjempefin måte å få mer undervisning på, i tillegg til at man får nye venner, lærer mye om deg selv og får et lite innblikk i videre musikkutdanning. Anbefales absolutt!
- TUP har åpnet vei for meg til å forbedre meg både på sang, samspill og teori. Selv om det har vært intense øvingshelger, er jeg svært takknemlig for at jeg har fått deltatt på programmet!
- Har en veldig bra teori lærer og det er et bra orkester og mange nye venner
- Du får individuelle timer med en annen lærer, og du får muligheten til å spille med andre elever på samme nivå som deg.
- Du får en enorm utvikling på instrumentet ditt. Det er kjempegode lærere som følger deg opp hele tiden. Ikke noe sløvetid, ikke som jeg hvertfall har. Og du blir bedre innenfor andre områder enn ditt instrument. F.eks. teori, konserter og samspill
- I mitt tilfelle fikk jeg en enorm utvikling dette året. Både med hovedinstrumentet og i teori. Nå skal jeg gå videre på høyere utdanning. Det hadde jeg nok ikke klart uten dette året.
- Det har vært svært lærerikt, og har gitt meg mange muligheter som jeg ikke ville ha hatt ellers.
- Hvis de har et talent, og viser stor interesse for videre å bli veldig gode.
- Undervisning og kompetanse på et helt annet nivå en bla kulturskole og videregående.
- Bra med henhold til oppretting av kontakter

Negative

- Nei, ikke for de som spiller samme instrument som meg. Muligens ja for de som spiller noe annet, men det har jeg ingen kjennskap til. Nei for de som går i VG2 og VG1. Ja, til de som er ute etter å bli solostryker - akkompagnatør er ekstremt dyktig.
- Det sies at programmet skal forbedres til neste år - alt skal bli så mye bedre! Men det ble sagt i fjor også. Så jeg tror det ikke før jeg får se det.

Negative og rådgivende

- Jeg vil ikke anbefale programmet for elever med interesse for folkemusikk, verken tematimene eller teoritimene er rettet til slike elever. Samspillet fungerer tydeligvis heller ikke. Når det er sagt vil jeg anbefale programmet sterkt til andre elever. Det er en fin mulighet for unge musikere. man utvikler seg som musiker, samtidig som man blir kjente med folk som driver med det samme.

3. FORELDRENES evaluering av programmet

3.1 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Oppsummering

Svarprosenten er tilfredsstillende – 52 % (46 foreldre). Over halvparten av foreldrene som har svart (60 % - 27 foreldre) har barn i alderen 16-18 år, og ca. halvparten av disse barna spiller orkesterinstrumenter. Deretter følger gitar (8 barn) piano (7 barn), fele, sang og jazzinstrumenter (2 barn på hvert instrument). Over 60 % av foreldrene (29 foreldre) har barn som var tilknyttet Norges musikkhøgskole. 13 % (6 foreldre) har barn som var tilknyttet Universitetet i Bergen. Ingen foreldre med barn tilknyttet Høgskolen i Tromsø har svart på undersøkelsen. Barna var jevnt fordelt på videregående skole og kulturskole. Nesten halvparten av elevene hadde mer enn 50 km reisevei til samlingene.

3.1.1 Antall foreldre og alder på foreldrenes barn

Antall foreldre – tilsendt skjema	Antall foreldre deltatt	Svarprosent
88	46	52 %

Hver av de 46 foreldrene som deltok i evalueringen hadde ett barn i programmet i 2007-2008.

Nedenfor følger en oversikt over alderen på barna til foreldre som har besvart evalueringen. Kolonnen til høyre gir til sammenligning en oversikt over aldersfordelingen hos elever som har besvart evalueringen (se for øvrig elevrapporten).

Fødselsår/alder på foreldrenes barn	Antall foreldre som har besvart foreldreundersøkelsen sortert på egne barns alder	Prosentvis fordeling	Antall elever som har besvart elevundersøkelsen sortert på elevens alder
1988-1989 (19-20 år)	9	20 %	21
1990-1991 (17-18 år)	15	33 %	15
1992-1993 (15-16 år)	12	27 %	8
1994-1995 (13-14 år)	7	16 %	5
1996-1998 (10-12 år)	2	4 %	0
Total	45		49

De fleste foreldrene som har svart på undersøkelsen har barn i alderen 16-20 år. I den aller yngste aldersgruppen har vi kun tilbakemelding fra foreldre da ingen elever i denne aldersgruppen har svart på undersøkelsen. De fleste elevene som har svart er i alderen 17-20 år.

3.1.2 Instrumentfordeling

Tabellen nedenfor gir en oversikt over instrumentfordelingen til barna til foreldre som har besvart undersøkelsen. Kolonnen til høyre gir til sammenligning en oversikt over instrumentfordelingen i elevundersøkelsen (se for øvrig elevrapporten).

Instrument	Antall foreldre som har besvart foreldreundersøkelsen sortert på egne barns instrument	Prosentvis fordeling	Antall elever som har besvart elevundersøkelsen sortert på elevenes hovedinstrument
Strykerinstrumenter			
Fiolin	6	13 %	8
Bratsj	2	4 %	2
Cello	2	4 %	4
Treblåsinstrumenter			
Fløyte	2	4 %	4
Klarinett	0		1
Saksofon	2	8 %	4
Messinginstrumenter			
Trompet	4	9 %	3
Horn	2	4 %	1
Tuba	1	2 %	1
Slagverk			
Slagverk	2	4 %	3
Jazzinstrumenter			
Elgitar	0		2
Elbass	0		2
Jazzsang	1	2 %	1
Trommesett	0		1
Jazzfiolin	1	2 %	0
Folkemusikkinstrumenter			
Fele/hardingfele	2	4 %	1
Folkesang	1	2 %	0
Andre instrumenter			
Klaver	7	15 %	4
Sang	2	4 %	4
Gitar	8	17 %	2
Orgel	0		1
Total	46		49

Halvparten av foreldrene (25 foreldre) som har svart på undersøkelsen, har barn som spiller orkesterinstrumenter. Tabellen gir ikke noe klart samsvar mellom foreldre og barn i samme familie som har svart på evalueringsundersøkelsen. På gitar har for eksempel 8 foreldre svart, men bare 2 elever, og på piano - 7 foreldre og 4 elever.

3.1.3 Fordeling av elever på utdanningsinstitusjoner som er med i Talentutviklingsprogrammet unge musikere

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvilke høyere utdanningsinstitusjoner foreldrene var tilknyttet gjennom sine barn. Kolonnen til høyre gir til sammenligning en oversikt over fordelingen av elever i elevundersøkelsen (se for øvrig elevrapporten).

Utdanningsinstitusjon	Fordeling av foreldrenes barn på høyere utdanningsinstitusjon – antall	Prosentvis fordeling	Fordeling av elever som har besvart evalueringen, på høyere utdanningsinstitusjon – antall
Norges musikkhøgskole (NMH)	29	63 %	23
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for musikk	2	4 %	8
Universitetet i Bergen (UiB), Griegakademiet	6	13 %	5
Høgskolen i Tromsø (HiTø), avdeling for kunsthøgskolen	0		5
Universitetet i Stavanger (UiS), Institutt for musikk og dans	5	11 %	4
Universitetet i Agder (UiA), Musikkonservatoriet	4	9 %	4
Total	46		49

Nesten 2/3 av foreldrene som har svart har barn tilknyttet Norges musikkhøgskole. Ingen foreldre med barn tilknyttet Høgskolen i Tromsø har besvart undersøkelsen.

3.1.4 Tilknytting til lokal skole

Skoleslag	Antall foreldre tilknyttet lokale skoler gjennom sine barn	Prosentvis fordeling	Antall elever tilknyttet lokale skoler i elevevalueringen
Videregående skole	22	48 %	26
Kulturskole	22	48 %	16
Annet	9	20 %	7
Total	46		49

Annet er i hovedsak elever som har privat lærer.

3.1.5 Reisevei til samlingene

Alternativer	Antall foreldre	Prosentvis fordeling
1-10 km	6	13 %
10-30 km	10	22 %
30-50 km	8	17 %
50-100 km	9	20 %
Mer enn 100 km	13	28 %
Total	46	

Elevene reiser langt for å komme til samlingene. Foreldrene opplyser at kun 6 elever har under 10 km reisevei.

Likevel sier 84 % av foreldrene (38 foreldre) at barna deres ikke må følges til samlingene.

3.2 INFORMASJON

Oppsummering

2/3 av foreldrene er godt fornøyd med informasjonen som ble sendt ut om samlingene, og de aller fleste er også godt fornøyd med fordelingen av samlinger utover året. Noen foreldre sier at informasjon om samlingene også burde gå til foreldre når barna er under 18 år.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har dere som foresatte vært med informasjonen som er blitt sendt ut om samlingene i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall foreldre	Prosentvis fordeling	Antall elevers tilfredshet i elevenevalueringen
Lite fornøyd 1	3	7 %	3
2	4	9 %	1
3	4	9 %	5
4	19	41 %	11
Svært godt fornøyd 5	12	26 %	27
Vet ikke	4	9 %	1
Total	46		48

3.3 ORGANISERING

Oppsummering

De fleste foreldrene er godt fornøyd med fordelingen av samlinger utover året. Siden mange av elevene hadde lang reisevei bemerkes at det kunne by på problemer å starte for tidlig om morgenen og holde på for lenge om kvelden. Det nevnes også at det er viktig å ha oversikt over større konkurranser etc. som holdes i helgene, slik at ikke fellessamlingene i programmet kolliderer med disse. Noen foreldre bemerker at det var lite tilfredsstillende at samlingene ved noen institusjoner ble lagt i skoletiden.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har dere vært med fordelingen av samlinger utover i året? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall foreldre	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	0	0 %
2	1	2 %
3	5	11 %
4	19	41 %
Svært godt fornøyd 5	16	35 %
Vet ikke	5	11 %
Total	46	

Kommentarer til fordeling av samlinger og reisevei

Positive

- Merk at reiseveien er 100 km en vei. Fint at datoene for samlingene er klare i så god tid. Det letter logistikkplanleggingen til en travel familie :-)
- Helt greit
- Vårt barn tar toget i ca 1 time og 15 minutter en vei. Togtidene passer ganske bra om morgenen. Om ettermiddagen er noe ventetid.
- Bruk av alle ukedager er bra i forhold til fravær i skoleundervisningen. Tidspunkt for samlinger er tilpasset flyforbindelser.
- Reiseveien er absolutt akseptabel og tidspunktene er godt fordelt. Vi oppfatter dette som veldig positivt.
- Hun har 92,5 km reisevei (kjørerute med bil). Tar toget sammen med andre som skal samme sted og det har vært veldig sosialt og hyggelig. Tar trikk opp til Majorstua fra Oslo S.
- Lørdagene har vært bra fordelt og passer bra som samlingsdag.
- Tidspunkt for samlingen har vært kjempebra.
- Reiseveien er lang, men det er greit at det er tidlig på lørdager, slik at ikke kveldene blir berørt.
- Han har hatt relativt kort vei til samlingene og tidspunktene har vært greie.
- Tidspunkt har generelt passet meget bra.
- Reisetid med kollektiv transport ca. 1 time.

Positive og rådgivende

- Reiser 20 mil, klokken 10 som start er litt tidlig.
- Samling har vært 17.30 - 19.30. Noe sent når en har 200 km å reise hver vei.
- Informasjon om samlingene burde gått med kopi til foresatte helt til ungdommene er 18 år.

Negative

- Vårt barns instrumentlærer la enkelte ganger undervisningstimen FØR fellestimene. Det er problematisk å møte opp til time kl.08.00 når du har to og en halv times reisetid!
- Tidspunktet var dårlig grunnet mye reising i helger med familie og venner.
- Det var omstendelig å delta medan ho budde heime. Ho flytta til Bergen siste 2 år for å slippe å reise så mykje.
- Har ikke fått noen særlig form for informasjon
- Informasjon om datoer for samlinger kommer sent og det har innflytelse på billettpriser.
- Samlingene for messingblåsere(brass-musikere) var nesten alltid på samme lørdag som viktige årlige brass-arrangement, f.eks.NM i brass, "Siddis-brass", Grenland Internasjonale Brassfestival. Dette gjorde at "Unge Musikere"-undervisningen blei valgt vekk, eller måtte velges vekk, da musikanten skulle delta i disse arr. med et el flere korps.
- Erfaringer med programmet. Har ikke mottatt informasjon underveis, det kan kanskje ha sammenheng med at min sønn er myndig.
- Kammermusikk i organisert form var det omtrent null av, men dette er jo et generelt problem ved mange høyere musikkutdanningsinstitusjoner.

Negative, men rådgivende

- Fint hvis man unngår kollisjoner med UKM (ungdommens kulturmønstring)
- Vi synes det er dumt at samlingene er lagt i skoletiden.
- Kunne som foresatte ønske oss noe mere informasjon om planlagte møter/samlinger, f. eks 2 gr. i året. Særlig fordi vår ungdom ikke bor hjemme.

3.4 KONTAKTEN MELLOM FORELDRE OG PROGRAMLEDELSE

Oppsummering

Over halvparten av foreldrene er godt fornøyd med kontakten mellom foreldre og programledelse. 1/4 er lite fornøyd. Halvparten av foreldrene ville ønsket å bli trukket mer aktivt inn i gjennomføringen av programmet, mens den andre halvparten ikke er interessert i dette. Flere foreldre ville gjerne hatt tilbakemelding om eget barns faglige utvikling, og det foreslås at det bør arrangeres foreldremøter for de som har barn under 18 år i programmet. Noen etterlyser klarere informasjon hvis det skjer forandringer i programmet, at lærere er borte etc. Noen foreldre ville også ønsket fastere tilrettelegging av hovedinstrumenttimer og er ikke tilfreds med at timene ble avtalt fra gang til gang. Flere foreldre synes at samlingene var passe ofte i forhold til skole og andre aktiviteter. Noen etterlyser imidlertid et fastere og tettere opplegg på lørdagene fordi enkelte lørdager ikke var fylt opp med program hver time for alle elever. De foreslår bl.a. mer kammermusikk på tvers av instrumentgrupper. Noen savnet også stabilitet i undervisningen ved at for mange hovedinstrumenttimer ble lagt utenom lørdagssamlingene.

Spørsmål:

Hvor fornøyd har dere vært med kontakten mellom dere som foreldre og ledelsen av programmet, dvs. koordinator/faglig leder? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall foreldre	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd	1	7
	2	5
	3	7
	4	14
Svært godt fornøyd	5	10
Vet ikke		3
Total	46	

Tilbakemeldingen fra foreldrene på dette spørsmålet er svært varierende. 25 % (12 foreldre) er lite fornøyd med kontakten mellom foreldre og programledelse.

Kommentarer knyttet til kontakten mellom foreldre og programledelse

Informasjon om samlinger

- 1. Meldinger om tidspunkt og opplegg bør også sendes foreldre. Dette sikrer i større grad at Ungdommene ikke glemmer å møte.
- 2. Foreldre er ivrige tilskuere. De møter gjerne de gangene det er konsert. Fint å bli tipset om når dette er.
- 3. Mange foreldre har musikkbakgrunn og kan også bidra i parallell oppfølging basert på tilsendt info dersom eleven og NMH ønsker dette.
- Det er nå ingen kontakt. Det ville vært fint med en eller annen evaluering underveis. Herunder er det ting vi skal følge opp/passe på.
- Vi savner oversikt over datoer og innhold i undervisningen. Virker noe mangelfullt iht samspill/klassestund og musikkteori for, samt at individuell undervisning har falt en del ut siste halvår pga svangerskapspermisjon. Vi hadde gjerne sett at det da hadde vært tilbudt en vikar. Samtidig har opplevd at hun har blitt tatt godt vare på og blitt satt pris på. Det er vi som foreldre glade og takknemlige for.
- Vi som bor langt fra skolen har ikke annen informasjon enn det barnet forteller. Bra med litt

informasjon pr. mail eventuelt

- Vår situasjon er spesiell.både foreldre, lærer og rektor har ønske om å være på laget når viktige avgjørelser tas, f.eks ved et møte før start og orienteringer på mail.
- Som tidligere nevnt, ved at det gikk en kopi av utsendte e-poster til foresatte. Da hadde vi visst mer om hva som foregikk/ikke foregikk, og kunne lettere gitt tilbakemeldinger til faglig ansvarlig, samt at vi kunne motivert vår sønn bedre når han var misfornøyd/mismodig.
- Ingen info har kommet til oss foreldre, kun til musikanten.
- Det kommer for lite info. Det blir for tilfeldig når hovedinstrument timene skal være. Det er overlatt til eleven å avtale timer fra gang til gang og det har ikke fungert så bra. Ledelsen bør avtale datoer, tid og sted med hovedinstrumentlærer for timene elevene skal ha iløpet av året ellers flyter det ut og det blir ikke noe av det.
- For utøvere under 18 år ville det vært ønskelig med foreldremøte 1-2 ganger årlig, etter min mening.

Informasjon om eget barn

- Få noe mer info om hva som gjennomgås i teorien (barnet mitt er litt taus og vag når jeg spør!). Kunne også tenke meg noe tilbakemelding fra spillelærer om musikalsk utvikling.
- Se tidligere svarrubrikk. Forøvrig: bare det å ha en dialog om hvor en evt. sko trykker, vil kunne avhjelpe de aller fleste problem som måtte oppstå. Oppfatt for all del ikke dette som kritikk mot ledelsen av programmet: Vår sønn har lært svært mye av sin spillelærer, og ledelsen er både dyktig og sympatisk. Dermed går vel dette mest på ledelsens overhengende mandat og pålagte instruks.
- Informasjon om øvelsene, evt. framgang og respons på hennes spilling.
- Mer info fra dere om innsats og utvikling hos den enkelte eleven til oss foreldre.

Foreldre som rådgivere

- Få lov til å komme med forslag om hvordan samlingene burde gjennomføres. Feks. mer kammermusikk eller orkester i stedet for egen øvingstid. Det gjør elevene allikevel hjemme. Når de kommer på samling vil de spille sammen tror jeg.
- Bedre oppmøte på konsertene, informasjon om videre planer. Det burde vært satt sammen kammergrupper (duetter, trio, kvartetter o.l.) Barna har for lang pause fra teori til kammerorkester. De er ikke interesserte i å gå og øve alene på et rom. Det gjør de nok hjemme. De hadde satt pris på å få spille i små grupper. De liker godt å gjøre det, samt at det ville øke trivselen og de ville bli bedre kjent med hverandre. Kammergrupper på tvers av instrument gruppene. De blir for lite kjent med de barna som spiller annet type instrument enn seg selv. F.eks. kjenner ikke strykerne så godt blåserne, eller sangerne. En bredere sammensetning av barna tror jeg ville bli en positiv opplevelse for alle parter. Var lovet teoriundervisning, men hadde ingen timer etter nyttår. Hvorfor vet vi ikke.
- 1. Lage kalender for programmene, ikke bare e-post for informasjon
- 2. Bruk mindre tid mellom leksjoner - mindre pause.
- 3. Alle deltakere kunne ta initiativ for å kommunisere
- 4. Fokuser mer på leksjoner

Foreldre som deltagere

- Invitert med på små konserter, deltatt med matlaging eller bare hjelpe til der det trengs. Vi kan brukes til så mangt! Spille kan vi også.
- Hadde vært moro å spille sammen med barna våre!

3.5 FORELDRENES OPPLEVELSE AV BARNETS TRIVSEL OG TILFREDSHET MED PROGRAMMET

Oppsummering

Foreldrene er i hovedsak svært takknemlige for at deres barn har fått plass i programmet. Flere beskriver at barnet har vokst både musikalsk og som menneske. Mange vektlegger det positive i at deres barn har kommet i et miljø med ungdommer med felles interesser. Flere foreldre sier også at programmet har vært avgjørende for at deres barn nå har ønsket om å bli musiker. De beskriver programmet som en inspirasjonskilde, undervisningen som kunnskapsrik, oppfølgingen som profesjonell osv. Foreldre uttrykker også at programmet dekker et behov kulturskolen ikke kan møte, for eksempel å skape et sosialt miljø for elever på høyt utøvende nivå.

Spørsmål:

Beskriv deres opplevelse av eget barns tilfredshet med programmet.

Positive tilbakemeldinger

- Vi er meget takknemlige for at vår sønn har fått plass, og synes dette er et fantastisk tilbud dere gir!
- Han har vokst både musikalsk og som menneske. Det er også godt at han har fått kontakt med et miljø med andre ungdommer med samme interesser som han selv, for de er det langt mellom i det daglige.
- Han gir selv uttrykk for at dette er det beste av de aktivitetene han holder på med. Og det har gjort han mer sikker enn noensinne på at det musiker han vil bli.
- Veldig fornøyd. Hyggelig og kunnskapsrik undervisning. Veldig gode fasiliteter. Kommer hjem med et smil og forteller uoppfordret om det han har lært.
- Litt rotete men gøyalt.
- Vi opplever at hun er fornøyd.
- Veldig kjekt å se mange talent barn og veldig gode musikk miljøer.
- Det har hatt stor betydning for ho å delta i programmet. Både undervisningen og tilgang til samværet og samspillet med andre på samme nivå.
- Det har vært en inspirasjonskilde for min datter! Flott å kunne få profesjonelle råd og oppfølging.
- Veldig fornøyd
- Virker svært givende og interessant. Ser ut som han stortrives med programmet.
- Mitt barn trives godt, virker fornøyd med spillelærer. Er noe sjenert og tilbakeholden, men virker som han trives med medelever også.
- Meget engasjert, arbeidsom og pliktoppfyllende deltager som har stor utbytte av både instrumentundervisningen og samspill.
- Fremgangen virker motiverende for andre elever i skolen.
- Kjempetilfreds - et topp tilbud på alle måter!!
- Fornøyd med den praktiske delen av programmet bortsett fra kjørelengden.
- Meget godt fornøyd. Motivasjonen har vært på topp.
- Meget tilfreds med spillelærer, som har vært totalt avgjørende for hans fremgang på instrumentet.
- Generelt veldig bra.
- Veldig bra.
- Selvutviklende - og "tro" på seg selv
- Svært tilfreds! Programmet inspirerer til videre egeninnsats og utvikling! Dekker et behov som kulturskolen ikke kan møte. Blir en arena der han møter andre jevnaldrende med like sterk interesse for musikk og med et musikalsk nivå det ikke er mange av på den lokale kulturskolen! Vår sønn gleder seg veldig til samlingene og de går foran alt annet. Det har også vært svært viktig for hans utvikling at han har fått mulighet til individuell undervisning med en annen kvalitet enn det han kan få lokalt. Han har en svært dyktig og inspirerende lærer som han setter veldig pris på, og har ved han fått en veldig utvikling på instrumentet sitt i løpet av den tiden han har vært i programmet! Teoriundervisningen og

orkester/kammermusikkundervisning er også noe vi ser han trives med! Programmet har vært/er i det hele svært viktig for vår sønns motivasjon og musikalske utvikling, opplever vi.

- Det har vært stort sett bra. Ser at det blir "litt" tilfeldig med progresjon og helhetstenking.
- Stor inspirasjon å få spille med ungdommer som har samme lidenskap.
- Han er veldig fornøyd og vi føler at han får veldig mye ut av tilbudet.
- er meget godt tilfreds med programmet, og det holder i grunnen godt nok for oss som foreldre, som slett ikke har drevet aktivt med utøvende musikk. er glad og lykkelig for å få delta i dette programmet, og snakker (i den grad hun sier noe) positivt om sine lærere. Vi vet dette har stor betydning for henne. De andre elevene tar i mot henne med åpne armer. Det er godt for ei lita jente som vil bli musiker.
- Det har vært et supert tilbud og veldig inspirerende. Gode lærere og hyggelige folk som jeg har fått meldinger om. Det har vært passe ofte i forhold til skole og andre musikkaktiviteter her hjemme uten altfor mye reisevirksomhet.
- Er veldig takknemlig for at hun har fått være med!
- Hun har vært veldig fornøyd. Det har fungert veldig fint med henne og læreren, men er skuffet over oppmøte ved konsertene. Ønsket om en liten kammergruppe har vært der.
- Martin er svært fornøyd med undervisningsopplegget, og spesielt har hans saksofonlærer vært meget dyktig og inspirerende.
- Han har vært tilfreds med programmet men har uttrykt at noe av teorien til tider har vært lite utfordrende. Tilfreds med spillelærere/foredragsholdere.
- Meget tilfreds
- Det virker som om han er fornøyd med dette. Han får en del faglig ut av det, og i tillegg en del kontakter han setter stor pris på.
- Trives godt.
- Bra
- Dette har vært svært berikende for vårt barn.
- Samlingene oppleves lystbetonte og inspirerende.
- Takk for et kjempefint tilbud!
- Svært positivt. Han opplever miljøet som stimulerende og lærerikt, og har hatt stort utbytte av samlingene.
- Meget bra
- Programmet er bra

Negative og kritiske tilbakemeldinger

- Barnet har ikke vært fornøyd i det hele tatt.
- Vi har ikke vært fornøyd dette året fordilæreren ikke har møtt til oppsatte dager. Opplegget på disse lørdagene har da ofte bestått av en til to timer med aktiviteter, resten til fri disposisjon. Det er lite hensiktsmessig bruk av tid.
- Svært dalende. Han var lykkelig over å ha kommet inn, men har nå takket nei til tilbud om å fortsette, og har i frustrasjon hoppet av før de to åra han kom inn for var omme. Opplegget svarte ikke til informasjonen på forhånd (fra tilsendte papirer og hjemmeside). Dette begrunnes i følgende punkter:
 - Lærer i hovedinstrument kunne ofte ikke møte opp. Vi måtte etter hvert ringe på forhånd for å minne ham på Unge Musikere. Han var ikke tilgjengelig på e-post og veldig vanskelig å få tak i på mobiltlf, noe som opplevdes svært frustrerende.
 - Samspilltimene inneholdt ikke noe samspill. Det lot til at læreren tok det "på sparket", dvs. ikke hadde noen planer for timen, og løsningen blei da at elevene skulle spille for hverandre en og en hvis de tilfeldigvis hadde med seg noen noter. Dette var det få som ville, og få møtte opp.
 - Når lærer i hovedinstrument ikke kunne møte var det ikke noen vikar og ikke noe opplegg mellom tematimen(kl.10.00) og samspilltimen(kl.13.00). Siden samspilltimen ikke fungerte ville vår sønn ikke bruke fem timer av lørdagen til reising fram og tilbake til Oslo kun for en tematime. Han møtte derfor ikke opp når hovedlærer ikke kunne komme, noe som skjedde ganske ofte.
 - Få el. ingen organiserte tiltak for at ungdommene skulle bli kjent med og trygge på hverandre.
- Innholdet i programmet er etter vår mening for tynt. Bra teori og bra konserttilbud + flott at akkompagnatører er tilgjengelige, men det som har med hovedinstrumentet å gjøre er etter vårt syn ikke godt nok ivarettatt. Det er uheldig at hun har måttet bytte instrumentallærer i løpet av året. Dessuten er det ugunstig at lærerne tilbyr dobbelttimer i stedet for å gi det antall timer

det skal være. På den måten blir utbyttet dårligere. Flere spilletimer har vært lagt utenom samlingene. Dette er greit nok dersom det hadde vært klargjort før hun begynte i programmet, men hun hadde en forventning om at dette også skulle foregå på samlingene. Hun synes tiden er for dårlig utnyttet når hun er der. Hun kan selvsagt øve når det ikke er noen aktiviteter, men det er ikke derfor hun drar til Ensembleøvelsene er ofte kortere enn oppsatt. Hun skulle ønske det kunne vært lagt mer vekt på samspill. Det har også vært svært få klassesetimer for strykerne i løpet av dette året. Vår datter har i tillegg vært skuffet over at det ikke har vært lagt opp mer "ambisiøse" konserter for strykeorkesteret.Vi håper virkelig at programmet blir mer ambisiøst kommende skoleår og at man legger større vekt på den instrumentale delen.

- Sliter noe med teorien. (Derfor ønsker mor å vite noe om hva som gjennomgås slik at jeg kan hjelpe)
- Hun har ikke for vane å klage, men synes det er lite å gjøre på lørdagssamlingene. Hun har bare hatt tematime/orkester, men har ikke fått teori eller egne spilletimer disse dagene. I tillegg har orkesteret vært lite strukturert noe som har ført til at hun har prioritert andre spilleaktiviteter. Øvelsen kommer ikke i gang før etter minimum 20 min. og avsluttes ofte tidligere fordi læreren må gå. Hun har også følt en viss favorisering av enkeltelever. Det er for langt og dyrt å reise til for 45 min. tematime. De siste gangene har tematimen vært repriser fra tidligere samlinger.
- Teoridelen kunne med fordel ha hatt mer progresjon. Virker som man kun har pensum for ett år?
- er stort sett fornøyd etter samlingene, Men noen ganger har den som skulle undervise henne ikke vært på plass. Det er skuffende når både elev og foreldre bruker såpass mye tid for å møte opp.
- Min sønn har vært tilfreds med opplegget helt til han ønsket å skifte instrument..... Jeg hadde forventet at opplegget i større grad hadde ressurser til å følge han i hans utviklingsprosess uten at han måtte binde seg til et bestemt instrument. Han ønsker å utvikle seg videre i komposisjon og trenger pianoundervisning til dette.Målet hans med å prøve å komme over på piano var å få støtte til komposisjon med bruk av piano som arbeidsredskap. Jeg opplevde det som lite fleksibelt av talentutviklingsprogrammet at han da fikk beskjed om å holde seg til det opprinnelige instrumentet han kom inn på selv om hans vei tar en annen retning.

3.6 ANBEFALING – FORSLAG TIL FORBEDRINGER

Oppsummering

Noen foreldre ville ønsket større forutsigbarhet når det gjelder tidspunkt for timene og et tettere innhold på lørdagene. Flere foreldre foreslår at det blir arrangert elevkonserter der foreldre blir invitert og vil gjerne hjelpe til hvis det er behov for det. Det foreslås at konsertene bør være obligatoriske for alle elever i programmet, enten de spiller på konserten eller ikke, slik at det alltid er publikum på disse konsertene. Selv om mange er tilfreds med det antall lørdager som nå ligger i programmet, gir flere uttrykk for at de kunne tenkt seg mer undervisning for sine barn. Mer kammermusikk og mer musikkteori er også ønsket fra mange foreldre. Noen foreldre etterlyser mer definerte "lekser" med tilbakemelding til foreldre om barnas innsats har vært god. Det stilles også spørsmål til om samlinger tredje hver uke er en god modell, eller om det hadde vært mer fordelaktig med fjorten dagers samlinger frem mot prosjekter. Det kommer også forslag om mer samarbeid mellom de ulike utdanningsinstitusjonene slik at elever i hele landet kan spille mer sammen, for eksempel i orkester. Foreldrene ønsker kontaktmøter med lærerne og mer bevisste tilbakemeldinger om progresjon og utvikling, pensum som er gjennomgått etc. Dessuten etterlyses større innsats for å skape et godt miljø blant elevene i programmet. Det kommer også forslag om å opprette en webside for å synliggjøre programmet enda sterkere for omverdenen.

Kommentarer

Generelle forslag

- Ta inn flere! Gjør noe mer ut av det. Gi barna utfordringer og opplevelser som er større enn en familiekonsert...
- Ønsker ha det mer umm konsert, sier min barn.
- Nei. Vet for lite om dette annet enn informasjonen fra barnet
- 1. Første punkt burde være å ha lærere som er interesserte i de elevene de er satt til å undervise, og som møter opp! Hvis lærer ikke kan møte må det være hans/hennes ansvar å gi beskjed til faglig ansvarlig, som så kontakter eleven/foresatte, hvis det er umulig å skaffe vikar. Ved hyppig vikarbruk bør det vurderes om det ikke er like hensiktsmessig å finne en annen lærer.
- 2. Enkle tiltak for å gjøre elevene kjent med og litt tryggere på hverandre. Dette kan f.eks. foregå i samspill-gruppene. Et tiltak kan f.eks. være at to og to elever snakker sammen om seg sjøl, for så å presentere hverandre for resten av gruppa.
- 3. Samspilltimene må være planlagt!! Her kan man f.eks. sette sammen musikere som kan spille sammen på konserten på slutten av dagen. Vår sønn valgte alltid denne konserten vekk fordi han ikke hadde lyst til å spille alene, og ikke fikk hjelp til å finne noen å spille sammen med.
- Lykke til med evalueringa!
- Kjenner for lite til det, men det er jo et fantastisk tiltak!
- Hvor mye kulturskole lærer får av tilbakemeldinger og om hvordan samarbeid med denne fungerer vet ikke jeg så mye om. Har ikke hørt noe negativt om dette i hvert fall.

Faglig organisering/innhold

- At de som skal undervise tar litt mer ansvar.
- Invester i noe mer musikkteori.
- Mer musikkteori.
-s godt kvalifiserte lærere burde vite mer om hvordan man bygger gode undervisningsmiljøer og hvordan man planlegger undervisning i grupper, enn jeg gjør.
- gir bra tilbud for konserter og er et hyggelig miljø. I vår tilfelle er UM 1 time akkompagnement, og 1 eller 2 timer musikkhistorie + konsert. Det mangler kammermusikktilbud og orkestertilbud på lørdager og teori. Det finnes ikke lengre teoritilbud det synes vi er synd, bare musikkhistorie. Det foreslås å følge orkestret med kulturskolen men det er på andre dager det passer derfor ikke og nivået er veldig lavt, så det passer ikke. Vårt barn har hatt mulighet en gang å følge med et orkesterseminar ved universitetsorkester og det var veldig bra. Det finnes ikke et eneste kammermusikktilbudt så som sagt Unge musikere begrenser seg i for vårt barn til musikkhistorie og 1 time akkompagnement. Og enkelttimer i

Oslo. Tross det har samlingen vært hyggelig og tilbudt for konsertene veldig fint. Positivt er også at det hentes inn professorer fra for seminar og at det gis muligheten til å delta ved mesterklassene som Valdres og Egersund kammermusikkfestival.

- Tror det hadde vært bra med noen erfarne pedagoger i tillegg til de som er og som ser en helhet og plan litt lengre frem en fra gang til gang.
- Teoritimer for vg1 og vg2 elever.
- Bedre ledelse av orkesteret.
- I følge deres brosjyre skal programmet TUP inneholde: "Individuell undervisning på elevens instrument, klasseundervisning, teori- og gehørundervisning i gruppe og kammermusikk" Dette har min datter sett svært lite til. Gjelder det ikke alle elever?
- mulighet for å få leksjon med forskjellige lærere

Administrativ organisering

- 1. Hadde ønsket *mer forutsigbarhet* og avtalte tidspunkt for pianotimene og konsertene.
- 2. Skulle gjerne hatt *mer undervisning (flere lørdager)*.
- 3. *Klare mål mot avslutningskonserter* for hvert semester hvor ganske sikkert familie, venner og andre vil møte.
- Vår datter ønsker i utgangspunktet ikke å reise til Oslo hver uke, så vi er i utgangspunktet fornøyd med at det er samlinger ca hver tredje uke. Jeg er imidlertid usikker på om denne modellen er helt optimal. Ett viktig problem er at hun har forholdt seg til to (tre) lærere i løpet av året. Jeg er nok av den oppfatning at det ville vært *bedre å forholde seg til en instrumentallærer og at det burde vært samlinger annenhver uke og intensivt frem mot konsertprosjekter*. På den måten ville man kunne følge opp elevene tettere samtidig som elevene fortsatt kunne ha tid til å følge opp deltakelse i orkester lokalt. Pr. i dag betaler vi ingen ting for at hun skal delta i programmet, men fordi hun har valgt å gå privat hos en lærer utenom kulturskolen, blir dette uansett nokså dyrt for oss. Vi hadde derfor vært mer enn villige til å betale for deltakelse i programmet hvis det kunne spare oss for utgifter til en lærer utenom. Dette ville også spart henne for frustrasjonen med å forholde seg til flere lærere. Se for øvrig kommentarene over.
- Det hadde vært fint med *mer organisert program/ opplegg* når vårt barn reiser såvidt langt og har satt av en hel dag. Ønsker at tiden utnyttes maksimalt fordi motivasjonen er på topp før disse samlingene. Det blir litt nedtur når det har vært mye dødtid. Ellers er vi veldig glade for at et slikt tilbud finnes.
- Vi synes at det kunne vært en mulighet om at elevene fra Stavanger som er i Oslo i helgene burde gis mulighet til å spille i UM orkestret fra musikkhøgskolen, selv om de tilhører Stavanger, hvis barnet er uansett i Oslo i helgene og hvis det er en 1. prisvinner i nasjonale konkurranser som i vår tilfelle. En fiolin mer eller mindre lager ikke noe forskjell i et orkester. Så konklusjonen, kanskje *litt mer samarbeid mellom programmene* kunne gi en enda bedre tilbud.
- Etter forespørsel fra ledelsen har vi skrevet søknad om reisestøtte for både våren og høsten 2007 men svar eller støtte har enda ikke kommet.
- Vi hadde ønsket oss noen flere konserter. Ellers er vi strålende fornøyd slik opplegget har vært så langt, og blitt håndtert veldig selvstendig av vårt barn...
- Individuell undervisning, ikke sammen med andre.
- Fornøyd, men ønsker en forandring: Vi stiller opp på de fleste huskonsertene, og- vi synes det *bør være pliktig oppmøte for alle på programmet på huskonsertene!* Det har i løpet av disse 2 1/2 årene vi har vært der blitt færre og færre tilhørere. Ofte er det bare en håndfull til stede. Mange går også med en gang de har spilt selv, og venter ikke til konserten er ferdig. Det er forståelig dersom de f.eks skal rekke tog e.l., men da bør det være mulig å be om å få gå tidligere. Som hovedsak bør det være slik at alle stiller opp, og at de som deltar selv må være til konserten er over! Dette har med vanlig folkeskikk å gjøre, men det gir også opplevelse av fellesskap i programmet, forståelse for annen musikk, sjanger og instrumenter, gir en mer reell konsert erfaring osv, osv. Vi vet lite om rammene for programmet, men kanskje det hadde vært en ide å *holde konserter også utenfor Huset med orkesteret, kammergrupper osv?* Vet vår sønn skulle ønske dette. Det har blitt mindre "død-tid" på lørdagssamlingene enn det var før, og det er viktig at det er "full dag"! Samspill med andre i duo eller små grupper kunne kanskje vært bedre organisert? Nå virker det litt tilfeldig ettersom hvilke lærere som snakker sammen? Mange reiser langt for disse samlingene og vil nok, som vår sønn, ha max ut av dagen! Utvid heller tiden med en time, dersom det er mulig.
- synes det er fint med lørdagene, men vi som foreldre (som ikke bor sammen) vi kunne nok tenkt oss at det var færre helger som ble berørt. F eks at man brukte både lørdag og

søndag en helg.

- Etter hvert har det blitt ønske fra eleven med *hyppigere timer individuelt*.
- Spilletimer til alle på lørdagene.
- Mer innsats for å skape et miljø på tvers av instrumentgruppene.
- Mer oversiktlig timeplan.
- Klassetimene bør komme tilbake.
- Innspill fra er at det kunne vært *noen flere felles prosjekter med alle elever*. Det ville være positivt både i forhold til musikalsk utvikling og gitt mulighet for å bli bedre kjent med tanke på samarbeid utenfor musikkhøgskolen. Ønske om at prosjektene kunne lede til konserter også utenfor musikkhøgskolen.
- Det måtte være å tilpasse undervisningen slik at han ikke trenger å ta så mye fri fra skolen. Det går jo med halve fredagen annenhver uke. Det er i meste laget.
- Bedre fordeling av samlingene gjennom året.
- Hvis mulig: Flere samlinger.
- Kunne ønske oss mer informasjon om andre aktuelle muligheter for musikkinteressert ungdom, eksempelvis konkurranser eller masterclass i forbindelse med festivaler, musikkarrangement og seminarer i inn-og utland (særlig aktuelt i ferietiden). Ut fra ovenstående, er mitt forslag til forbedringer en større fleksibilitet i individuelle ønsker for framdrift i egen musikalske utviklingsprosess.
- Det har tidvis vært en kilde til konflikt at eleven har måttet følge nokså slavisk teorisamlinger ved UM, selv om han hadde større utbytte av f.eks. spilleoppdrag, og svært lang reisetid (båt/ferge&buss). Institusjonene må være mindre rigide og litt mer pragmatiske og analysere nøye hva som er best for hver elev. Teorisamlingene var sikkert greie nok, men var jo ikke alltid like nødvendige for dem som hadde teori ved musikklinje i tillegg. Det hadde vært svært mye mer fornuftig om instrumentlærer hadde vært like offensiv.

Samspill

- Som jeg skrev tidligere *mer samspill i stedet for egenøvingstid* da det gjør de hele tiden hjemme likevel.
- *Regelmessig samspilltime* og individuell undervisning på de helgesamlingene som på forhånd er satt opp. Datoene er forutbestemt og regelmessige, men ikke innholdet.
- Dette er antydning tidligere. Ellers: Ensemble/samspill bør organiseres. Elever som kommer tilreisende til større byer, har ikke nødvendigvis alltid like lett for å gli inn i allerede etablerte miljøer (der hovedparten av elevene f.eks. kommer fra samme musikklinje).
- *Sett sammen kammergrupper for de som har mye ledig tid*. Det bør strammes inn på konsertfremmøte. Ved flere anledninger har dirigenten ønsket at orkesteret skulle spille på konserten, men halvparten av musikerne kan ikke fordi de skal noe annet etterpå, selv om timeplanen er til ca kl. 16. *Avslutnings konserten* for årets strykere var veldig skuffende. Det *burde vært satt sammen et variert program hvor alle grener innen for TUP ble representert*. Det var det jeg forventet å komme å høre på. Ikke en gjeng med små barn som akkurat har lært å spille og som ikke er med i programmet. Det hører vi nok hos lærer og i andre sammenhenger. TUP avslutningen burde absolutt være av og med TUP barn/ungdom. Det hadde vært utrolig fint å høre blåsere/sangere og andre som er tilknyttet TUP. En spilletime burde absolutt være 60 min. og ikke 45. min. Høst og vår konsertene burde være bedre planlagte. Det gis beskjed alt for kort tid i forveien om ekstraøvelser o.l. Det bør være obligatorisk for lærerne å høre på konsertene som er hver TUP samling. Dette gir de mulighet for å kunne vurdere hvem som passe sammen i små kammergrupper samt at de på den måten kan følge med i utviklingen som skjer med barna.

Foreldreengasjement

- Info om teori stoff
- Det hadde vært hyggelig om det hadde blitt avholdt en *elevkonsert hvor foreldre ble invitert for å høre på hva ungdommene har jobbet med*.
- Vi er usikre på om det er slik at man kan komme på de konsertene som holdes på slutten av hver samling. Men, det kan bero på at vår sønn ikke er flink nok til å kommunisere egne og andres forventninger.
- Vi er vel heller ikke helt sikre på *hva som forventes* (evt om det forventes noe) *av oss som foreldre*. Er det noe som vi burde stille opp på og bidra med, så håper vi at vi får beskjed. Vi leser alle informasjonsbrevne som kommer, men lurte litt på om det er noe dere savner av oss??? Men, det er kanskje fordi vi er så vant med dugnader ol i forbindelse med idrettslag og korps?????? =-) Uansett TUSEN TAKK for at dere driver dette programmet! Det er flott at

ungdommer med musikalske talenter får en mulighet til å utvikle seg og vokse. Det kan gjerne være mere spesifiserte hjemmelekser- med tilbakemelding på om den er innøvd bra nok eller ikke. Vi opplever nok litt også at det kan være *for mye "død-tid"* på lørdagene, spesielt siden vi reiser langt for å komme dit.

- Konsert for foreldrene?
- Som foreldre kunne vi tenke oss et *møte med lærerne*. Gjerne fellesmøte for alle involverte.
- Synes programmet har fått en bedre struktur dette siste året (1 1/2?) med bedre organisert
- Savner muligens litt mer konkret tilbakemelding i fht hans utvikling.
- *Tilbakemeldinger om individuell progresjon, utvikling* og liknende kunne vært fint.(pluss eventuelt *plan for neste halvår*) En slags halv-årsmelding , gjerne meget enkelt og punktvis om temaer som er gjennomgått, timer som er holdt, pensum som er gjennomgått osv. Dette må ikke være noen store avhandlinger som tar tid å lage og derfor bruker opp mye ressurser.

Webside

- UM Norge kunne gjerne hatt *ein webside eller bare en blogg*, og også gjerne en undervisningsportal. Det ville sannsynligvis gjort det lettere å nå ut med promotering av aktiviteten. I media Norge er det ganske ensidig oppmerksomhet om ett talentutviklingsprogram: BD i Oslo.

4. LOKALE LÆRERES evaluering av programmet

4.1 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Oppsummering

Svarprosenten er 33 % (27 lokale lærere). Halvparten av de lokale lærerne som har svart underviser på orkesterinstrumenter. Deretter følger klaver, jazzinstrumenter, fele, sang og gitar. Over halvparten av lærerne har elever som har vært tilknyttet NMHs talentutviklingsprogram. Ingen lokale lærere med elever tilknyttet Høgskolen i Tromsø svarte på undersøkelsen. De lokale lærernes elever var jevnt fordelt på kulturskole og videregående skole. Over 3/4 av lærerne hadde 1 elev i programmet i 2007-2008, og 2/3 av lærerne var ferske som lokale lærere til elever i programmet.

4.1.1 Antall lokale lærere

Antall inviterte	Antall deltatt	Svarprosent
83	27	33 %

Svarprosenten er lav.

4.1.2 Instrumentfordeling blant lærerne

Tabellen nedenfor gir en oversikt over instrumentfordelingen blant de lokale lærerne i den lokale kulturskolen eller videregående skole etc. som har besvart undersøkelsen. Kolonnen til høyre gir til sammenligning en oversikt over instrumentfordelingen blant elever som har besvart undersøkelsen (se for øvrig elevrapporten).

Instrument	Antall lokale lærere som har besvart <i>lokal lærer undersøkelsen</i> -sortert på elevenes instrument	Prosentvis fordeling	Antall elever som har besvart <i>elev-undersøkelsen</i>
Strykerinstrumenter			
Fiolin	5	19 %	8
Bratsj	2	7 %	2
Cello			4
Treblåsinstrumenter			
Fløyte	1	4 %	4
Klarinett	1	4 %	1
Fagott	1	4 %	
Saksofon	1	4 %	4
Messinginstrumenter			
Trompet			3
Horn	2	7 %	1
Tuba	1	4 %	1

Slagverk			
Slagverk			3
Jazzinstrumenter			
Elgitar	1	4 %	2
Elbass			2
Jazzsang			1
Trommesett			1
Jazztrompet	1	4 %	
Folkemusikkinstrumenter			
Fele/hardingfele	1	4 %	1
Andre instrumenter			
Klaver	7	26 %	4
Sang	1	4 %	4
Gitar	2	2 %	2
Orgel			1
Total	27		49

Det er ikke noe klart samsvar mellom instrumentfordelingen hos lokale lærere og instrumentfordelingen hos elever som har besvart evalueringen. Det er flest svar fra lærere på klaver (7) og fiolin (5).

4.1.3 Fordeling av lokale læreres elever på utdanningsinstitusjonene som er med i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere*

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvilke høyere utdanningsinstitusjoner de lokale lærernes elever er tilknyttet i Talentutviklingsprogrammet. Kolonnen til høyre gir en oversikt over elevfordelingen i elevevalueringen.

Utdanningsinstitusjon	Antall lokale lærere med elever i programmet, sortert på utdanningsinstitusjon	Prosentvis fordeling	Antall elever som har besvart evalueringen sortert på utdanningsinstitusjon
Norges musikkhøgskole (NMH)	16	59 %	23
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for musikk	1	22 %	4
Universitetet i Bergen (UiB), Griegakademiet	6	11 %	8
Høgskolen i Tromsø (HiTø), avdeling for kunsthøgskolen	0		5
Universitetet i Stavanger (UiS), Institutt for musikk og dans	1	4 %	4
Universitetet i Agder (UiA), Musikkonservatoriet	3	4 %	5
Total	27		49

De fleste lokale lærerne som har besvart undersøkelsen har elever som er tilknyttet Norges musikkhøgskoles talentutviklingsprogram .

4.1.4 Tilknytting til lokal skole

Skoleslag	Antall lærere tilknyttet lokal skole	Prosentvis fordeling	Antall elever tilknyttet lokale skoler i elevevalueringen
Videregående skole	14	52 %	26
Kulturskole	15	56 %	16
Annet	5	19 %	7

Annet er i hovedsak privat virksomhet.

4.1.5 Antall elever hos den enkelte lokale lærer som har vært tilknyttet *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* i 2007-2008

Alternativ	Antall elever hos den enkelte lærer	Prosentvis fordeling
1 elev	21	78 %
2 elever	5	19 %
3 elever	1	4 %
Total	27	

4.1.6 Antall elever som den lokale læreren tidligere har hatt i programmet

Alternativ	Antall elever den enkelte lærer tidligere har hatt i programmet	Prosentvis fordeling
Ingen elever	18	67 %
1 elev	6	22 %
2 elever	2	7 %
3 elever	0	
4 elever	1	4 %
Total	26	

2/3 av lærerne har elever i programmet for første gang i 2007-2008.

4.2 KONTAKTEN MELLOM LOKAL LÆRER OG LÆRERE VED HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJON

Oppsummering

Halvparten av de lokale lærerne har vært invitert til samlinger på høyere musikkutdanningsinstitusjon. Ca. 1/3 har vært til stede på minst én slik samling. Over halvparten av lærerne har vært i kontakt med hovedinstrumentlærer på høyere utdanningsinstitusjon.

Over halvparten av lærerne som *ikke* har vært invitert til samlinger, hadde gjerne ønsket en slik invitasjon og et samarbeid med lærere ved utdanningsinstitusjonen om den enkelte elev.

Flere gir uttrykk for utmerket samarbeid mellom lærerne, men ønsker gjerne mer kontakt for å sikre en god musikalsk og instrumental utvikling hos eleven. Samarbeid mellom lærerne har i enkelte tilfelle funnet sted ved at lærer ved høyere utdanningsinstitusjon har reist til den enkelte kulturskole eller videregående skole.

De fleste lærerne synes elevene har taklet utfordringene med å ha to lærere på samme instrument godt. Lokale lærere ser det positive i denne samarbeidsmodellen, spesielt hvis lærerne kan ha god kontakt med hverandre om eleven. De mener det burde satses på personlige møter mellom lærerne for å stake ut kursen for den enkelte elev. De lokale lærerne mener at høyere utdanningsinstitusjon må ta ansvaret for denne kontakten.

Det foreslås også at lærerne burde høre på hverandres undervisning.

Spørsmål:

Har du vært invitert på samlinger på den høyere musikkutdanningsinstitusjonen i 2007-2008?

52 % (14 lærere) sier de har vært invitert til samlinger på den høyere musikkutdanningsinstitusjonen. Fordelingen på samlinger er slik:

Antall samlinger	Antall lærere invitert	Antall lærere tilstede
1	2	2
2	1	3
3		4
4		
5	3	1
Vet ikke	8	
Total	14	8

Selv om bare 8 lærere har vært til stede på samlinger i regi av programmet, viser undersøkelsen at 62 % av de lokale lærerne (16 lærere) har hatt kontakt med lærere ved høyere utdanningsinstitusjon om programmet.

Lærere som *ikke* hadde blitt invitert til samarbeid med høyere utdanningsinstitusjon, fikk følgende spørsmål:

Hvis nei, i hvilken grad hadde du ønsket et samarbeid med lærere i programmet om den enkelte elev? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er i liten grad og 5 er i meget stor grad)

Alternativer	Antall lokale lærere	Prosentvis fordeling
I liten grad 1	1	10 %
2	0	
3	2	20 %
4	3	30 %
Meget stor grad 5	3	30 %
Vet ikke	1	10 %
Total	10	

60 % av lærerne som ikke hadde vært invitert til samlinger hadde gjerne ønsket et samarbeid med lærere i programmet om den enkelte elev.

Kommentar er til samarbeid med hovedinstrumentlærere i Talentutviklingsprogrammet unge musikere

Positive

- Jeg har vært lærer både i TUP og privat
- Siden jeg er både elevens lokale og talentutviklingslærer kan jeg bare snakke generelt om mine inntrykk om andre lærere i TUP. Jeg ser at den lokale læreren blir invitert, det er også muntlig kontakt mellom begge lærere, men den lokale læreren som bor lengre unna tar sjelden bryet med å reise hit. Samarbeidskonserter med kulturskolene i distriktet hvor man kunne treffe den lokale læreren har til nå vært løsningen.
- Jeg var både hovedlærer hos og ved
- Jeg er lærer begge steder
- Bra kontakt ved behov.
- Vi samarbeider svært godt.
- Godt samarbeid. Jevnlig kontakt, og god kommunikasjon.
- Min elev er jazzrettet i talentutvikling. Denne eleven har nysgjerrighet og lidenskap i de fleste musikkretninger, slik at det grunnlaget jeg har gitt både generelt og i jazz, fortsetter nå på der jeg hadde vært nødt til å melde pass, da eleven er blitt bedre enn meg på alt jazzrelatert. Eleven får nå undervisning i og harmonisk funksjonsanalyse hos meg, mens jeg er orientert om talentutviklingsstoffet ved gjennom eleven.
- Jeg har vært til stede på noen hovedinstrumenttimer. Det var veldig lærerikt for meg. Vi var stort sett enige om utvalg av repertoaret.
- Underviser pianisten både på gymnas og påt, dvs. at jeg har vedk både på Talentutvikl progr og ellers. Gir god anledning til fordypning og ro i undervisningen.
- Sangeren: Utmerket samarbeid med læreren på - som jo også er min kollega der.

Positive og rådgivende

- Dette er et meget positivt og inspirerende tiltak for eleven. Men jeg som hovedlærer savner informasjon om tilbudet i Talentutviklingsprogrammet.
- Ønsker oftere kontakt med hovedinstrumentlærer i Talentutviklingsprogrammet- hadde kontakt med læreren påkonferansen, men utover dette har det vært liten kontakt. Vet at mine elever har vært i meget gode hender hos dere. Takk for tiltaket !

Negative

- Jeg har etterlyst samarbeid og etterlatt mitt telefonnummer, men ikke blitt kontaktet av de andre instrumentlærerne.
- Kontakten med læreren for mine elever ved har vært god. Ved, hvor jeg også har en elev, har det ikke vært noen kontakt. Da jeg tidligere hadde en elev ved, var det derfra heller ingen kontakt.
- Kan ikke kommentere fordi det har aldri vært noe samarbeid

Negative, men rådgivende

- Dette året har det ikke vært kontakt, noe jeg ser som beklagelig, og som også eleven er enig i. Forrige år var det bra kontakt, og vi kunne utfylle hverandre. Nå aner jeg ikke hva årets lærer gjør.

- Det har vært liten kontakt. Jeg kunne godt tenkt meg mer av hensyn til elevenes utvikling og hva som er best for hver enkelt elev. Nå har vi jobbet med våre ting og ulike stykker slik at elevene ikke blir forvirret og usikre da lærerne kan ha forskjellig syn på bl.a. på interpretasjon. Vi ble på et tidlig plan enige om at det var best slik det er lagt opp nå.

Spørsmål:

Hvordan opplever du som lokal lærer at elevene takler utfordringene ved å ha to lærere å forholde seg til på samme instrument? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 lite godt og 5 er svært godt)

Alternativer	Antall lokale lærere	Prosentvis fordeling
Lite godt 1	0	
2	0	
3	3	12 %
4	6	23 %
Svært godt 5	13	50 %
Vet ikke	4	15 %
Total	26	

Kommentar til to-lærer systemet

Positive

- Lærere ved får en noe "høyere stjerne" hos eleven, grunnet sin posisjon ved en høyere utdanningsinstitusjon, tror jeg.
- Som sagt, jeg var hovedlærer hos begge utdanningsinstitusjonene.
- Han har 1 lærer
- I vårt tilfelle har dette gått meget bra, da jeg er på "god bølgelengde" med deres lærere.
- Jeg synes dette bare er positivt og en berikelse.
- Det fungerte bra for meg og min elev, men jeg kan se at det kan være problematisk i noen tilfeller.

Positive og rådgivende

- Elevene mine har tidlig lært å være analytiske, og hente ut det beste fra ulike lærere. Synes dette er en god modell som kan være enda bedre med noe mer kommunikasjon mellom lærerne.
- TUP må ta ansvar for informasjon omkring ordningen og kontakt mellom lærerne.
- Det er en utfordring pga som nevnt tidligere, ulike syn på teknikk og interpretasjon, men kan fungere bra, men da bør lærerne ha tettere kontakt.
- Det bør være god kontakt mellom lærerne under planlegging av repertoarvalg i forkant av hvert semester. Eleven kan oppleve det som forvirrende om tolkningen av samme musikkverk er svært ulik hos de to lærerne. I slike tilfeller kan det være fordelaktig om lærerne i en innstuderingsfase "deler" repertoaret seg imellom. Ved jevne mellomrom bør det legges tilrette for at lærerne kan overvære hverandres undervisning.
- Fordelene med 2-lærersystemet er at man involverer flere kolleger i miljøet og særlig i distriktene. Det kan føre til fruktbart gjensidig samarbeid. Generelt synes jeg at eleven er for ung til å forholde seg til 2 lærere og i tillegg delta i mesterklasser/kurs med andre musikere. Det burde fokuseres mye mer på personlige møter mellom de 2 lærere for å "stake ut kursen" til elevens beste.
- Godt samarbeid ved programvalg. Har hatt samtaler når det var nødvendig under øvingsprosessen. Eleven har vært med i opplegget siden 2004.
- Akkurat i mitt tilfelle fungerer det godt fordi jeg kjenner den andre læreren godt og vi har mye kontakt om eleven. Men jeg kan godt forestille meg at det ikke ville fungere så godt med andre. Her er det viktig å ha respekt for hverandre. Lærerne ved den høyere institusjonen må ikke "se ned på" oss som jobber med nivået under.
- 2-lærer-systemet vil alltid være en utfordring. Gjensidig respekt og god kommunikasjon vil være en viktig forutsetning for å lykkes.

- Talenteleven undervises i to forskjellige kategorier musikk, nemlig jazz og klassisk hhv. på og kulturskolen. To-lærersystemet virker derfor uproblematisk i vårt tilfelle. Eleven ser også ut til å takle forskjellige tekniske og fysikalske spillemåter. De to forskjellige musikkgenrer virker til dels også teknisk befruktende på hverandre: Klassiske teknikker er heller ikke bare én skole fra 1900. F.eks. hadde Domenico Scarlatti antagelig funnet metoder og regler i det 20. århundres fingerteknikker horribelt begrensende og lite oppfinnsomme. En jazzpianists tekniske metoder, kan være til god nytte i enkelte klassiske epoker. - Ville antagelig satt pris på nærmere samarbeid med hvis talenteleven hadde blitt undervist i samme musikkategori begge steder.
- Ser nok at det kan være utfordrende for så unge talenter å forholde seg til flere meninger. Viktig at lærerne kommuniserer bra og at repertoaret blir fornuftig fordelt.

4.3. FORSLAG TIL VIDEREUTVIKLING AV SAMARBEIDET MELLOM LOKAL SKOLE OG HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJON

Oppsummering

De fleste forslagene knyttet til samarbeid er opptatt av utveksling av informasjon og god kontakt mellom institusjonene. Noen i høyere utdanningsinstitusjon bør ha konkret ansvar for informasjonsdelen av programmet. Flere lokale lærere hadde ønsket å bli invitert til konserter og få informasjon om samlinger, orkesterprosjekter etc. og bli tettere trukket inn i arbeidet rundt den enkelte elev. Det foreslås at en form for pålagt kontakt mellom lokal lærer og lærer i utdanningsinstitusjonen kunne vært ønskelig for å kunne lage en langsiktig plan for den enkelte elev. Det foreslås også at noe av undervisningen burde legges desentralisert slik at utdanningsinstitusjonene på denne måten kunne bidra til faglig utvikling for lærere i den lokale skolen. Et slikt engasjement kunne gi positive ringvirkninger i musikklivet lokalt. Samarbeidskonserter mellom lokal institusjon og TUP er også et forslag i denne sammenheng. Mange av elevene i programmet har et høyt aktivitetsnivå. Det er derfor et ønske at all informasjon sendes ut i god tid, slik at man skal unngå kollisjoner med andre aktiviteter eleven er involvert i. Noen lærere ønsker også en fagplan for teoriundervisningen slik at det kan være mulig å følge opp noe av teoriarbeidet lokalt. Det foreslås også å kvalitetsvurdere tilbudet med jevne mellomrom slik at man til enhver tid er sikker på at elevene får det tilbudet de er forespeilet.

Forslag til videreutvikling av samarbeidet

Informasjon

- En mailingliste for å sende ut info til oss utenfor institusjonen kan være et tips. Eleven klager også over dårlig info. F.eks. de får datoene for samlingene sent og dette vanskeliggjør også min planlegging for eleven i forhold til konserter, konkurranser, studieturer osv. Få på plass alle datoer før studieåret starter!
- Kontakten med den høyere musikkutdanningsinstitusjonen er nesten helt fraværende. Jeg skulle ønske jeg kunne få informasjon om det som foregår på "Unge musikere" Slik det er nå må jeg skaffe meg all info selv. Jeg hører ingenting fra dem om samlinger, konserter eller annet. Det er dårlig. Jeg kunne også godt tenke meg å bli invitert til interpretasjonstimer, også der ikke bare min elev spiller, for å høre lærere ved institusjonen undervise.
- Det kan kanskje, sendes litt mer informasjon om planer for skoleåret til lokale lærere: Orkesterprosjekter o.s.v. Da bli det lettere å planlegge vår undervisning. Det kan også sendes mer informasjon om forandringer i regelverk: For eksempel at man ikke lenger kan gå på TUP og talentprogram i Baratt Due samtidig.

Faglig innhold

- I følge min elev har dette året vært mye dårligere tilbud enn forrige år. Eleven har ikke fått de individuelle timene hun skulle ha, ikke fått akkompagnement, og lite ensemble. Det eleven har fått ut av det er teoritimene, og da faller hele konseptet bort. Det bør være en kvalitetskontroll på at det tilbudet forespeiler blir gjennomført. Vi er begge skuffet, og synes det ikke gir TUP den tyngde det burde ha. Videreutvikling kan først komme når den eksisterende plan fungerer.

Konseptet er bra, ikke gjennomføringen for min elev, dessverre.

- Talentfulle elever ved musikklinjene trenger mer tid til øving. De burde f. eks få fri fra ensemble-aktiviteter ved vid.gående for å gjøre kammermusikk i talentprogrammet.
- Synes det er viktig å la stud også selv få komme til orde i hvordan opplegget planlegges.

Felles møteplasser

- Noen i institusjonene må ha ansvar for å koordinere/ legge til rette for et samarbeid. Slik som informasjon/ kursing/ fellesmøter ol
- Det kan kanskje være hensiktsmessig å legge en felles strategi mht mål og delmål i starten av skoleåret? Ellers opplever jeg det som tilstrekkelig at lærerne tar kontakt ved spesielle utfordringer(som ved svært ulike oppfatninger rundt "veien videre", de rette pedagogiske grep og alvorlig divergens)
- En form for pålagt kontakt mellom instrumentallærere! Ikke mye og ofte, men for eksempel et par ganger i året. (Det kan godt være dette er for mye: Litt informasjon om repertoar, eller iallfall om konserter eleven involveres i, kan kanskje sendes den lokale lærer også...?)
- Mer kontakt og informasjon mellom skolene og institusjon. Det kan være utviklende for lærerne ved kulturskolene hvis samarbeidet fungerer godt, noe elever som kommer etter kan ha god nytte av.
- Holde nær kontakt mellom hovedlærer ved den lokale skolen og den høyere m.u.institusjonen/læreren.
- Se forrige svar - i tillegg burde man satse mer på samarbeidskonserter mellom TUP og den institusjonen eleven kommer fra. Dette har blitt gjort med hell i Rogaland,.
- Jeg ønsker mer informasjon - evnt et møte med den andre læreren for å kunne legge en best mulig langsiktig plan for eleven. Jeg kunne også tenke meg en fagplan for teoriundervisningen slik at jeg kan legge aktuell teori inn i min undervisning.

Lokal lærers faglige utvikling

- Hvis det skal oppleves som positivt for lærere ved kulturskoler og musikklinjer å ha elever i Talentutviklingsprogrammet, må det også innebære et sterkt element av faglig utvikling for de respektive lærere og de fagmiljø de virker i til daglig. Undervisningen bør også drives desentralisert ved at lærerne fra de høyere utdanningsinstitusjonene legger noe av undervisningen til elevenes lokalmiljø. På denne måten skapes det også en bedre kontakt og forståelse, samtidig som det vil gi positive ringvirkninger i musikklivet lokalt. Det er viktig at Talentutviklingsprogrammet er en stimulans for talentutvikling på lokalplanet og ikke blir en årelating til fordel for de store byene. Det bør være i alles interesse at også de lokale skolene kommer styrket ut av dette samarbeidet.
- Det kunne ha vært fint å delta i undervisningen f.eks. en gang i semesteret og bli invitert på avslutningskonsert.
- Noen konkrete forslag har jeg ikke - synes det er bra som det er. Håper dere fortsetter !

5. LOKALE REKTORER/AVDELINGSLEDERES evaluering av programmet

5.1 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Oppsummering

Svarprosenten er 28 % (18 rektorer/avdelingsledere). Nesten halvparten av lederne har elever som er tilknyttet NMH i talentutviklingsprogrammet. Ingen rektorer med elever tilknyttet Universitetet i Agder eller Høgskolen i Tromsø har besvart evalueringen. 80 % av lederne er tilknyttet kulturskole. 2/3 av lederne hadde i 2007-2008 én elev ved sin skole som var tilknyttet programmet. 2 skoler hadde flere enn 5 elever tilknyttet programmet. Kun 4 skoler hadde elever i programmet for første gang i 2007-2008. Over halvparten av skolene har hatt minst 5 elever i programmet tidligere år.

5.1.1 Antall lokale rektorer/avdelingsledere

Antall inviterte	Antall deltatt	Svarprosent
64	18	28 %

Svarprosenten blant lokale rektorer/avdelingsledere er lav.

5.1.2 Rektorer/avdelingslederes tilknytning til høyere musikkutdanningsinstitusjon som tilbyr *Talentutviklingsprogrammet unge musikere*

Tabellen nedenfor gir en oversikt over hvilke høyere utdanningsinstitusjoner de lokale rektorene/avdelingsledernes elever er tilknyttet i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere*. Kolonnen til høyre gir til sammenligning en oversikt over fordelingen av de lokale lærernes elever på utdanningsinstitusjon (se for øvrig lokal lærer rapporten).

Utdanningsinstitusjon	Antall- fordeling av lokale rektors elever på utdanningsinstitusjon	Svarprosent lokale rektorer/ avd.ledere	Antall – fordeling av lokale læreres elever på utdanningsinstitusjon
Norges musikkhøgskole (NMH)	8	44 %	16
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for musikk	4	22 %	6
Universitetet i Bergen (UiB), Griegakademiet	2	11 %	3
Høgskolen i Tromsø (HiTø), avdeling for kunsthøgskolen	0		0
Universitetet i Stavanger (UiS), Institutt for musikk og dans	1	6 %	1
Universitetet i Agder (UiA), Musikkonservatoriet	0		1
Flere institusjoner	2	11 %	
Total	17		27

De fleste rektorene/avdelingslederne har elever som er tilknyttet Norges musikkhøgskole . Ingen ledere med elever tilknyttet Høgskolen i Tromsø eller Universitetet i Agder har svart på undersøkelsen.

5.1.3 Tilknytting til lokal skole

Skoleslag	Antall rektorer/avdelingsledere tilknyttet skoleslag	Prosentvis fordeling
Kulturskole	14	78 %
Videregående skole	4	22 %

Nærmere 80 % (14 ledere) av lederne som har besvart undersøkelsen er tilknyttet kulturskole. Til sammenligning har 33 % av elevene (16 elever) som har besvart undersøkelsen tilknytning til kulturskole.

5.1.4 Antall elever ved den enkelte kulturskole eller videregående skole som har vært tilknyttet programmet i 2007-2008

Alternativ	Antall elever fra den enkelte skole som er med i programmet i 2007-2008	Prosentvis fordeling
1 elev	12	67 %
2 elever	2	11 %
3 elever	2	11 %
Flere enn 5 elever	2	11 %
Total	18	

Spredningen av elever fra de ulike lokale skolene er relativt stor, da 2/3 av de lokale skolene (12 skoler) som har besvart undersøkelsen, hadde 1 elev i programmet i 2007-2008. 2 skoler hadde flere enn 5 elever i programmet dette undervisningsåret.

5.1.5 Antall elever som den enkelte kulturskole eller videregående skole tidligere har hatt i Talentutviklingsprogrammet

Alternativ	Antall elever fra den enkelte skole i programmet før 2007-2008	Prosentvis fordeling
Ingen elever	4	22 %
1 elev	4	22 %
5 elever	1	6 %
6-10 elever	3	17 %
11-15 elever	3	17 %
Annet enn 1-20 elever	3	17 %
Total	18	

Undersøkelsen viser også at over halvparten av skolene har hatt minst 5 elever i programmet frø 2007.

5.2 KONTAKTEN MELLOM LOKAL SKOLE OG HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJON I TALENTUTVIKLINGSARBEIDET

Oppsummering

Halvparten av rektorene/avdelingslederne har vært invitert til samlinger ved samarbeidsinstitusjonen. 3/4 av de som *ikke* har vært invitert til samlinger hadde ønsket en slik invitasjon. Ledere som har vært til stede har vært meget godt fornøyd med tiltaket.

Lederne mener det er verdifullt å få se og observere elevenes tilbud i programmet. De vil gjerne være med og drøfte programmets innhold, samarbeidsmodeller med kulturskolens talentsatsing, forskning på talentutvikling og kulturskolen som arena for FoU, med utdanningsinstitusjonene. Det uttrykkes ønske om en felles samling ved begynnelsen av skoleåret med opplysninger om deltakere i programmet, lærere som underviser, dato for samlinger, forventninger til elever, lokale lærere etc.

Under 40 % av lederne mener programmet har stor betydning for den enkelte *skole*. 1/4 mener programmet har liten betydning. Nesten alle mener imidlertid at programmet har stor betydning for den enkelte *elev*. Elevene er stolte av å være tilknyttet programmet. Talentfulle elever er ofte ensomme i sine lokalmiljøer og muligheten for fellesskap i nye miljøer virker oppmuntrende og motiverende.

Rektorene/avdelingslederne fremhever spesielt den gode virkningen programmet har på elever der det er godt samarbeid mellom lokal lærer og lærer i programmet. Samtidig nevnes også at programmet virker motiverende og noe å strekke seg mot for andre elever i lokal institusjon.

Noen ledere sier at mulighetene for solo- og kammermusikkundervisning er bedre i kulturskolen og opplever en viss konkurranse mellom talentutviklingsprogrammene i kulturskolen og høyere utdanningsinstitusjon.

De mener også at samarbeid mellom institusjonene er viktig for å sikre vellykkede løsninger på talentutviklingsarbeidet.

5.2.1 Felles samlinger

Spørsmål:

Har ledelsen ved din skole vært invitert til samlinger med samarbeidsinstitusjonen i 2007-2008?

50 % (9 ledere) sier de har vært invitert til samlinger med samarbeidsinstitusjonen.

78 % av lederne (7 ledere) som ikke har vært invitert til samlinger, sier de ville ønsket at det ble arrangert samlinger for lokal skoles ledelse.

Kommentarer til arrangering av felles samlinger mellom høyere utdanningsinstitusjon og lokal skoles ledelse

Positive

- Vi deltok med to lærere og en gruppe elever på Åpen dag, et arrangement vi var meget fornøyd med. Det fungerte fint for våre elever slik dette arrangementet var lagt opp.
- Positivt. Sentrale spørsmålsstillinger er drøftet
- Fløytelærer/inspektør deltok fra oss. Var fornøyd med opplegget.
- Det har vært noen få møter i løpet av hele UM-perioden. Disse har i hovedsak vært initiert av oss (Musikk- og kulturskolen).

Positive og rådgivende

- Kulturskolen vil ha en interesse av å se "live" det tilbudet elevene får, og er opptatt av.
- Drøfte programmets innhold. Samarbeidsmodeller med kulturskolens talentsatsing. Forskning på talentutvikling. Kulturskolen som arena for FOU - arbeid ved universitetet.
- Jeg er litt usikker på flere av spørsmålene. Jeg har en følelse av at lite av kontakten har gått via meg som rektor, men mest direkte til elev, og/eller via faglærere. I alle fall tidligere, det er

mulig dette har endret seg noe det siste året. Kanskje det ville være lurt med samlinger. Det er viktig at denne typen ordninger skjer i samarbeid med kulturskolene og læreren lokalt slik at man oppnår et best mulig opplegg, og også en lokal vekst.

- Avdelingsleder for musikk, ikke rektor, burde hatt et årlig møte
- Har fått invitasjon til konserter og orienteringsmøter, men ingen samlinger om selve ordningen, det pedagogiske opplegget og samarbeid om elevutviklingen for vår elev.
- Kulturskolene/videregående skoler, med sine viderekommende elever, lærere og ledelse er både fagmessig og til dels økonomisk grunnlag for ordningen.
- Eneste informasjon som skolen får er en A-4 folder som sier at det er skolen som på vegne av elev sender søknaden og at tilbudet gis i samarbeid med elevens skole. Videre informasjon går bare til elevene. Felles samling på begynnelsen av skoleåret kunne gi svar på mange uvissheter. Hvem er med i programmet (både elever og lærer ved institusjonene), hva er planlagt (sammensetning, opptredener...), datoer for samlingene, forventninger. Samlingen vil resultere i personlig kontakt mellom engasjerte musikere og ev. framtidige nettverk.

Negative

- Jeg savner oppfølging av samling som har vært avholdt.
- Oppfølgingen i etterkant har vært lite tilfredsstillende.

5.2.2 Talentutviklingsprogrammet unge musikeres betydning for den enkelte lokale skole sett fra rektor/lokal ledelses ståsted

Spørsmål:

Vurder hvilken betydning det har for den enkelte skole å ha elever i

Talentutviklingsprogrammet unge musikere (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er liten betydning og 5 er meget stor betydning)

Alternativer	Antall ledere	Prosentvis fordeling
Liten betydning 1	1	6 %
2	3	17 %
3	4	22 %
4	3	17 %
Meget stor betydning 5	4	22 %
Vet ikke	3	17 %
Total	18	

Rektorer/avdelingsledere har ulikt syn på programmets betydning for den enkelte lokale skole. Det er kun ca. 40 % (7 ledere) som mener programmet har stor betydning for lokal skole.

5.2.3 Talentutviklingsprogrammets betydning for den enkelte elev sett fra rektor/lokal ledelses ståsted

Spørsmål:

Vurder hvilken betydning det har for den enkelte elev å være tilknyttet programmet

(kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er liten betydning og 5 er meget stor betydning)

Alternativer	Antall ledere	Prosentvis fordeling
Liten betydning 1	1	6 %
2	0	
3	1	6 %
4	5	28 %
Meget stor betydning 5	10	56 %
Vet ikke	1	6 %
Total	18	

Undersøkelsen viser at lederne vurderer betydningen av deltagelse i programmet som langt større for den enkelte elev enn for den enkelte skole.

Kommentarer til betydningen av Talentutviklingsprogrammet unge musikere

Positive

- Programmet har god virkning på den enkelte elev der samarbeid og dialog mellom lokal lærer og lærer i talentprogrammet har vært god.
- Dette har vært inspirerende for vår elev og virket motiverende for andre elever å strekke seg mot.
- Det er gratis!
- Å bli valgt ut gir en ekstra motivasjon.
- Noe å strekke seg etter for unge musikere.
- Samarbeidet om eleven mellom og vår klaverlærer har vært svært vellykket.
- Betydningen for den enkelte skole ligger vel mest i litt stolthet over å få elever inn på programmet. For den enkelte elev har det selvsagt stor betydning. Det gir selvtillit å bli tatt opp i dette programmet. Dessuten motivasjon til seriøst arbeid med musikk gjennom gode pedagoger og i møte med medstudenter.
- Talentfulle/viderekomne elever er ofte ensomme i sine lokalmiljøer. Som beste i små miljøer er det fare på at de mister gleden i å jobbe videre. Mulighet for samspill, kontakt med andre på lik nivå og felleskap fornyer lysten til å nå lengre. Respekt og tro på lærere på høyere nivå øker både pliktfølelsen og innsatsen.
- Mulighet til å utvikle seg maksimalt på instrumentet.

Positive og rådgivende

- For storbyen med et eget, godt utviklet talentprogram er betydningen moderat så langt. Det er avgjørende at kommunikasjonen blir god, og at ikke eleven kommer i klemma og må velge side- det vil gi et i sum dårligere tilbud til eleven.
- Kan bli en grei arena for forskning på talentutvikling: Under forutsetning av at sammenhengen belyses mellom god grunnopplæring og talentutvikling på høyere nivå. Hva er god grunnopplæring? Hvordan bør denne opplæringen organiseres? Hvordan bør kulturskolene videreutvikles for å gi best mulig vekstmulighet for fremtidige kunstnere?
- Det har stor betydning dersom "riktige" elever er med, elevene må ha et godt nivå, og ha kapasitet til å reise/ øve/ o.s.v. som er nødvendig. Programmet kan være viktig både for de elevene som er med, som får tilgang på instruksjon og inspirasjon utover eget miljø, og lokalnivået dersom programmet legges opp slik at elevene har god forankring lokalt og bidrar der.
- For hver enkelt elev er en plass på TUP en anerkjennelse, mens det for skolen ikke har stor betydning. Skolen kunne kanskje brukt dette i markedsføring, men dette gjøres pr. i dag ikke. Det kunne hatt større betydning for både skole og elev hvis samarbeidet hadde vært bedre.

Negative

- Elevene har bedre muligheter for solo - og kammermusikkundervisning i kulturskolen.

Ettersom hyppighet, antall timer, seminarer osv er flere i kulturskolen. Lærerne for talent elever er de samme enten du går på kulturskole eller TUP.

- Den enkelte elev har isolert sett hatt utbytte av ordningen. De fleste av våre UM-elever er også elever på "Lørdagsskolen" hvor de får et nærmest identisk tilbud (bare at Lørdagsskolen er et ukentlig tilbud). UM får derfor en karakter av å være en ekstra time for den enkelte elev - ofte med samme lærer som de har på Lørdagsskolen (fordi aktuelle-lærere også er engasjert av Lørdagsskolen).
- Dette gir ikke den ønskede tilleggsinspirasjon verken for eleven, lærerne eller Musikk- og kulturskolen!

Negative, men rådgivende

- Stiller et stort spørsmål ved hele ordningen. Det må være feil at et universitet underviser barn. Det burde være et langt bedre samarbeid med kulturskolene for elevens del. Det finnes ikke faglig eller pedagogisk kontakt mellom institusjonene.
- Det er ikke mulig å vurdere betydningen for verken skolen eller eleven når vi ikke får informasjon om noe. Jeg har vært i kontakt med foresatte til eleven som også savner informasjon om tilbudet.
- Både eleven og vi ser stor nytte av kvalifisert undervisning på høyt nivå, men form, stedsvalg, pedagogisk progresjon osv kan ikke foregå kun på universitetets arena med kulturskolens barn. Det må bli et helt annet samarbeid skal dette være for barnets beste.

5.3 FORSLAG TIL VIDEREUTVIKLING AV SAMARBEIDET MELLOM LOKAL SKOLE OG HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJON

Oppsummering

Det foreslås i større grad å benytte kulturskolene til markedsføring av konserter og arrangementer. På den måten kan elevene lokalt oppleve konsertene sammen. Det foreslås også at elevene i talentutviklingsprogrammet kan fungere som inspiratorer for yngre elever i kulturskolen på ulike måter. Det er viktig at institusjonene har godt kjennskap til hverandres arbeid med den enkelte elev, slik at arbeidsbelastningen for elevene ikke blir for stor. Opptakskriteriene bør gjennomgå i et likeverdig samarbeid mellom institusjonene. Det foreslås også noen få samlinger kan være åpne for talentfulle elever som ikke er med i programmet, gjerne i forkant av prøvespill for opptak. Man bør utvikle et tett samarbeid mellom talentprogrammene i de ulike skoleslagene for å unngå konkurranse mellom institusjonene. I den forbindelse foreslås et samarbeidsutvalg mellom kulturskoler og utdanningsinstitusjon som skal sikre erfaringsutveksling.

Konkrete forslag til videreutvikling av samarbeid mellom institusjonene

Generelt

- Nei. Dagens ordning er utmerket!
- Det er uansett viktig at dette tilbudet fortsetter slik at vi kan fange opp unge talenter.
- Denne utviklingen må skje ovenfra og ned. Det må utvikles et langt bedre rammeverk, ideologisk og pedagogisk, for framtiden - for elevenes og kunststartens skyld.

Tett kontakt

- Vi har ikke hatt forventninger om mer samarbeid enn det som har vært. kan imidlertid utnytte kontakten med oss i forhold til å markedsføre konserter og arrangementer (bl.a. i TUP) overfor andre elever i kulturskolen i større grad.
- Det er viktig at samarbeidet blir synlig på elevnivå, dvs gjennom felles faglig opplevelse og konserter. Da vil elevene gjennom praktisk arbeid se og respektere begge parter i dette samarbeidet.
- Mye har skjedd med reformer ol. Vet utdanningsinstitusjonene nok om hverandre? Mulighet for å ta fag på høyskolenivå mens man er elev i vgs.
- Universitetet har svært mye å tilføre, og det må finne en form som gjør at kulturskolene også utvikles. Rent praktisk bør selvfølgelig den individuelle undervisningen til vanlig skje ved kulturskolen, der barna allerede har sin lærer, nærmiljø osv. - det må jo være læreren som reiser! Det bør ellers være en ny gjennomgang av opptakskriterier, vilkår og utvelgelse. Jeg

forutsetter at disse forholdene blir tatt opp i et likeverdig samarbeid mellom institusjonene, - og at Norsk Kulturskoleråd representerer kulturskolene. Her er mye mer å si - men det får bli med det.

- Viktig med 2-lærersystem. Ønsker en større kontakt mellom lærerne. Dette kan også sees på som kompetanseutvikling for lærerne på kulturskolen.
- Til å begynne med vil fellesmøte på oppstarten av året avklare mange ting og forbedre toveis-kontakten.
- Vi ønsker mer kontakt og informasjon om undervisningstilbudet, invitasjon til opptredener etc. Jeg vet ikke om lærer har vært i kontakt med institusjonen i løpet av dette skoleåret. Det bør være en jevnlig kontakt mellom lærerne på de to institusjonene.
- Det må etableres et samarbeidsutvalg mellom kulturskole(r) og utdanningsinstitusjon som møtes jevnlig for å tilrettelegge/samordne tilbudet i en gjensidig forpliktende samarbeidsånd!
- Lokalt i ligger forholdene veldig godt tilrette for en integrering (sterk samordning) av Lørdagsskoletilbudet og UM-ordningen. Dette vil styrke såvel bredde som fordypning av det samlede talentutviklingstilbudet i regionen

Forholdet til lokal skole

- Viktig at informasjon og rekruttering går via den lokale kulturskole.
- Viktig at opplegget ikke er så omfattende at det utelukker elevenes deltakelse lokalt.
- Eleven i sentrum- helhetsbelastning for hver enkelt. Hvordan sikre vurderingsgrunnlag (karakter) i vgs. uten at eleven må gjøre alt dobbelt opp?
- Muligheter for hospitering for elevene i TUP og andre elever, samt lærere.
- Man kunne kanskje ha noen få samlinger som flere talentfulle elever kunne få delta på, for eksempel 1 gang per semester og gjerne i forkant av prøvespill til Unge talenter. Samlingene kunne kanskje være noe felles og noe oppdelt i mesterklasser eller samspill for de ulike instrumenter. Det er mange dyktige unge musikelever bare i nærområdene Oslo/Akershus som også gjerne ønsker faglige utfordringer og et miljø der de kan treffe likesinnede.

Talentelever som ressurser i kulturskolen

- Elever ved talentprogrammet UM må kunne utnyttes som ressurser i kulturskolene. Hva vil universitetet gjøre for å gi noe tilbake til kulturskolene i form av at de utvalgte talenter gir konserter og mesterklasser for yngre talenter i kulturskolene.
- Midlene TUP råder over burde i større grad kunne komme alle "talentene" (både lørdagsskoleelever og TUP elever) til gode i felles prosjekter. Talentopplegget blir splittet med to opplegg, noe som fører til at samspill bl.a. blir veldig vanskelig (hos oss spesielt i TUP programmet) TUP gjenspeiler ikke de forutsatte kriteriene (" talenter som ikke kulturskolene kan ivareta") det tas opp minst 7 elever hvert år, dermed er kvaliteten på Lørdagsskoleelever og TUP elever stort sett likestilt og det blir en unødig konkurranse om instrumentalister som for eks. cellister som det er få av i området. To talentprogrammer som organiseres hver for seg er unødvendig i vårt område. Det bør samorganiseres.

6. LÆRERE VED HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJONERS evaluering av programmet

6.1 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Oppsummering

Svarprosenten er 41 % (40 lærere). Over halvparten av disse lærerne har professor eller førsteamanuensis/førstelektorkompetanse. De fleste lærerne underviser i utøverfag, og halvparten av utøverlærerne underviser i orkesterinstrumenter. Deretter følger klaver, gitar, sang, fløyte, jazzinstrumenter, trekkspill og orgel. Over halvparten av lærerne som har besvart undersøkelsen er tilknyttet NMH. 3/4 av lærerne som har svart på undersøkelsen har undervist i programmet i minst 2 år, og over halvparten har hatt ansvar for minst 3 elever. Flere av lærerne gir uttrykk for at det er fint å ha mer enn en elev, for å ha muligheter for å kunne skape et miljø blant elevene.

6.1.1. Antall lærere og deres yrkestittel

Antall inviterte	Antall deltatt	Svarprosent
82	34	41 %

40 lærere ved høyere utdanningsinstitusjoner deltok i evalueringen, dvs. 40 % av antall inviterte.

Lærerne har følgende yrkestitler:

Yrkestittel	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Professor	8	24 %
Førsteamanuensis	10	29 %
Førstelektor	1	3 %
Universitetslektor	3	9 %
Høgskolelektor	3	9 %
Stipendiat	1	3 %
Student	2	6 %
Annet, for eksempel timelærer	6	17 %
Total	34	

Over halvparten av lærerne (19 lærere) har professor eller førsteamanuensis/førstelektorkompetanse.

6.1.2 Undervisningsfag

Undervisningstilbud	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Hovedinstrumentundervisning	20	59 %
Kammermusikk	10	29 %
Musikkteori	5	15 %
Akkompagnement	4	12 %
Band	3	9 %
Annet	3	9 %
Orkester	0	

Mange av de samme lærerne underviser i både kammermusikk og hovedinstrument.

6.1.3 Instrumentfordeling

Lærere som underviser på hovedinstrument er fordelt på følgende instrumenter:

Instrument	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Strykerinstrumenter		
Fiolin	2	10 %
Bratsj	1	5 %
Treblåsinstrumenter		
Fagott	1	5 %
Fløyte	2	10 %
Klarinett	1	5 %
Saksofon	1	5 %
Messinginstrumenter		
Trompet	1	5 %
Slagverk		
Slagverk	1	5 %
Jazzinstrumenter		
Trommesett	1	5 %
Folkemusikkinstrumenter		
Trekkspill	1	5 %
Andre instrumenter		
Klaver	3	14 %
Sang	2	10 %
Gitar	3	14 %
Orgel	1	5 %
Total	21	

Halvparten av lærerne (10 lærere) underviser på orkesterinstrumenter.

6.1.4 Fordeling av lærere på utdanningsinstitusjoner som er med i Talentutviklingsprogrammet unge musikere

Utdanningsinstitusjon	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Norges musikkhøgskole (NMH)	19	56 %
Norsk teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU), Institutt for musikk	5	15 %
Universitetet i Bergen (UiB), Griegakademiet	4	12 %
Høgskolen i Tromsø (HiTØ), avdeling for kunsthøgskolen	3	9 %
Universitetet i Stavanger (UiS), Institutt for musikk og dans	1	3 %
Universitetet i Agder (UiA), Musikkonservatoriet	2	6 %
Total	49	

Lærere som er tilknyttet Norges musikkhøgskole utgjør over halvparten av informantene (19 lærere).

6.1.5 Antall år med undervisning i programmet

År	Antall lærere	Prosentvis fordeling
1 år	7	21 %
2 år	11	32 %
3 år	5	15 %
4 år	10	29 %
Annet	1	3 %
Total	34	

6.1.6 Antall elever som lærer har hatt faglig ansvar for i programmet

Antall elever	Antall lærere	Prosentvis fordeling
1 elev	5	15 %
2 elever	11	33 %
3 elever	4	12 %
4 elever	3	9 %
5 elever	2	6 %
6-10 elever	4	12 %
11-15 elever	3	9 %
16 elever eller flere	1	3 %
Total	33	

Kommentar til antall elever

Positive

- Jeg har kun undervist på Master Class
- Fint
- Passelig

Positive og rådgivende

- Har hatt ei jazzgruppe bestående av 3-4 elever på hver samling, det andre året med innleid bassist. Kunne ha tenkt meg å ha flere
- Små grupper fungerer bra, men i bandsammenheng er det viktig at man har visse instrumenter.
- Har hatt to grupper med teori. Stor forskjell i nivå blant elevene.

- Det kunne være noen flere for miljøet.
- Helt OK, men kunne vært 3-4 også for min del
- Det er ikke antallet det kommer an på, men nivå og motivasjon mener jeg.
- Ok antall elever. Færre en 5 er ugunstig i forbindelse med bandundervisning på dette nivået.

Negative

- For mange! Det går utover deres tilbud

6.2 UNDERVISNINGSORGANISERING

Oppsummering

Halvparten av lærerne organiserte undervisningen på lørdager i forbindelse med samlingene, mens noe over 1/4 underviste i programmet *både* lørdag og andre dager. 3/4 av lærerne er godt fornøyd med den organiseringsmåten de valgte eller ble pålagt. Flere lærere ser det positive i stor grad av fleksibilitet i forbindelse med undervisningsorganiseringen. Likevel er det noen som sier at lørdagen er lite hensiktsmessig som undervisningsdag pga. konsertoppdrag etc. Lærerne har forståelse for at det er gunstig for elevene at all undervisning er på en dag, men uttrykker selv at det blir slitsomt for den enkelte lærer å ha mange lørdager belagt år etter år. Det antydes også at det er vanskelig å få kontinuitet i undervisningen når det går lang tid mellom undervisningstimene. Mer intense perioder kunne derfor være et forslag, både for undervisning på instrument og i teoriundervisningen.

Spørsmål:

Undervisningen skal i utgangspunktet tilbys hver 3. uke som lørdagssamling. Organiserer du undervisningen på lørdager for dine elever?

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Ja	16	49 %
Nei	8	24 %
Både lørdager og andre dager	9	27 %
Total	33	

Spørsmål:

Hvor fornøyd er du med å organisere undervisningen slik du gjør i ditt fag? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd 1	2	6 %
2	3	9 %
3	2	6 %
4	14	44 %
Svært godt fornøyd 5	10	31 %
Vet ikke	1	3 %
Total	32	

Kommentarer

Generelle

- Organiserer ikke selv -får spørsmål om jeg kan ulike datoer

Positive

- Har ikke noe å utsette på organiseringen av undervisningen
- Elevene kommer privat, og timene passes inn til annen aktivitet.

Negative

- Det blir nødvendigvis kvelds- og helgeundervisning. Det er ikke å unngå, men det er slitsomt i lengden.
- Lørdager passer ofte dårlig. Av hensyn til annen undervisning forsøker jeg å legge konsertoppdrag i helgene.

Negative og rådgivende

- Undervisningen planlegges ofte litt sent fra koordinators side. Skulle gjerne hatt bedre tid til forberedelser.
- For elevene er det fint at alt skjer på én dag (lørdag). For oss som er lærere er det ganske slitsomt år etter år (vi startet gitarundervisningen januar 2004) å ha belagt lørdagene på denne måten.
- Skulle gjerne hatt det innenfor arbeidstiden, dvs. før kl.16.00
- 1 time musikkteori i gruppe hver 3. uke er ikke egnet til å hjelpe elevene i vesentlig grad, særlig ikke dem som ikke allerede går på musikklinje. Dersom jeg skal undervise flere timer, må jeg ta andre dager i bruk.
- Undervisninga bør bli meir konsentrert til visse intense periodar. Vanskeleg å få kontinuitet når det blir så langt mellom undervisningstimane.
- Kan være vanskelig å få til ting som kammermusikk etc. fordi alle ikke møter på hver samling.
- Effektivisering av tidsbruk

6.3 FAGLIG UTVIKLING

Oppsummering

Nesten alle lærerne er fornøyd med sine elevers faglige utvikling og arbeidsinnsats på hovedinstrumentet. En lærer er lite fornøyd. Det antydes at elever som går i siste år på videregående og tenker å søke opptak til høyere utdanning var spesielt målrettet i sitt arbeid. Noen lærere er skeptiske til at elevene må forholde seg til to lærere, selv om disse samarbeider.

I musikkteori vurderte lærerne elevens faglige nivå til å være lavt. Nivået bedret seg i løpet av tiden i programmet, og over halvparten av teorilærerne er godt fornøyd med elevenes faglige utvikling. Lærerne er imidlertid ikke like fornøyd med elevenes arbeidsinnsats i faget. Det antydes at elevene er for unge til å se betydningen av musikkteori i fagkretsen. Det antydes at god faglig utvikling står i klar sammenheng med innsats.

3/4 av akkompagnatørene sier at akkompagnementstilbudet ble aktivt benyttet.

Halvparten av lærerne sier at elevene hadde et samspilltilbud på hver samling. Nesten alle elevene hadde samspill minst 7 ganger i løpet av året. Fritekstkommentarene viser at de faste organiserte samspilltilbudene fungerte meget godt, mens det var vanskeligere å organisere samspill for instrumenter som ikke utgjorde naturlige samspillgrupper.

3/4 av alle lærere er godt fornøyd med det faglige tilbudet ved egen institusjon.

6.3.1 Lærernes vurdering av elevenes faglige utvikling på hovedinstrument

Spørsmål:

Hvordan vil du vurdere dine elevers *faglige utvikling* på hovedinstrument i løpet av den perioden de har vært i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Meget liten 1	0	
2	1	5 %
3	3	15 %
4	11	55 %
Svært stor 5	5	25 %
Vet ikke	0	
Total	20	

Spørsmål:

Hvordan vil du vurdere dine elevers arbeidsinnsats på hovedinstrument i løpet av den perioden de har vært i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Meget liten 1	0	
2	1	5 %
3	2	10 %
4	10	50 %
Svært stor 5	6	30 %
Vet ikke	1	5 %
Total	20	

Nesten alle lærerne (16 lærere) er meget godt fornøyd både med elevenes afaglige utvikling og med deres arbeidsinnsats.

Kommentarer:*Generelle*

- Egentlig varierer det ganske mye fra elev til elev. Av de to elever jeg har hatt, har den ene har utviklet seg enormt mens den andre (som jeg hadde i en to-års periode) har ikke utviklet seg slik som han/hun burde ha gjort. Dette blir lett gjennomsnittstall når den ene øver mye og utvikler seg tilsvarende mens den andre er utpreget lat og høster tilsvarende.
- Gjennomsnittet på de to foregående spørsmål blir 4. Men enkelte er en klar 5
- Noen utvikler seg fortere enn andre. Elever i siste år på vgs. arbeider mest målrettet og utvikler seg mest. Arbeidet om høsten er som regel rettet mot opptaksprøver på NMH og andre steder.
- En av elevene har vært til stede så og si hver gang, mens den andre bare har vært tilstede noen få ganger. Derfor har den ene hatt god framgang mens den andre har jeg ikke mye å si om. Derfor karakter 4 på de to siste spørsmålene.

Positive

- De elevene jeg har hatt har alltid kommet godt forberedt til timene og flere av dem har senere blitt opptatt som studenter på ulike institusjoner.

Negative

- Det er litt problematisk at eleven går hos en annen lærer ukentlig.

Negative og rådgivende

- Jeg tror ikke man i denne alderen er moden for å forholde seg til to lærere, selv om disse samarbeider.
- Den yngste eleven kunne kanskje investert mer tid til forberedelse, men jeg tror det er et modningsspørsmål, og at innsatsen vil øke, noe den har gjort i det siste.
- Det ligger et problem i at man driver suppleringsundervisning, i stedet for å kunne ha hånd om elevene alene.

6.3.2 Lærernes vurdering av elevenes faglige utvikling innenfor musikkteori

Spørsmål:

Hvordan vil du generelt vurdere elevenes faglige nivå i musikkteori da de ble tatt inn i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lavt nivå og 5 er svært høyt nivå)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Lavt nivå 1	0	
2	3	60 %
3	2	40 %
4	0	
Svært høyt nivå 5	0	
Vet ikke		
Total	5	

Spørsmål:

Hvordan vil du vurdere elevenes faglige utvikling i musikkteori i løpet av den perioden de har vært i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Meget liten 1	0	
2		
3	2	40 %
4	3	60 %
Svært stor 5	0	
Vet ikke		
Total	5	

Spørsmål:

Hvordan vil du vurdere elevenes arbeidsinnsats i musikkteori i løpet av den perioden de har vært i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Meget liten 1	0	
2	0	
3	4	80 %
4	1	20 %
Svært stor 5	0	
Vet ikke		
Total	5	

En sammenligning av de tre tabellene viser at elevene hadde et relativt lavt faglig nivå i musikkteori da de ble tatt inn i programmet, at elevenes faglige utvikling har vært god i løpet av tiden i programmet, men at arbeidsinnsatsen kunne vært noe bedre.

Kommentarer:

Generelle kommentarer

- Undervisningen er fordelt på flere lærere, og blir derfor noe ad hoc preget. Prøver å gi UM-elevne faglige kick og aha-opplevelser i gehør og teori.
- Elevene er svært opptatt av instrumentet sitt, litt for unge til å forstå viktigheten av teori. De har også et relativt lavt kunnskapsnivå når de kommer inn. Enkelte kan ikke skrive en eneste note. Årsaken til den svake utviklingen hos noen av elevene har vært dårlig oppmøte på teoritimen. De som møter opp og legger ned arbeid i teorien gjør det imidlertid veldig bra etter hvert.
- Det er vanskelig å generalisere: Noen elever har stor innsats og leverer alle oppgaver, og har tilsvarende stor fremgang. Andre er ofte fraværende, leverer lite hjemmearbeid, og har mindre

fremgang. I tillegg avhenger fremgangen av hvorvidt elevene går på musikklinje.

6.3.3 Lærernes vurdering av elevenes forhold til akkompagnementstilbudet

Spørsmål:

I hvilken grad har elevene benyttet seg aktivt av akkompagnementstilbudet i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er i liten grad og 5 er i svært stor grad)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
I liten grad	1	0
	2	0
	3	1
	4	1
I svært stor grad	5	2
Vet ikke		
Total	4	

Kommentarer

Generell

- Det har blitt mindre tid til akkompagnement for strykerne. I og med at kammerorkesteret har tatt av tiden og klassesetimen har utgått, tror jeg elevene føler at det ikke har blitt tid til å jobbe med pianist utover den halvtimen det tar å sette sammen noe om man skal spille på konsert.

6.3.4 Lærernes vurdering av samspilltilbudet til elevene

Spørsmål:

Hvor ofte har elevene hatt samspill med andre elever i 2007-2008?

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
1-3 ganger	1	10 %
4-6 ganger	1	10 %
7-11 ganger	2	20 %
9-12 ganger	1	10 %
På hver samling, dvs. 13 ganger	5	50 %
Total	10	

Nesten alle lærerne sier at elevene har hatt samspill tilbud minst 7 ganger i løpet av studieåret.

Spørsmål:

Hvor fornøyd er du med samspilltilbudet i programmet slik det organiseres ved din institusjon? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Lite fornøyd	1	10 %
	2	0
	3	2
	4	6
Svært godt fornøyd	5	1
Vet ikke		
Total	10	

Kommentarer:

Generelle

- Det er opp til meg å organisere det, og når det ikke har latt seg gjøre, kommer det av fravær som jeg har akseptert som gyldig.
- Igjen har oppmøte og sammensetning av gruppen gjort det vanskelig å få til samspill i messinggruppen. De har derimot hatt og fått tilbud om samspill hver gang det siste halve året.

Positive

- Samspill på jazzseksjonen har fungert godt.
- Vi har et fast opplegg med gitarensemble som fungerer rimelig bra.

Positive og rådgivende

- Sangerne har ikke hatt samarbeid med noen av de andre (så vidt jeg vet), det kunne vært ønskelig med samarbeid med instrumentalistene. Men det er sikkert opp til oss lærere å ta initiativet til det.
- Jeg kan bare snakke for jazzelevne, syns det fungerer fint der. Man kunne kanskje hatt flere gjestelærere for å få flere innfallsvinkler, f.eks helgeprosjekt som avsluttes med en konsert.

6.4 KONTAKTEN MELLOM LÆRERE VED HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJON OG LOKAL LÆRER

Oppsummering

Litt under halvparten av lærere ved høyere utdanningsinstitusjon mener det er viktig å samarbeide med lokal lærer. Flere lærere vurderer spørsmålet som irrelevant fordi de er lærere både lokalt og ved høyere utdanningsinstitusjon. 1/3 av lærerne har vært i kontakt med lokal lærer. 1/4 underviser i fag der et slikt samarbeid ikke vurderes som aktuelt. Det er også bare 5 à 30 lærere som virkelig ønsker kontakt med lokal lærer. Det antydes i kommentarene at mer samarbeid kunne vært ønskelig, men det krever ekstra innsats fra begge parter. Likevel mener flere at det ideelle ville vært større kontakt mellom lærerne slik at man lettere kunne forstå elevenes vurderinger etc. Også blant lærere ved høyere utdanningsinstitusjoner kommer det kommentarer om at noen elever ikke er modne nok til å forholde seg til flere lærere.

Spørsmål:

I hvilken grad mener du det er viktig å samarbeide med elevenes lokale lærere i dette programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite viktig og 5 er svært viktig)

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
Lite viktig	1	
	2	3 %
	3	18 %
	4	21 %
Svært viktig	5	24 %
Ikke relevant	6	18 %
Vet ikke	6	18 %
Total	34	

Spørsmål:**Hvor ofte har du vært i kontakt med elevenes lokale lærere i 2007-2008?**

Alternativer	Antall lærere	Prosentvis fordeling
1 gang	5	15 %
2 ganger	4	12 %
3 ganger	0	
4 eller flere ganger	2	6 %
Ikke vært i kontakt med lokal lærer	9	27 %
Underviser ikke i et fag der det er naturlig å være i kontakt	8	24 %
Annet	5	15 %
Total	33	

Kommentarer:*Generelle*

- Jeg er også den "lokale " læreren
- Jeg har vært lærer både privat og på TUP
- En av elevene har samme lærer lokalt som på NMH
- Eleven har ingen annen lærer..
- Er selv hovedlærer

Spørsmål:**I hvilken grad hadde du ønsket mer kontakt med lokal lærer?**

Alternativer	Prosentvis fordeling	Antall
I liten grad	53 %	16
I noen grad	30 %	9
I stor grad	17 %	5
Total		30

Kommentarer:*Generelle*

- Første året hadde vi mye mer kontakt. Det kunne vært ønskelig med tettere kontakt for å samarbeide om opplegg, repertoar etc. Men det krever ekstra innsats fra begge sider.
- Eleven som jeg har hatt i den siste 4-års periode har studert full tid med meg siden våren 2006. Det sier seg selv at kontakt med den lokale lærer ble ikke aktuelt, da han og UM læreren var en og samme person
- Vi er to lærere ved som deler på de to sangerne, og det kunne vært ønskelig med mer kontakt med lokal lærer. Men igjen - opp til meg..
- Undervisningen jeg gir i samspill er syns jeg fungerer fint ved siden av den undervisningen de har fra før. Dersom det gjelder hovedinstrumentundervisning mener jeg et samarbeid er mer relevant.
- Kan i noen grad være relevant, og vil vurderes avhengig av studenten.
- Dette er avhengig av situasjonen. Min elev siste år hadde ingen lokal lærer og tok isteden flere timer med meg. Året før hadde jeg noe kontakt med den lokale læreren.
- Fungerer meget ulikt fra elev til elev.

Positive og rådgivende

- Skal programmet virke optimalt, bør det være en tett kontakt mellom TUP lærer og kulturskole læreren.
- Når elevene refererer til egne læreres utsagn så ser jeg behovet for samarbeid. Men - ikke med alle, det er kun enkelte som faktisk ikke helt vet hva de bedriver.
- For samkjøring og diskusjon for utvikling og spesifiserte behov.
- Kontakten har vært god, men kun via telefon og e-post. Det hadde vært fint å treffes med utgangspunkt i at musikkteori er et fag det blir undervist for lite i. Her kan faglærer med enkle

grep bidra til å hjelpe elevens fremgang. Dersom eleven f.eks. har problemer med å synge intervaller, kan lokal lærer bruke sang i hovedinstrumentundervisningen. Lokal lærer kan også i enkelte tilfeller bidra til teorilærers innsikt i den enkelte elevs forutsetninger.

- Det er viktig at kontakten er der jevnt for å koordinere repertoar, teknikk etc. og diskutere elevenes eventuelle ønsker og behov
- Det har vært svært positivt, med oppriktig interesse fra oss begge, der læreren har spurt om råd mht undervisningsrepertoar m.m.

Negative og rådgivende

- Som tidligere sagt synes jeg ikke en 15 år gammel elev er moden nok til og forholde seg til flere lærere.
- Underviser ikke i et fag der det er naturlig å være i kontakt

6.5 FORSLAG TIL FORBEDRINGER I PROGRAMMET

Oppsummering

Lærerne i programmet mener at man jevnlig må ta opp til vurdering hvem *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* skal være tilpasset. Det bør arrangeres konserter i regionene for å markedsføre programmet. Det foreslås også større fleksibilitet rundt opplegg for den enkelte elev, slik at eleven får et tilbud som er tilpasset elevens behov, evner og nivå. Dermed bør man kunne differensiere mengden hovedinstrument, kammermusikk, musikkteori etc. for den enkelte elev. Et forpliktende samarbeid med de lokale skolene må utvikles. Det kunne også vært ønskelig med noe tettere frekvens på antall samlinger. Undervisning i helgene er slitsomt.

Man ønsker seg også flere kammermusikkgrupper på tvers av instrumentene - og ensembler med godt fungerende besetning. Det er også et ønske fra teorilærere om mer respekt for musikkteoriundervisningen blant lærerkolleger når hovedinstrumenttimer avtales.

Generelt

- Ettersom jeg kun har undervist på MC, har jeg ikke grunnlag for å svare på samtlige spørsmål.
- Jeg er fersk som lærer i programmet, synes hittil det virker bra.
- Bør gjennomtenkes hvem tilbudet er for. En del dobbeltkjør med lørdagsskolen i - gir ikke elever fra distriktet tilstrekkelig muligheter.
- Mere kontakt med TUP, og mere info om hva elevene ellers får av type opplæring.
- Ikke på det nåværende tidspunkt.

Administrasjon

- Jeg er veldig fornøyd med de som administrerer programmet! Arbeidet har vært smidig, målrettet og ubyråkratisk!

Flere søkere

- Viktig å få flere til å søke. Gruppene bør holde konserter rundt omkring i regionen for å skape blæst. Det kan være vanskeligere å finne de som er flinke innen rytmisk musikk, en ekstra innsats bør gjøres her.

Tilpassing til den enkelte elev

- Fleksibilitet i forhold til bruk av ressursene slik at den enkelte elev får et tilbud som er tilpasset behov, evner og nivå. Ikke alle trenger for eksempel like mye hovedinstrumentundervisning, men kan ha vel så mye nytte av kammermusikk, interpretasjon osv.

Samarbeid

- Bør arbeides mer med å få til et forpliktende samarbeid med kulturskoler og de tidligere musikklinjene ved videregående skoler. Dette er nødvendig for å få talenter videre.
- Har egentlig mer tro på et system der vi har større (fullstendig) styring med elevenes repertoar og arbeidsmåter.

Oftere tilbud eller tilbud på andre dager enn lørdag

- Det ville nok vært bedre resultat om vi hadde elevene ukentlig eller i hvert fall hver fjortende dag.
- Erfaringen fra Barratt Due sier meg at frekvensen av samlinger burde være tettere, men siden TUP er et komplement til ordinær kulturskoletilbud utelukker det seg selv.
- Flere samlinger

- Det blir ganske slitsomt etter hvert å alltid måtte undervise på lørdager og søndager. Men jeg skjønner at det er vanskelig å få til undervisningen på andre dager.

Samspill

- Sette sammen flere kammermusikkgrupper på tvers av instrumentene, undervisning i kammermusikk, flere akkompagnatører, i alle fall bedre fordeling mellom instrumentene..
- På jazzsiden er det viktig med ensembler som har en noenlunde fungerende instrumentering. Å være fri for bass et helt år er ikke ideelt.

Teori

- Det er viktig å formidle til elevene at de vil ha bruk for teori i sin videre karriere som musikere. For å klare dette er alle lærerne nødt til å samarbeide. En forbedring vil være om ingen lærere legger enkeltspilletimer i de tre kvarterene det er teori på lørdagene.
- Teori bør undervises ikke sjeldnere enn hver andre uke. Kontakten mellom teorilærer og hovedinstrumentlærer kan økes. Sistnevnte punkt kan naturligvis gjøres av undertegnede, og kan således anses som selvkritikk.

7. SAMMENLIGNENDE OPPSUMMERING

7.1 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Svarprosenten på evalueringsundersøkelsen av *Talentutviklingsprogrammet unge musikere* er tilfredsstillende for elevene i programmet (66 % -74 elever) og elevenes foreldre (52 % - 88 foreldre), mens svarprosenten for de øvrige gruppene: lokale lærere (33 % - 83 lærere), lokale rektorer/avdelingsledere (28 % - 64 ledere) og lærere ved høyere utdanningsinstitusjon (41 % - 82 lærere), er lav.

Det er lite samsvar mellom alder på elever som har svart på undersøkelsen og alder på barn til foreldre som har svart på undersøkelsen. Blant elevene er det flest svar fra aldersgruppen 17- 20 år (74 %- 36 elever), mens det er flest foreldre med barn i alderen 15-18 år (60 %-27 foreldre) som har svart.

Kjønnsfordelingen er relativt jevn: 53 % jenter (26 elever) og 47 % gutter (23 elever).

De fleste elevene som har svart spiller orkesterinstrumenter (63 % - 31 elever). Ca. halvparten av foreldre, lokale lærere og lærere ved utdanningsinstitusjonen som har svart på undersøkelsen, har barn eller underviser barn som spiller orkesterinstrumenter. Det er større instrumentvariasjon mellom de forskjellige informantgruppene innenfor de øvrige instrumentgruppene. Eksempelvis spiller 4 av elevene klaver, mens 7 av foreldrenes barn, 7 av de lokale lærernes elever og 3 av lærerne ved høyere utdanningsinstitusjons elever spiller klaver. Innenfor jazzinstrumenter er fordelingen 6 elever, 2 foreldre, 2 lokale lærere og 1 lærer ved utdanningsinstitusjonen.

Over halvparten av alle informantgruppene er tilknyttet Norges musikkhøgskole som høyere utdanningsinstitusjon. Deretter følger NTNU med 16 % av elevene (8 elever), 4 % av foreldrene (2 foreldre), 22 % av lokale lærere (6 lærere) og lokale rektorer (6 rektorer) og 15 % av høyere utdanningsinstitusjons lærere (5 lærere). De øvrige utdanningsinstitusjonene unntatt Tromsø, har høyere foreldredeltagelse enn NTNU.

Ca. halvparten av informantgruppene elever, foreldre og lokale lærere er tilknyttet videregående skole. 1/3 er tilknyttet kulturskole. Bare 4 (22 %) av de lokale rektorene/avdelingsledernes elever går på videregående skole.

Nesten alle elevene i programmet (84 %) har hatt instrumentalundervisning i minst 5 år, og motivasjonen for å være med i programmet er ønske om å bli flinkere til å spille (94 %), å få større spillemessige utfordringer (69 %) og bli godt forberedt til å søke opptak til høyere musikkutdanning (65 %).

Halvparten av elevene reiser mer enn 50 km for å komme til samlingene. På samlingene møter de erfarne lærere, da over halvparten (56 %) har professor- eller førsteamanuensis/førstelektor kompetanse. 76 % av lærerne har undervist i programmet i minst 2 år, så lærerne har god kompetanse og erfaring med denne type elever.

Undersøkelsen viser at de fleste lokale skolene (80 %) har hatt elever i programmet også før 2007-2008. Derimot er de fleste lokale lærerne "ferske" i programmet, da kun 1/3 har hatt elever i programmet før 2007-2008.

7.2 INFORMASJON

Elevene har stort sett hentet informasjon om programmet gjennom lokal kulturskole, videregående skole eller lokal lærer. Programmets nettside ble lite benyttet. Eleven var godt fornøyd med oppfølging rundt opptaksprøven, både når det gjelder informasjonen de fikk om prøven (72 %), organiseringen av prøven (80 %) og atmosfæren på prøven (94 %).

Informasjonen i forbindelse med de enkelte samlingene har også vært god.

Elevene kommenterer ellers at koordinator har vært flink til å sende ut informasjon, men at informasjonen i noen tilfelle kom litt sent.

Foreldrene er også godt fornøyd (67 %- 31 foreldre), men avkryssingen på *svært godt fornøyd* er noe lavere enn hos elevene. Noen foreldre foreslår at informasjon om samlingene også bør gå til foreldre når barna er under 18 år. De foreslår også at det bør utarbeides oversikt over samlingene i god tid, slik at man unngår kollisjoner med større konkurranser etc.

7.3 ORGANISERING

Halvparten av elevene hadde undervisning i programmet på lørdager, 1/3 både på lørdager og en ukedag. 64 % av elevene er meget godt fornøyd med den organiseringen de ble tilbudt for undervisning i programmet.

De fleste elevene var fornøyd med plasseringen av hovedinstrumenttimene selv om det ble mye reising i programmet hvis hovedinstrumentundervisningen var lagt på en ukedag. Flere elever satte pris på fleksible tidspunkter for hovedinstrumenttimene. Dette gjelder spesielt de som hadde undervisning på ukedagene og måtte ta seg fri fra skolen pga. dette. Noen gir imidlertid uttrykk for at det hadde vært bedre å ha en fast hovedinstrumenttime på samlingene. Det kan være vanskelig å holde orden på timene hvis fleksibiliteten blir for stor. Noen elever er svært fornøyd med undervisning i programmet hver tredje lørdag, mens de som hadde ukentlig undervisning var svært godt fornøyd med dette.

Enkelte gir uttrykk for at programmet på lørdag kunne bli for tettpakket, mens andre savnet en tettere organisering av lørdagen.

76 % av foreldrene er fornøyd med fordelingen av samlinger utover i året og med lørdagene som samlingsdag. Mange elever hadde lang reisevei, de fleste over 50 km, men flere synes det var greit å starte tidlig slik at kvelden ikke ble berørt. Likevel kunne oppstart før kl.10.00 bli for tidlig for mange. Noen gir uttrykk for at de ikke er fornøyd med at samlingene ved enkelte institusjoner ble lagt etter skoletid.

Flere lærere ved utdanningsinstitusjonen hadde ønsket undervisningen lagt til en annen dag enn lørdag.

7.4 FAGLIG INNHOLD, FAGLIG UTBYTTE OG FAGLIG UTVIKLING

Både elever og lærere høyere utdanningsinstitusjons har uttalt seg om faglig innhold, utbytte og utvikling.

Nesten alle elevene har hatt hovedinstrumentundervisning (94 % - 46 elever) og musikkteori (88 % - 43 elever), og spilt på konsert (80 %-39 elever) og hatt samspill i en eller annen form. De fleste elevene (80 % - 39 elever) er godt fornøyd med innholdet i programmet. Elevene setter stor pris på å ha fått et tilbud med mulighet for hovedinstrumentundervisning på høyt nivå, med mulighet for å kunne spille på konsert, mulighet for å spille sammen med andre og høre på andres spill. Flere gir uttrykk for at det faglige og pedagogiske nivået på lærerne er høyt. De fleste elevene er godt fornøyd med det faglige utbytte av hovedinstrumentundervisningen (92 %- 45 elever). Nesten alle lærerne (80 %- 16 lærere) er også godt fornøyd med sine elevers faglige utvikling. I tillegg til hovedinstrumenttimene, blir tematimene trukket frem som svært utbytterike av mange av elevene som har hatt dette tilbudet (18 elever). Over halvparten av elevene er godt fornøyd med tilbudet i musikkteori. Noen gir uttrykk for at de kunne mye fra før av det som ble gjennomgått, mens andre gjerne skulle hatt flere timer tilpasset eget nivå. Lærerne gir uttrykk for at nivået har vært ganske varierende, men over halvparten av teorilærerne (3 lærere) er godt fornøyd med elevens faglige utvikling i løpet av året. Fullt så fornøyd er de ikke med arbeidsinnsatsen til elevene. 80 % - 4 lærere har plassert seg midt på vurderingsskalaen. Elevene er også meget godt fornøyd med akkompagnementstilbudet, og akkompagnementslærerne sier at tilbudet ble aktivt benyttet. Innenfor kammermusikk er også evalueringen god. 63 % av de som har hatt tilbudet – 15 elever, er godt fornøyd. Flere av elevene fant faste samspillpartnere i programmet. Likevel er det ønske om noe mer variasjon i kammermusikktilbudet, utover de tradisjonelle sammensetningene.

Nesten alle elevene (93 % - 43 elever) har benyttet seg av muligheten til å spille på konsert. Av disse er 77 % (33 elever) meget godt fornøyd med dette tilbudet.

7.5 KONTAKTEN MELLOM HØYERE UTDANNINGSINSTITUSJON OG FORELDRE, LOKALE LÆRERE OG LOKAL SKOLE

75 % av elevene har hatt to lærere på samme instrument (35 elever). De øvrige elevene har hatt samme lærer lokalt og i høyere utdanningsinstitusjon. De fleste elevene (84 % -31 elever) som har hatt to lærere på hovedinstrument, en lokal lærer og en lærer i høyere utdanning, synes denne ordningen har fungert godt. Elevene ser det positive i å få belyst ulike aspekter ved instrumentet fra to personer og gjennom dette bli tvunget til å ta noen egne valg. Noen elever gir uttrykk for at det hadde vært en fordel om de to lærerne hadde samarbeidet noe mer, og noen mener det hadde fordelaktig om man arbeidet med ulikt repertoar hos de to lærerne.

73 % av de lokale lærerne (19 lærere) synes elevene har taklet utfordringene som ligger i to-lærersystemet på en god måte. Flere lærere ser på denne ordningen som en berikelse og en mulighet for elevene til å hente ut det beste fra hver lærer. Gjensidig respekt og god kommunikasjon mellom lærerne er viktige forutsetninger for å lykkes i dette arbeidet. De lokale lærerne ser også fordelene ved å utvikle fruktbare samarbeidsmodeller mellom institusjonene. Noen lærere mener likevel at flere elever er svært unge og kanskje ikke modne nok til å takle utfordringene ved å forholde seg til flere lærere på samme instrument. Halvparten av de lokale lærerne har vært invitert til samlinger på høyere musikkutdanningsinstitusjon. Noen flere (ca. 60 % - 16 lærere) har vært i kontakt med institusjonens hovedinstrumentlærer. 60 % av de lokale lærerne som ikke har vært invitert til samarbeid, har savnet denne muligheten for kontakt.

Lærerne ved høyere utdanningsinstitusjoner er ikke fullt så opptatt av samarbeid med de lokale lærerne. Bare 45 % (15 lærere) mener at dette samarbeidet er viktig. Ca 1/3 av lærerne har vært i kontakt med lokal lærer på en eller annen måte i løpet av perioden. Bare 5 à 30 lærere hadde ønsket mer kontakt med lokal lærer. Det antydes at mer samarbeid krever mer innsats fra begge parter.

59 % av elevene (28 elever) er i alderen 13-18 år. Foreldrene til disse barna er gjerne sterkt involvert i barnas fritidsaktiviteter. Halvparten av foreldrene er meget godt fornøyd med kontakten mellom foreldre og programledelse. Foreldrene er i hovedsak svært takknemlige for at deres barn har fått plass i programmet. Flere beskriver at barnet har vokst både musikalsk og som menneske, og mange vektlegger det positive i at deres barn har kommet i et miljø med ungdommer med felles interesser. Foreldrene sier at programmet dekker et behov kulturskolene ofte ikke kan dekke, for eksempel å skape et miljø for elever på høyt nivå. Flere foreldre synes at samlingene er passe ofte i forhold til skole og andre aktiviteter. 1/4 av foreldrene er imidlertid lite fornøyd. De etterlyser et fastere og tettere opplegg på lørdagene. De foreslår mer kammermusikk på tvers av instrumentgrupper. Det blir også bemerket at enkelte lærere ikke har vært stabile nok, at samspilltimer ikke har vært godt nok forberedt og at for mange hovedinstrumenttimer har vært lagt utenom lørdagssamlingene. Flere ønsker også fastere tilrettelegging av hovedinstrumentundervisningen, og noen foreldre er ikke tilfreds med at timene avtales fra gang til gang. Foreldrene etterlyser også klarere informasjon hvis det skjer forandringer i programmet, at lærere er borte etc. Flere foreldre vil gjerne ha tilbakemelding om eget barns faglige utvikling, gjerne gjennom foreldremøter for de som har barn under 18 år i programmet. Halvparten av foreldrene ønsker også å bli trukket mer aktivt inn i gjennomføringen av programmet, mens den andre halvparten ikke er interessert i dette.

Halvparten av rektorene/avdelingslederne har vært invitert til samlinger ved samarbeidsinstitusjonen. De fleste (78 %) av de som ikke har vært invitert til samlinger,

hadde ønsket en slik invitasjon. Rektorene mener det er verdifullt å få se og observere elevenes tilbud i programmet. Rektorene vil gjerne drøfte programmets innhold, samarbeidsmodeller med kulturskolens talentsatsing, forskning på talentutvikling og kulturskolen som arena for FoU, med utdanningsinstitusjonene. Noen rektorer foreslår en felles samling ved begynnelsen av skoleåret med opplysninger om deltakere i programmet, lærere som underviser, dato for samlinger, forventninger til elever, lokale lærere etc. Bare 39 % av rektorene/lederne (7 rektorer) mener at programmet har stor betydning for den enkelte skole. Ca. 20 % mener programmet har liten betydning. De fleste (84 % -15 rektorer) mener imidlertid at programmet har stor betydning for *den enkelte elev*. Rektorene fremhever spesielt den gode virkningen programmet har på elevene der det er godt samarbeid mellom lokal lærer og lærer i programmet. Samtidig nevner noen at programmet også virker motiverende og noe å strekke seg mot for andre elever i lokal institusjon. Noen rektorer opplever imidlertid en viss konkurranse mellom talentutviklingsprogrammene i de to skoleslagene og mener at samarbeid mellom institusjonene er et nøkkelord for vellykkede løsninger.

7.6 TRIVSEL

Spørsmål om trivsel ble rettet til elevene i programmet. Foreldrene har også kommentert trivsel gjennom kommentarer knyttet til kontakt mellom foreldre og programledelse. Over 80 % av elevene (40 elever) sier at de har trivdes meget godt på samlingene og på undervisningstimene. Spesielt kan man merke seg hovedinstrumenttimene der alle elevene sier de har trivdes meget godt eller svært godt på timene. På de øvrige timene er minst 70 % av de som har vært tilstede meget godt fornøyd med trivselen på timene. I kommentarene nevner elevene at elevene selv har vært flinke til å ta vare på hverandre og at miljøet har vært positivt. Noen gir uttrykk for at det hadde vært lettere å bli kjent med hverandre hvis samlingene hadde vært litt oftere. Det etterlyses også sosiale tiltak på tvers av instrumentgruppene.

7.7 ANBEFALING OG FORSLAG TIL FORBEDRINGER

48 à 49 elever vil anbefale *Talentutviklingsprogrammet Unge musikere* for andre elever som spiller et instrument. Elevene sier ganske samstemte at programmet gir den enkelte elev en glimrende mulighet til å utvikle seg som musiker med hjelp av lærere på meget høyt nivå innenfor alle undervisningsområder i programmet. Elevene vektlegger også betydningen av å få variert undervisning for å kunne bli godt forberedt på de ulike individuelle utfordringene innenfor høyere musikkutdanning. Mange av elevene fremhever betydningen av den sosiale delen av programmet og mulighetene som ligger til rette for å utvikle varige vennskap gjennom musikken. I tillegg bemerkes at lærerne og de som organiserer er veldig hyggelige!

De ulike informantgruppene har forslag til forbedringer. Både elever og foreldre nevner blant annet betydningen av å gi et helhetlig tilbud for alle instrumenter og sjangere som tas inn i programmet, slik programbrosjyren signaliserer. Dette gjelder også samspill og teori innenfor alle aktuelle sjangere. Her gjenstår fremdeles noe arbeid.

Foreldrene ønsker også større forutsigbarhet når det gjelder tidspunkt for timene og et tettere innhold på lørdagene. Flere foreldre foreslår at det blir arrangert elevkonserter der foreldre blir invitert, og flere foreldre sier at de gjerne vil hjelpe til, hvis det er behov for det. Det foreslås at interne konserter bør være obligatoriske for alle elever i programmet, enten de spiller på konsert eller ikke, slik at det alltid vil være et publikum på konsertene. Selv om mange er tilfreds med det antall lørdager som nå ligger i programmet, gir flere foreldre uttrykk for at de kunne tenke seg mer undervisning for sine barn. Mer kammermusikk og musikkteori er også et sterkt ønske fra mange foreldre. Noen foreldre etterlyser mer definerte "lekser" med tilbakemelding til foreldre om barnas innsats har vært god. Dette gjelder spesielt de yngre elevene. Det stilles også spørsmål til om samlinger hver tredje uke er en god

modell eller om det hadde vært mer fordelaktig med fjorten dagers samlinger frem mot prosjekter. Tettere frekvens på samlingene blir også nevnt av enkelte lærere ved høyere utdanningsinstitusjon. Flere av disse lærerne uttrykker også at lørdagsundervisning oppleves som arbeidsbelastende.

Det fremmes også forslag om mer samarbeid mellom de ulike utdanningsinstitusjonene slik at elever i hele landet kan spille mer sammen, for eksempel i orkester. Foreldrene ønsker kontaktmøter med lærerne og mer bevisste tilbakemeldinger om progresjon og utvikling etc. Dessuten er det mye som kan gjøres for å utvikle et godt miljø blant elevene i programmet. Det kommer også forslag om en webside for å synliggjøre talentutviklingsprogrammet enda sterkere for omverdenen.

De lokale lærerne er opptatt av samarbeid mellom institusjonene, både om programmet og om den enkelte elev. Et slikt samarbeid blir også nevnt av noen av høyere utdanningsinstitusjons lærere. Det foreslås at en form for pålagt kontakt mellom lokal lærer og lærer i høyere utdanningsinstitusjon kunne vært ønskelig for å utarbeide en langsiktig plan for den enkelte elev. Noen lærere ønsker også en fagplan for teoriundervisningen slik at man kan følge opp noe av teoriarbeidet lokalt. Flere lokale lærere ønsker, som foreldrene, å bli invitert til konserter og få informasjon om samlinger, orkesterprosjekter etc. Det foreslås også at noe av undervisningen kunne legges desentralisert slik at utdanningsinstitusjonene på denne måten kunne bidra til faglig utvikling for lærere i den lokale skolen. En slik organisering av deler av undervisningen kan gi positive ringvirkninger i musikklivet lokalt. Samarbeidskonserter mellom lokal institusjon og talentutviklingsprogrammet er også et forslag fra lokale lærere. Mange av elevene i programmet har et høyt aktivitetsnivå med sterk eksponering i eget lokalmiljø. Det er derfor et ønske at all informasjon sendes ut i god tid, for å unngå kollisjoner med andre aktiviteter eleven er involvert i. Det foreslås også å kvalitetsvurdere tilbudet med jevne mellomrom for til enhver tid å være sikret at elevene får det tilbudet de er forespeilet.

Rektorene i kulturskolene vektlegger også et tettere samarbeid mellom institusjonene. Både rektorer og lærere i programmet foreslår å benytte kulturskolene til markedsføring av konserter og arrangementer i programmet, slik at elevene lokalt kan oppleve konsertene sammen med "talentelevne". Elever i programmet vil da kunne fungere som inspiratorer for yngre elever i kulturskolen. Det foreslås også noen få samlinger som kan være åpne for talentfulle elever som *ikke* er i programmet, men som kan tenke seg å søke programmet ved en senere anledning. Disse samlingene bør ligge i forkant av opptaksprøvene.

Det foreslås også at opptakskriteriene bør gjennomgås i et samarbeid mellom institusjonene. Samarbeid mellom talentprogrammene i de ulike skoleslagene er også viktig for å unngå konkurranse mellom institusjonene. Dette fremheves både av lokale ledere og lærere i utdanningsinstitusjonen

Lærerne ved utdanningsinstitusjonene foreslår noe større fleksibilitet rundt opplegg for den enkelte elev, slik at elevene får et tilbud som er tilpasset den enkelte elevs behov, evner og nivå. I dette ligger muligheten for noe større grad av differensiering av mengden hovedinstrument, musikkteori etc. Det er også ønske om flere kammermusikkgrupper på tvers av tradisjonelle grupperinger.

Undersøkelsen viser at programmet har et stort utviklingspotensiale og er i ferd med å finne sin plass i et samarbeid mellom kulturskoler, videregående skoler og frivillig musikkliv:

Man blir rett og slett mye bedre musiker av å være med i programmet. (Sitat fra elevundersøkelsen)

8. KILDER

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (1999): *Norsk musikkutdanning – fra vugge til podium*. Forslag til organisering. Innstilling fra en arbeidsgruppe

Det konglige utdannings- og forskningsdepartement (2001-2002): *St. meld. Nr.18. Kvalitetsreformen Om høyere kunstutdanning*

Nasjonalt råd for utøvende musikkutdanning (2003): *Talentutviklingsprogram i regi av Norges musikkhøgskole og musikkonservatoriene*. Innstilling fra en arbeidsgruppe

Norges musikkhøgskole, Barratt Due musikkinstitut, Norsk kulturskoleråd (2008): *Tid for talent – talentutvikling i musikk*

9. VEDLEGG

- Invitasjonsbrev til elever, lærere, foreldre og rektorer/avdelingsledere som har vært involvert i *Talentutviklingsprogrammet unge musikere 2007-2008*
- Spørreskjema til elever i programmet
- Spørreskjema til foreldre med barn i programmet
- Spørreskjema til lokale lærere med elever i programmet
- Spørreskjema til lokale rektorer/avdelingsledere med elever i programmet
- Spørreskjema til lærere ved høyere utdanningsinstitusjon som underviser i programmet

Til elever, lærere, foreldre og rektorer som er involvert i
Talentutviklingsprogrammet Unge musikere ved høyere utøvende
musikkutdanningsinstitusjoner

Oslo, 16. juni 2008

Evaluering av talentutviklingsprogrammet Unge musikere (TUP)

Kjære alle dere som har vært involvert i TUP- programmet i 2007-2008!

Talentutviklingsprogrammet Unge musikere skal gi spesielt talentfulle ungdommer et tillegg til undervisningen de mottar på sin lokale musikk- og kulturskole, videregående skole, eller gjennom privat opplæring. Programmet har vært tilbudt siden 2004, og vi ønsker nå å gjennomføre en evaluering. Gjennom evalueringen ønsker vi å finne ut om programmet tilfredsstiller forventningene, og om det har vært et positivt tilskudd til elevenes ukentlige undervisning i kulturskolen/videregående skole. På bakgrunn av evalueringen vil det bli utarbeidet en rapport som vil være utgangspunkt for eventuelle forbedringer i programmet.

Invitasjon til å være med på denne evalueringen sendes alle elever i programmet i 2007-2008, deres lærere ved høyere utdanningsinstitusjon, deres foreldre, deres lokale lærere og rektorer ved deres lokale kulturskole eller videregående skole. Spørsmålene som stilles i evalueringsundersøkelsen vil være tilpasset de enkelte gruppene.

Deltakerne vil få tilsendt et nettbasert evalueringsskjema som skal fylles ut og sendes tilbake elektronisk. Dataene som samles inn vil bli sikret konfidensialitet, og det vil kun være prosjektansvarlig og ledelsen ved de ulike høyere utdanningsinstitusjonene som vil ha tilgang til opplysninger som kan identifisere enkeltpersoner. Disse er underlagt taushetsplikt. Dataene vil bli slettet når undersøkelsen er avsluttet. Prosjektet er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Undersøkelsen er frivillig, men vi håper så mange som mulig av dere vil være med, siden vi i utgangspunktet ønsker at alle involverte parter skal ha anledning til å evaluere programmet fra sitt ståsted.

For elever under 18 år kreves samtykke fra foreldre/foresatte. Vi sender derfor e-posten til elevene med kopi til foreldre, slik at de kan gi nødvendig samtykke til at deres barn er med på denne undersøkelsen. I tillegg får foreldrene en egen e-post om evalueringen.

Vi ber dere sende svaret på spørsmålene i e-posten som følger dette vedlegget til bjorg.j.bjontegaard@nmh.no innen 17. juni 2008

Med vennlig hilsen

Björg J. Bjøntegaard
Førsteamanuensis
Faglig ansvarlig for evalueringen av TUP- programmet ved høyere utøvende musikkutdanningsinstitusjoner

Norges musikkhøgskole

Postboks 5190
Majorstua
0302 Oslo
Tel: +47 23 36 70 00
Faks: +47 23 36 70 01
mh@nmh.no
www.nmh.no
Bankgiro: 7694 05 00679

Besøksadresse Slemdalsveien 11

Saksbehandler
Björg J. Bjøntegaard
Førsteamanuensis
Faglig ansvarlig for TUP-
programmet ved NMH
e-post:
bjorg.j.bjontegaard@nmh.no
0

Tlf. 23367131

Evaluering av Unge musikere (TUP) - elever

Du har vært elev i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere i 2007-2008. I den forbindelse vil vi gjerne vite hvor fornøyd du har vært med programmet. Vi håper du vil ta deg tid til å fylle ut dette evalueringsskjemaet. Frist for tilbakemelding: 1. aug. 2008

Ditt svar vil være anonymt

(QuestBack ivaretar din anonymitet)

A. Bakgrunnsopplysninger

1) Når er du født? *

- Velg alternativ -

2) Er du jente eller gutt? *

☐ Jente ☐ Gutt

3) Hva er ditt hovedinstrument? *

- Velg alternativ -

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er ditt hovedinstrument? - annet

4) Hvis annet, oppgi ditt instrument

5) Hvilken utdanningsinstitusjon har du vært tilknyttet som elev i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? *

- Velg alternativ -

6) Hvor mange år har du vært tilknyttet Talentutviklingsprogrammet? *

☐ 1 år ☐ 2 år ☐ 3 år ☐ 4 år

7) Er du tilknyttet en lokal kulturskole eller videregående skole med musikklinje? *

☐ Kulturskole ☐ Videregående skole ☐ Annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er du tilknyttet en lokal kulturskole eller videregående skole med musikklinje? - Kulturskole

8) Hvis ja, hvilken skole?

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er du tilknyttet en lokal kulturskole eller videregående skole med musikklinje? - Annet

9) Hvis annet, hva?

10) Hvor mange år har du hatt instrumentalundervisning med lærer?

☐ 1 år ☐ 2 år ☐ 3 år ☐ 4 år ☐ 5 år eller mer

11) På hvilken måte fikk du informasjon om Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? (Her kan du krysse av for flere alternativer)

- ☐ fra lokal lærer
- ☐ fra lokal kulturskole eller videregående skole
- ☐ fra andre som går på programmet
- ☐ fra programmets nettside
- ☐ annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
På hvilken måte fikk du informasjon om Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? (Her kan du krysse av for flere alternativer) - annet

12) Hvis annet, oppgi hvordan

13) Hvorfor søkte du opptak til programmet? (Her kan du krysse av for flere alternativer)

- ☐ Lyst til å bli flinkere til å spille
- ☐ Lyst til å søke opptak til høyere utdanning
- ☐ Ønske om nye samspillpartnere

- ☐ Ønske om større spillemessige utfordringer
- ☐ Kjenner noen som går i programmet
- ☐ Annet
-

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hvorfor søkte du opptak til programmet? (Her kan du krysse av for flere alternativer) -
Annet

14) Hvis annet, hva?

B. Opptaksprøven

15) Hvor fornøyd var du med informasjonen du fikk om opptaksprøven til programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

16) Hvor fornøyd var du med organiseringen av opptaksprøven? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

17) Hvor hyggelig synes du juryen var på opptaksprøven? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite hyggelig og 5 er svært hyggelig)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ vet ikke

18) Kommentar til opptaksprøven

C. Faglig innhold og utbytte

19) Hvilke undervisningstilbud har du fulgt i programmet ved din utdanningsinstitusjon? (Kryss av for alle aktuelle tilbud)

- ☐ akkompagnement
- ☐ band
- ☐ hovedinstrumentundervisning
- ☐ kammermusikkgruppe

- ☐ konserter
☐ musikkteoritime
☐ orkester
☐ samspill
☐ tematimer
☐ annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hvilke undervisningstilbud har du fulgt i programmet ved din utdanningsinstitusjon? (Kryss av for alle aktuelle tilbud) - tematimer

20) Hvis annet, hvilke tilbud?

21) Kommentar til tilbud i programmet

22) Hvordan vil du vurdere ditt eget faglige utbytte av aktivitetene du har fulgt i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite utbytte og 5 er svært stort utbytte)

	1	2	3	4	5	vet ikke	har hatt
akkompagnement	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
band	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
hovedinstrument	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kammermusikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
konserter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
musikkteori	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkester	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
samspill	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tematimer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
annet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

**Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:**

annet - 1
eller
annet - 2
eller
annet - vet ikke
eller
annet - 4
eller
annet - 5
eller
annet - 3

23) Hvis annet, hvilken faglig aktivitet?

24) Kommentaar til faglig utbytte

25) Hvordan synes du det har vært å ha to instrumentallærere på samme instrument? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite positivt og 5 er svært positivt)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ vet ikke ☐ har bare hatt én lærer

26) Kommentaar til spørsmålet om to instrumentallærere

27) Hvor mange ganger har du deltatt på konsert i regi av Talentutviklingsprogrammet Unge musikere i studieåret 2007-2008?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10
eller mer

28) Hvor godt har du trivdes på samlingene? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er dårlig og 5 er svært god)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

29) Hvor godt har du trivdes du på de enkelte undervisningstimene? (Kryss av for alle aktuelle timer på en skala fra 1-5 der 1 er meget dårlig og 5 er svært positiv)

	1	2	3	4	5	Vet ikke	Har ikke
Akkompagnementstimer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Band	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hovedinstrument	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klassetime	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Orkester	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samspill	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tematimer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Teori	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

Annet - 1
 eller
 Annet - 2
 eller
 Annet - Vet ikke
 eller
 Annet - 4
 eller
 Annet - 5
 eller
 Annet - 3

30) Hvis annet, hvilke?

31) Kommentar til trivsel på samlingene og undervisningstimene

32) Har du funnet samspillpartnere gjennom programmet?

☐ Ja ☐ Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Har du funnet samspillpartnere gjennom programmet? - Ja

33) Kommentar til samspillpartnere**D. Organisering****34) Når har undervisningen i programmet funnet sted?**

- ☐ Lørdager
☐ Ukedager- formiddag
☐ Ukedager-ettermiddag
☐ Både lørdager og ukedager
☐ Både lørdag og søndag

35) Hvor fornøyd har du vært med tidspunktene for undervisningen i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

36) Når har du fått undervisning på hovedinstrument? (Kryss av for aktuelle dager)

- ☐ Lørdager
☐ Ukedager - formiddag
☐ Ukedager - ettermiddag
☐ Både lørdager og ukedager
☐ Både lørdag og søndag

37) Hvor fornøyd har du vært med tidspunktet for dine hovedinstrumenttimer? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er

lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

38) Kommentar til tidspunkt for undervisning

39) Hvor fornøyd har du vært med informasjonen fra administrator/faglig ansvarlig forut for den enkelte samling? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

40) Hvor fornøyd har du vært med innholdet i programmet som tilbys på samlingene? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

41) Kommentar til organisering og innhold i programmet

E. Anbefaling

42) Vil du anbefale programmet for andre elever som spiller et instrument?

☐ Ja ☐ Nei

43) Skriv gjerne en begrunnelse for svaret ditt.

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.

Evaluering av Unge musikere (TUP) -foreldre

Deres barn har vært elev i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere i 2007-2008. I den forbindelse vil vi gjerne vite hvor fornøyd dere har vært med programmet. Vi håper at dere vil sette av litt tid til å fylle ut dette evalueringsskjemaet. Skjemaet kan kun besvares en gang. Hvis dere har flere en ett barn i programmet, er det fint om dere fyller ut nødvendig informasjon om alle barna der det er mulig og utfyllende informasjon i kommentarfeltet. Frist for tilbakemelding: 1. aug.2008

Ditt svar vil være anonymt

(QuestBack ivaretar din anonymitet)

A. Bakgrunnsdata

I disse spørsmålene ønsker vi informasjon om hvert enkelt barn dere har i programmet

1) Hvor mange av deres barn har vært elever i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere i 2007-2008? *

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4

2) Angi fødselsår for hvert barn

- ☐ 1988
- ☐ 1989
- ☐ 1990
- ☐ 1991
- ☐ 1992
- ☐ 1993
- ☐ 1994
- ☐ 1995
- ☐ 1996
- ☐ 1997
- ☐ 1998

3) Hva er barnets/barnas hovedinstrument? *

- ☐ akkordeon
- ☐ blokkfløyte
- ☐ bratsj
- ☐ cello
- ☐ cembalo
- ☐ elbass
- ☐ elgitar
- ☐ eufonium
- ☐ fagott
- ☐ fele/hardingfele
- ☐ fiolin
- ☐ fløyte

- ☐ folkesang
- ☐ gitar
- ☐ harpe
- ☐ horn
- ☐ jazzpiano
- ☐ jazzsang
- ☐ jazzsaksofon
- ☐ jazztrompet
- ☐ klarinett
- ☐ klaver
- ☐ kontrabass
- ☐ obo
- ☐ sang
- ☐ saksofon
- ☐ slagverk
- ☐ trekkspill (folkemusikk)
- ☐ trombone
- ☐ trommesett
- ☐ trompet
- ☐ tuba
- ☐ annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er barnets/barnas hovedinstrument? - annet

4) Hvis annet, hvilket instrument?

5) Er barnet/barna tilknyttet en lokal kulturskole eller videregående skole? *

- ☐ Kulturskole
- ☐ Videregående skole
- ☐ Annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er barnet/barna tilknyttet en lokal kulturskole eller videregående skole? - Kulturskole

6) Hvis ja, hvilke(n) skole(r)?

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er barnet/barna tilknyttet en lokal kulturskole eller videregående skole? - Annet

7) Hvis annet, hva?

8) Hvilken høyere musikkutdanningsinstitusjon har deres barn vært tilknyttet i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? *

- Velg alternativ -

9) Hvor lang reisevei har deres barn for å komme til samlingene?

- ☐ 1-10 km
☐ 10-30 km
☐ 30-50 km
☐ 50-100km
☐ mer enn 100 km

10) Må barnet/barna følges til samlingene?

☐ Ja ☐ Nei

B. Erfaringer med programmet

11) Hvor fornøyd har dere som foresatte vært med informasjonen som er blitt sendt ut om samlingene i programmet? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

12) Hvor fornøyd har dere vært med fordelingen av samlinger utover året? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

13) Kommenter til forholdet reisevei og tidspunkt for samlinger

14) Hvor fornøyd har dere vært med kontakten mellom dere

som foresatte og ledelsen av programmet, dvs. koordinator/faglig leder? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

15) Ville dere ønsket at foresatte ble trukket mer aktivt inn i gjennomføringen av programmet?

☐ Ja ☐ Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Ville dere ønsket at foresatte ble trukket mer aktivt inn i gjennomføringen av programmet?
- Ja

16) Hvis ja, hvordan?

17) Beskriv deres opplevelse av eget/egne barns tilfredshet med programmet.

C. Anbefaling

18) Har dere forslag til forbedringer i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere?

Evaluering av Unge musikere (TUP) - rektorer

For kort tid siden sendte vi deg informasjon om planlagt evaluering av Talentutviklingsprogrammet Unge musikere. Programmet har vært et tilbud til talentfulle elever i 4 år, og vi håper at du som rektor/avdelingsleder for en eller flere elever i programmet i 2007-2008 vil ta deg tid til å besvare dette evalueringsskjemaet. Svarfrist: 1. august 2008

Ditt svar vil være anonymt

(QuestBack ivaretar din anonymitet)

1) Er du rektor/avdelingsleder ved kulturskole eller videregående skole? *

☐ Kulturskole ☐ Videregående skole

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er du rektor/avdelingsleder ved kulturskole eller videregående skole? - Kulturskole

2) Hvis kulturskole, hvilken skole?

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er du rektor/avdelingsleder ved kulturskole eller videregående skole? - Videregående skole

3) Hvis videregående skole, hvilken skole?

4) Hvilken høyere musikkutdanningsinstitusjon har din skole kontakt med i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? *

- Velg alternativ -

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hvilken høyere musikkutdanningsinstitusjon har din skole kontakt med i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? - Flere institusjoner

5) Hvis flere, hvilke skoler - og på hvilken måte?

6) Hvor mange elever ved din kulturskole eller videregående skole har vært i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere i 2007-2008? *

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ flere enn 5

7) Hvor mange elever har din skole totalt sett hatt med i programmet i tidligere år? *

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6-10 ☐ 11-15 ☐ 16-20

☐ Annet

8) Har ledelsen ved din skole vært invitert til samlinger ved samarbeidsinstitusjonen i 2007-2008?

☐ Ja ☐ Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

Har ledelsen ved din skole vært invitert til samlinger ved samarbeidsinstitusjonen i 2007-2008? - Nei

9) Hvis nei, ville du ønsket at det skulle arrangeres samlinger for lokal skoles ledelse i forbindelse med programmet?

☐ Ja ☐ Nei

10) Kommentaar til arrangering av felles samlinger

11) Vurder hvilken betydning det har for den enkelte skole å ha elever i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere. (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er liten betydning og 5 er meget stor betydning)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

12) Vurder hvilken betydning det har for den enkelte elev å være tilknyttet Talentutviklingsprogrammet Unge musikere. (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er liten betydning og 5 er meget stor betydning)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

13) Kommentar til betydningen av programmet

14) Har du forslag til videreutvikling av samarbeidet mellom lokal skole og høyere musikkutdanningsinstitusjon?

© Copyright www.questback.com. All Rights Reserved.

Evaluering av Unge musikere (TUP) - lærere i programmet

Talentutviklingsprogrammet Unge musikere har vært et tilbud til talentfulle elever i 4 år. For kort tid siden sendte vi deg informasjon om planlagt evaluering av programmet. Vi håper at du som lærer i programmet i 2007-2008 vil ta deg tid til å besvare dette evalueringsskjemaet. Frist: 1. august 2008

Ditt svar vil være anonymt

(QuestBack ivaretar din anonymitet)

A. Bakgrunnsopplysninger

1) Hvilken utdanningsinstitusjon er du tilknyttet som lærer i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? *

- Velg alternativ -

2) Hva er din yrkestittel ved utdanningsinstitusjonen?

- Velg alternativ -

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hvilken utdanningsinstitusjon er du tilknyttet som lærer i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? - Universitetet i Stavanger,

3) Hvis annet, hvilken tittel?

4) Hva er dine undervisningsfag i programmet? *

☐ Akkompagnement

☐ Band

☐ Hovedinstrument

☐ Kammermusikk

☐ Musikkteori

☐ Orkester

☐ Annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Hovedinstrument

5) Hvis hovedinstrument, hvilket instrument? *

- Velg alternativ -

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Annet

6) Hvis annet, hvilke undervisningsfag?

7) Hvor mange år har du undervist i programmet? *

☐ 1 år ☐ 2 år ☐ 3 år ☐ 4 år ☐ Annet

B. Din erfaring med organiseringen**8) Hvor mange elever har du hatt faglig ansvar for utifra din rolle i programmet i 2007-2008?**

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6-10 ☐ 11-15 ☐ 16 eller flere

9) Kommentar til antall elever

10) Undervisningen skal i utgangspunktet tilbys hver 3. uke som lørdagssamling. Organiserer du undervisningen på lørdager for dine elever?

☐ Ja ☐ Nei ☐ Både lørdager og andre dager

11) Hvor fornøyd er du med å organisere undervisningen slik du gjør i ditt fag?(Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

12) Kommentar til organiseringen

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Hovedinstrument
Spørsmål 13-15 gjelder lærere som underviser på hovedinstrument

13) Hvordan vil du vurdere dine elevers faglige utvikling på hovedinstrument i løpet av den perioden de har vært i programmet? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Hovedinstrument

14) Hvordan vil du vurdere dine elevers arbeidsinnsats på hovedinstrument i løpet av den perioden de har vært i programmet? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Hovedinstrument

15) Kommentar til faglig utvikling og arbeidsinnsats på hovedinstrument.

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Musikkteori

Spørsmål 16 - 19 er rettet mot lærere som underviser i musikkteori

16) Hvordan vil du generelt vurdere elevenes faglige nivå i musikkteori da de ble tatt inn i programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lavt nivå og 5 er svært høyt nivå)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Musikkteori

17) Hvordan vil du vurdere elevenes faglige utvikling i musikkteori i løpet av den perioden de har vært i programmet? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Musikkteori

18) Hvordan vil du vurdere elevenes arbeidsinnsats i musikkteori i løpet av den perioden de har vært i programmet? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er meget liten og 5 er svært stor)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Musikkteori

19) Kommentaar til faglig utvikling og arbeidsinnsats i musikkteori

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Akkompagnement

Spørsmål 20-21 er rettet mot akkompagnatører i programmet

20) I hvilken grad har elevene benyttet seg aktivt av akkompagnementstilbudet i programmet? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er i liten grad og 5 er i svært stor grad)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Akkompagnement

21) Kommentaar til tilbudet om akkompagnement

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Band
 eller
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Orkester
 eller
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Kammermusikk

Spørsmål 22-24 er rettet mot lærere som underviser i samspill/band/orkester

22) Hvor ofte har elevene hatt tilbud om samspill med andre elever i 2007-2008?

- ☐ 1-3 ganger
☐ 4-6 ganger
☐ 7-11 ganger
☐ 9-12 ganger
☐ På hver samling, dvs. 13 ganger

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Band
 eller

Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Orkester
 eller
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Kammermusikk

23) Hvor fornøyd er du med samspilltilbudet i programmet slik det organiseres ved din institusjon? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite fornøyd og 5 er svært godt fornøyd)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Band
 eller
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Orkester
 eller
 Hva er dine undervisningsfag i programmet? - Kammermusikk

24) Kommentar til samspilltilbud

D. Samarbeid mellom lærere

25) I hvilken grad mener du det er viktig å samarbeide med elevens lokale lærer i dette programmet? (Kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er lite viktig og 5 er svært viktig)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke ☐ Ikke relevant

26) Hvor ofte har du vært i kontakt med elevenes lokale lærere i 2007-2008?

- ☐ 1 gang
☐ 2 ganger
☐ 3 ganger
☐ 4 eller flere ganger
☐ Ikke vært i kontakt
☐ Underviser ikke i et fag der det er naturlig å være i kontakt
☐ Annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
 Hvor ofte har du vært i kontakt med elevenes lokale lærere i 2007-2008? - Annet

27) Hvis annet, på hvilken måte?

28) I hvilken grad hadde du ønsket å ha mer kontakt med

lokal lærer?

- ☐ I liten grad
☐ I noen grad
☐ I stor grad
-

29) Kommentar til kontakt med lokal lærer

E. Forslag til forbedringer**30) Har du forslag til forbedringer i programmet?**

Evaluering av Unge musikere (TUP) - lokale lærere

Talentutviklingsprogrammet Unge musikere har vært et tilbud til talentfulle elever i 4 år. For kort tid siden sendte vi deg informasjon om planlagt evaluering av programmet. Vi håper at du som lokal lærer til en eller flere av elevene i programmet i 2007-2008 vil ta deg tid til å besvare dette evalueringsskjemaet. Svarfrist: 1. august 2008
Ditt svar vil være anonymt
(QuestBack ivaretar din anonymitet)

A. Bakgrunnsdata

1) På hvilket hovedinstrument har du undervist elever i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere i 2007-2008? *

- Velg alternativ -

2) Er du tilknyttet kulturskole og/eller videregående skole som hovedinstrumentlærer? (flere avkryssinger er mulig) *

- ☐ Ja, kulturskole
☐ Ja, videregående skole
☐ Nei, ingen av skoleslagene

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Er du tilknyttet kulturskole og/eller videregående skole som hovedinstrumentlærer? (flere avkryssinger er mulig) - Ja, kulturskole

3) Hvis kulturskole, hvilken skole?

4) Hvis videregående skole, hvilken skole?

5) Hvilken høyere musikkutdanningsinstitusjon samarbeider du med i Talentutviklingsprogrammet Unge musikere? *

- Velg alternativ -

6) Hvor mange av dine elever var tilknyttet Talentutviklingsprogrammet i 2007-2008? *

- ☐ 1 elev
☐ 2 elever

- ☐ 3 elever
☐ 4 elever
☐ 5 elever eller mer
-

7) Hvor mange av dine elever har tidligere vært tilknyttet Talentutviklingsprogrammet? *

- ☐ Ingen elever
☐ 1 elev
☐ 2 elever
☐ 3 elever
☐ 4 elever
☐ 5 elever eller mer

B. Lokal lærers direkte kontakt med Talentutviklingsprogrammet

8) Har du vært invitert til samlinger på den høyere musikkutdanningsinstitusjonen i 2007-2008?

- ☐ Ja ☐ Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Har du vært invitert til samlinger på den høyere musikkutdanningsinstitusjonen i 2007-2008? - Ja

9) Hvis ja, hvor mange samlinger har du vært invitert til?

- ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Har du vært invitert til samlinger på den høyere musikkutdanningsinstitusjonen i 2007-2008? - Ja

10) Hvis ja, hvor mange samlinger har du vært tilstede på?

- ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 eller mer

11) Har det vært kontakt mellom deg som lokal lærer og elevens hovedinstrumentlærer i Talentutviklingsprogrammet om felles elev?

- ☐ Ja ☐ Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen.
Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:
Har det vært kontakt mellom deg som lokal lærer og elevens hovedinstrumentlærer i Talentutviklingsprogrammet om felles elev? - Nei

12) Hvis nei, i hvilken grad hadde du ønsket et samarbeid med lærere i Talentutviklingsprogrammet om den enkelte elev? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 er i liten grad og 5 er i meget stor grad)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

13) Kommentar til samarbeid med hovedinstrumentlærer i Talentutviklingsprogrammet

14) Hvordan opplever du som lokal lærer at elevene takler utfordringene ved å ha to lærere å forholde seg til på samme instrument? (kryss av på en skala fra 1-5 der 1 lite godt og 5 er svært godt)

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ Vet ikke

15) Kommentar til to-lærer systemet

C. Forslag til videreutvikling

16) Har du forslag til videreutvikling av samarbeidet mellom lokal skole og høyere musikkutdanningsinstitusjon?